

NR 3 juni 1996

Lösnummer 55:- (inkl moms)

Flugfiske i Norden

Vätterharren Mjukhacklade torrflugor Flugabborre
Råsto Sommarhavsöring Insektsakvarium Håelva

Vad har fiskare och klättrare gemensamt?

Det finns 14 berg i världen som når över 8.000 meters höjd. Alla ligger i Himalaya. Alla vet att Mt Everest är högst, de flesta överens om att K2 är svårast att bestiga. En bättre test än klätterexpeditioner går inte att få, på vad plaggen betyder för den fysiska och psykiska prestationen. Samma argument som är avgörande för de stora klätterexpeditionerna är också avgörande för sportfiskaren - rörelseförmåga, funktionella detaljer och att få hålla sig torr och varm. Att man kan lita på att grejorna håller.

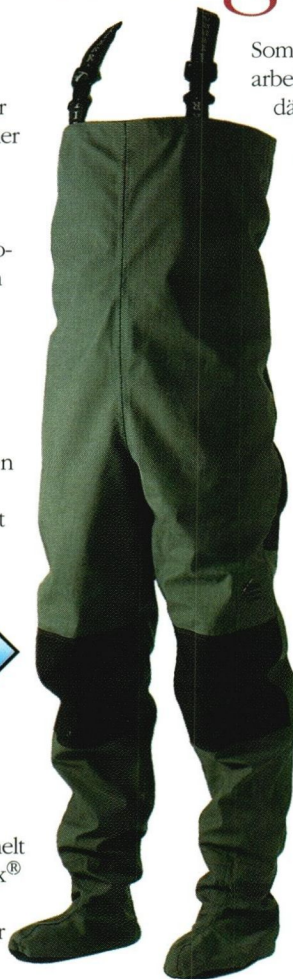
Enkla löften som överlevt.

Det började med "regnplagg som andas". Ett tunnt membran lät fukt och svett passera ut men inte vatten och regn att tränga in. En innovation, en revolution och ett helt nytt materialtänkande. Många har försökt kopiera framgången, marknaden översvämmas av dåliga kopior på Gore-Tex®, löften överdrivs och tekniken görs till en dygd. Vi håller våra gamla löften och ger dig livslång garanti. Du kan ta färre plagg med dig på fisketuren. Och du blir inte våt av svett eller av vatten. Du är varm och torr.

En idé svår att motstå.

Mer än tio års samarbete har succesivt lett fram till en helt ny produktgrupp där jackor och vadarbyxor i Gore-Tex® skapar bättre förutsättningar för nya spännande fiskeupplevelser. Tierra är den enda i Skandinavien som gör vadarbyxor i Gore-Tex® immersion technology.

Som vanligt har vi dragit nytta av erfarenhet och i samarbete med svensk sportfiske-elit utvecklat en kollektion där vadarbyxor, kort- och lång fiskejacka ingår.

Vadarbyxor som andas även under vatten.

"The logic of breathable waders is so powerful, it is difficult to resist."

Lovorden har dominerat sedan vadarbyxor i Gore-Tex® introducerades på den amerikanska marknaden för några år sedan. Logiken är enkel. Kondens och svett passerar fritt medan vatten hålls ute. Slit- och rivstarkt yttertyg, förstärkt vid knän och stuss.

Storl. S-XXL.

Pris 2.895,-

Vadarjackan kompletterar byxan.

Alla avgörande detaljer finns med:

du kommer åt fiskevästen utan att öppna jackan, du ser maximalt med huvan på, du har fickor för de största askarna, kompaktkameran och tafsdispenser. Storl. S-XXL. Pris 1.995,-

Tierra direkt:

Tel 0320-400 20. Fax 0320-320 01.
Beställ produkterna dygnet runt
eller beställ vår katalog gratis,
som kommer i april.

Tierras butiker:

Skene, tel 0320 - 310 00.
Stockholm, tel 08 - 654 33 20.
Göteborg, tel 031 - 13 59 15.
Umeå, tel 090 - 77 25 00.

Tierras mobila butiker:

3-5 mars Nybroån Ystad, premiärveckan.
1-4 april Mörrumsån, premiärveckan.
12-14 april Vildmarksmässan, Sthlm.
26-28 april Vildmarksmässan West, Gbg.
22-23 maj klubbträff, Gbg.
24-25 maj klubbträff, Sthlm.

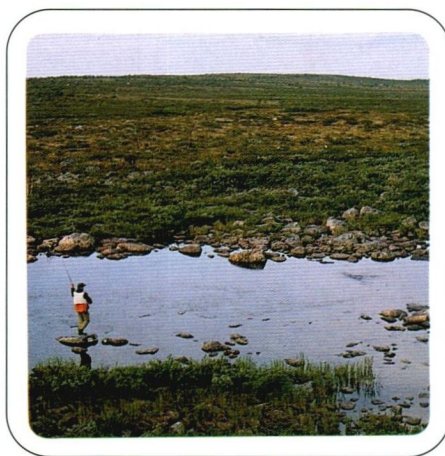

Box 270, 511 23 Kinna.

Flugfiske i Norden

NR 3 juni 1996

Innehåll i detta nummer:	Sid
Ledaren	5
På jakt efter vätterharren	6
Storlaxen i Vitforsen	12
Nytt fra Danmark	14
Vem tar ansvar för fiskevården?	15
Ny krok i närbild	17
Sommar på Råsto	20
Jämtländskt silver och guld	25
Nytt fra Norge	27
Att kroka lax	28
Sommer-ørreder	32
Nytt från Sverige	35
En nykläckt slända i gardinen	36
Bokbiten	39
Håelva	40
Marknadsnytt	44
Mjukhacklade torrflugor	48
Köp, sälj och byt	56
Ädla fiskar – och andra	58
Försommar	60
Slimmad Superpuppa Variant	62

Omslagsbilden:

Foto: Anders Isberg

HOUSE OF HARDY.

Quality since 1870.

SOREN COBBING-SKARGAARD/STOCKHOLM

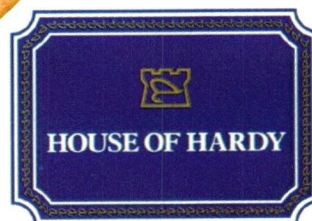
FLUGFISKAREN, om någon, förstår att sätta värde på de små avgörande detaljerna. Hur annars kunna presentera sin fluga med exakt precision för andra finsmakare?

För flera generationer passionerade flugfiskare världen över är House of Hardy synonymt med kvalitet och känsla. Och för kraft när det behövs.

Mer än hundra års hantverkskunande är en garanti för att House of Hardy endast nöjer sig med de

allra bästa materialen. (House of Hardy var först med att tillverka spön av kolfibermaterial). Inte en tum eller ens en inch skulle House of Hardy kunna drömma om att svika sina höga kvalitetskrav.

Det är inte konstigt att House of Hardy fått ett alldeles eget museum hemma i Alnwick i England, landet där flugfisket föddes.

FULLSORTERADE HOUSE OF HARDY FINNS I UPPSALA: MÅ FISKE OCH FRITID, TEL. 018-102650.
STOCKHOLM: SPORTFISKE ELDERADO, TEL. 08-6420017. SÖDERTÄLJE: SÖDERTÄLJE FISKEREDSKAP, TEL. 08-55066375.
FALKENBERG: BROFÄSTET SPORTFISKE, TEL. 0346-15757.

NORmark®

KLASSISKT SORTIMENT FÖR FINSMAKARE FLUGSPÖN FLUGRULLAR

ULTRALITE SOVEREIGN DELUXE SMUGGLER FAVOURITE J.H. MARQUIS GOLDEN PRINCE GOLDEN LIGHTWEIGHT

Malins harr ska aldrig dö!

När Olof Jakobsson skrev "Malins harr" i FiN:s oktober-nummer 1994 var det inte bara en läpparnas bekännelse. Då det stod klart att den allmänna fiskevårdsavgiften avskrevs från regeringens dagordning, tog han saken i egna händer. Hela våren har han målmedvetet arbetat för att skapa en lokal fiskevårdsfond i Skaraborgs län. Fonden, som nu är instiftad och registrerad hos länsstyrelsen, avser att avsätta medel för fiskevårdande åtgärder i det egna länet.

På samma sätt försöker Sveriges Flugfiskares Förening skapa medel för olika fiskevårdsinsatser och kommer enligt dess nye ordförande Anders Eklöv att under året dela ut cirka 35000 kronor.

Personligen välkomnar jag alla sådana goda initiativ och har själv försökt dra mitt lilla strå till stacken genom många års arbete i Bodafors Fiskevårdssällskap. Det har inte handlat om så stora pengar, men däremot åtskilliga timmar av ideellt arbete under snart tjugo års tid.

Men både Olof, Anders och jag vet att det behövs samordnade insatser av en helt annan storleksordning. Vi talar här om storleksordningen tio- eller möjligen hundratusentals kronor – vilket i sig inte är att förakta – medan den allmänna fiskevårdsavgiften skulle ha givit mellan 50 och 100 miljoner årligen. En summa som utlovats av Margareta Winberg som en kompensation via statsbudgeten har tolkats ligga på 60–65 miljoner, men den 1 april i år meddelade jordbruksdepartementets sakkunnige i fiskerifrågor, Kaj Larsson, att några statliga pengar över huvud taget inte längre är aktuella. Ironin blir inte mindre av att beslutet meddelades samma dag som den ursprungliga lagen om en allmän fiskevårdsavgift var tänkt att träda i kraft, nämligen den 1 april.

Ungefär samtidigt med Kaj Larssons negativa besked kom också den glädjande nyheten att utterstammen ökar i Sverige. En orsak anses vara minskade PCB-halter i våra vatten. Så ser sambanden ofta ut i naturen. Det är stora problem, som kräver stora, samlade lösningar. Miljö- och fiskevården – läs fiskvården – står inför gigantiska utmaningar som kostar stora pengar. Vi behöver miljösanering. Vi behöver ökade kalkningsanslag – inte minskade. Vi behöver tillskapa goda fiskbiotoper i förstörda älvar. Vi behöver forskning och utbildning. Listan kan göras lång. Den tid av kompensationstänkande är förbi, då det räckte med utplantering av fisk för att kalla det fiskevård, och det räcker inte att vi själva reducerar frågan till eget ansvar genom att fiska hullinglöst och sätta tillbaka fisken. Sätta tillbaka den till vad då...?

Lokala fonder och utdelning av uppmuntrande stipendier kan fungera som "katalysatorer" i det arbete som ligger framför oss. Därför uppmuntrar jag alla goda och lovvärda initiativ – men de löser naturligtvis inte de stora, gigantiska problemen. För det behövs betydligt större resurser.

Rolf Smedman pekar i sitt debattinlägg i detta nummer på hur fiskevården finansieras i USA, och jag har själv på plats kunnat konstatera hur långt man kommit där, både fi-

nansiellt – men minst lika viktigt – i sin förankring av vikten av god fiskevård i breda befolkningslager. Samma förankring finns inte hos oss. Detta har naturligtvis sin grund i skilda kulturbakgrunder. Tillgången till vatten kom att vara avgörande för koloniseringen av Nordamerika, och åar, floder och sjöar fick därmed tidigt sitt rättmätiga värde. Vatten måste vårdas och hushållas med av flera skäl: bevattning av jordbruksmark, som dricksvatten för de stora boskaphjordarna och som en resurs för fisket. I det vattenrika Sverige finns inte samma kulturella förankring i vattnets betydelse. Om ett vatten försvinner, så har det tidigare alltid funnits många andra "i reserv". Det finns det inte längre...

I ett litet häfte med titeln "Meddelanden om Förenta Staternas och Kanadas Fiskerier", tryckt 1887, konstaterar författaren Filip Trybom, att "fiskerilagstiftningen och andra åtgärder från det allmänna sida för fiskeriernas främjande" redan på den tiden har en djupare förankring på andra sidan Atlanten jämfört med hos oss i Norden.

Redan 1684 förbjöd man visst fiske med landnot, och 1709 föreskrevs att fiske med nät eller utsättande av andra fasta redskap eller stängsel inte fick användas vid tiden för fiskens upp- och nedgång i floderna. Tidigt förbjöd man också fiske efter laxartad fisk i alla strömmar och mindre vatten "för avsalu eller för att sändas i kring på järnvägar, ångbåtar etc", vilket gav dessa fiskar ett extra skydd.

Listan kan göras lång, och även om bestämmelserna kan skilja mellan olika delstater, så finns en genuin förståelse för grundläggande fiskevårdande åtgärders betydelse, och man manifesterar också detta i sin lagstiftning. I dagens USA har man till exempel en skattelagstiftning som medger avdrag för gåvor och bidrag till fiskevård, vilket ytterligare tillskapar resurser genom sponsring. Det kan man göra genom att det finns en politisk förankring i en gemensam, kulturellt nedärvd syn på dessa frågor. Det har blivit en självklarhet att fisk och vatten måste vårdas, och att staten tar sitt ansvar för att skapa resurser för detta.

I den jämförelsen är Sverige ett fiskevårdens U-land. Jag framför därför mitt personliga tack till alla goda krafter – stora som små – som genom privata initiativ försöker göra det som borde vara allas vår gemensamma uppgift – nämligen att tillskapa resurser för att ge våra vatten en framtid.

Fiskevårdsavgiften är död. Låt oss därför arbeta för att samma resurser tillskapas på annat sätt, och låt oss denna gång se till att finansieringsformen får bredast möjliga folkliga och därmed politiska förankring. Andra län borde kunna följa exemplet från Skaraborg – gärna under ett gemensamt, landsomfattande paraply.

Malins harr ska aldrig dö!

Gunnar Johnson

PS! Just vid pressläggning av detta nummer meddelas att 7 miljoner kronor trots allt avsatts för fiskevård i årets budget. Det är mindre än 1 krona per svensk och motsvarar cirka en tiondel av tidigare diskuterade minimibehov...

Vätterharren är en förhållandevis slank sjöhar.

På jakt efter vätterharren

På några få år har Vätterns rykte som harrvatten vuxit fram sedan fisket blev fritt och allt fler flugfiskare haft högtidsstunder vid sjön. Men än finns det de som tvekar. Hur hittar man fisken, och lönar det sig verkligen att blöta en liten fluga i detta stora innanhav? Men faktum är att harren finns nära nog överallt – och den går mycket strandnära...

Text: Peter Johansson

Foto: Gunnar Johnson & Jan Å Fritzson

Jag står utvadad ett tiotal meter på den storsteniga sjöbottnen, och bakom mig stupar klippväggen brant ner i vattnet och tvingar mig till kombinerade rollkast och underhandskast för att få ut flugan. Från stranden lutar träd-kronorna ut över vattnet, och det finns inte plats för regelrätta bakkast. Men att rollkasta med en traditionell torr-fluga resulterar bara i att flugan dränks efter en stunds fiske och vägrar flyta. Därför har jag valt att binda en CdC-fluga på tafs. Den har en fantastisk flytförmåga och tål att dras in, till och med under vattnet, vid förnyade kast – och den bara flyter och flyter...

Jag står på en hylla av sten från ras-branten bakom mig, och på bekvämt kastavstånd har jag flera storstenar och en djupkant i vattnet utanför. Det är över den kanten jag kastar, och det är vätterharren jag försöker locka med min fluga.

forts på nästa sida

Till vänster: Nattsländorna dominerar under sensommar och hela den långa höstfiskesäsongen.

Till höger: Vätterns vatten är mycket klart och lurar lätt ögat – det är djupare än man tror, harren går nära land och det behövs sällan några längre kast.

forts från föreg sida

Vattnet i Vättern är mycket klart, och den goda sikten lurar lätt ögat. Området utanför mig ser inte särskilt djupt ut, men där är drygt ett par meter, och harren som står vid botten stiger gärna till min torrfluga. Det klara vattnet underlättar vadningen, men botten består av större och mindre stenblock och överallt finns djupa gropar, som ändå gör vattnet svårvadat. Det gäller att ha med sig vadarstav och att memorera in var man vadar ut. I det klara vattnet blir man gärna övermodig och vadar till positioner där det är lätt att kasta. Men när det skymmer framåt kvällen ska man helst hitta tillbaka till stranden utan något ofrivilligt dopp. I mörkret kan det vara svårt att undvika djupgroparna om man inte känner sig för med vadarstaven – eller kommer ihåg exakt var groparna befinner sig.

Jag välsignar också mina varma neoprenvadare. Vätterns vatten är kallt, och man blir lätt kall om man inte är rätt klädd – något som är speciellt viktigt att komma ihåg om man fiskar från flytring. Då sitter man djupt i vattnet och kan bli rejält nedkyld efter några timmars fiske.

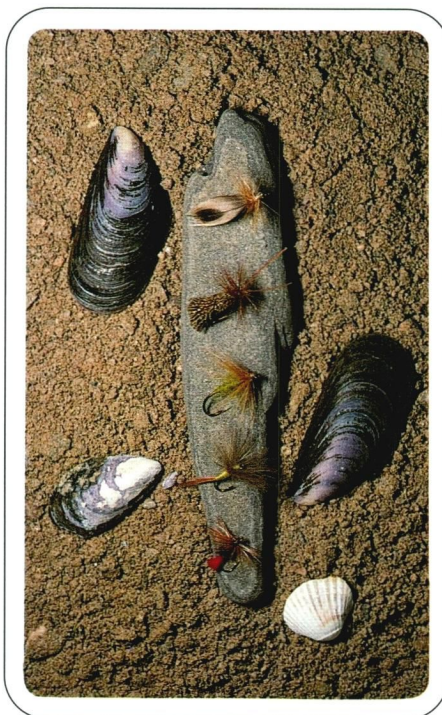
Den här dagen befinner jag mig strax söder om Gränna, men det är närmast en tillfällighet. Runt sjön finns mängder av heta harrplatser. Rapporter från både öst- och västsidan visar att harren är väl spridd längs sjöns stränder och går alldeles utmärkt att fiska från land. Att jag valt just den här platsen ikväll beror på att sjörapporten talat om svaga, östliga vindar, vilket ger vindlä längs smålandskusten. Vättern är en vindkänslig sjö, och att lyssna till radions sjörapport kan därför ge en god fingervisning om lämpliga fiskeplatser – något som är speciellt viktigt om man åker långt för att komma hit. Det går inte att resa på vinst och förlust utan att veta vilken sida av sjön som ger bäst vindlä. Men med de förhärskande västliga vindarna ger västgötassidan oftast det säkraste fisket.

Flugfiske i Norden har i flera tidigare artiklar berättat om harrfisket i Vättern. Men fortfarande tycks det här speciella sjöfisket få många att tveka. Sjön verkar så stor – man vet inte var man ska börja...

Men när man väl står här, och harren vakar bara något tiotal meter från stranden, löser den frågan sig själv. Man fiskar naturligtvis på de fiskar som vakar alldeles invid land. Att sjön sedan är stor som ett innanhav är i sig ointressant. Att den känns stor handlar mest om självsuggestion; situationen

är ju exakt densamma också i en mindre sjö eller i en älv. Vi når i bästa fall bara ett drygt tjugotal meter ut – oavsett hur långt det är till andra stranden. Insätter man det, glömmer man snart att spana mot horisonten, utan koncentrerar sig på det strandnära vattnet – där ju också harren går!

Där jag står utvadad i sommarkvälen och ser hur solen börjar tangera andra stranden bakom Visingsö, känns fisket faktiskt riktigt intimt. I halvskymningen bryr jag mig bara om det vatten jag når att täcka med mina kast, och jag fascinerar av överflödet av nattsländor i irrflykt över vattnet, som ligger nära nog oljeblankt och orange-

En handfull flugor på en sten från Vättern formad som sjön; prova gärna olika nattsländeimitationer, Aimé Devaux' trumpetfluga nr 969, en infettad torrflugmf med olivegrön kropp – men också gamla klassiska Red Tag bunden i små krokstorlekar.

färgat i den nedgående solen. Den här tiden på året är harrfisket främst ett kvällsfiske, men längre fram på höstkanten kan man locka harren att stiga till en torrfluga hela dagen, bara det är någorlunda bra väder.

Men nu är det sommarkväll och jag har stranden alldeles för mig själv. Motörvägen går några hundra meter ovanför mig, men den branta stranden tar bort alla ljud, och platsen skulle lika gärna kunna vara någonstans långt ute i vildmarken. Här har jag fiskat många gånger, och alldeles nyss strök ett harrstim förbi och jag hade flera

stigningar. Men jag lyckades inte kroka någon harr trots markerade vak just vid min fluga.

I en sådan situation är det lätt att förivra sig och omedelbart kasta på nytt efter det misslyckade mothugget. Men jag kände inte någon av harrarna, och därför misstänker jag, att det jag först uppfattat som hugg egentligen varit något annat. För ett par veckor sedan fiskade en god vän från en vättersnipa längs just detta strandavsnitt. Han berättade, att då han ställde sig upp i båten så att han fick en brantare vinkel mot vattnet, såg han tydligt hur flera harrar gång på gång steg mot hans torrfluga – men utan att ta. I sista sekunden vände de under flugan, och vid några tillfällen bröt de då ytan med stjärten bara någon centimeter från hans fluga, så att det bildades en liten ring och några luftbubblor. Stående i båten kunde han se ner genom vattnet och följa hela händelseförloppet, och jag tänkte på alla de gånger jag stått utvadad och "missat" hugg. När man vadar, befinner man ju sig i en så låg position att man inte lika lätt ser ner genom vattenytan. Det är därför lätt att misstolka en sådan vändning som att fisken tar flugan – men att man missar mothugget.

Vis av erfarenheten tar jag därför in flugan och byter till en mindre av samma slag. Harren har ju visat intresse för min dunkrok – men vägrat ta. Med en liten CdC-fluga bunden på krok nummer 18 är jag bättre förberedd...

Men det visar sig att fisket är slut för ikväll. Under flugbytet drar harrarna vidare längs stranden och inget nytt stim kommer förbi nära land. Efter en timmes väntan i halvmörkret kommer kvällsskylan krypande. Det är dags att dra av neoprenvadarna, klättra upp för rasbranten och vandra tillbaka till bilen – väl medveten om att jag fortfarande har en lång säsong med spännande harrfiske framför mig...

Lång harrsäsong

Vättern är ett annorlunda fiskevatten på många sätt. Stor vattenvolym och extrema djupförhållanden gör att sjön är kall långt in på sommaren – men omvänt behåller sjön värmen ända in på senhöst och förvinter. Den gångna vinterns långa köldperiod gjorde att Vättern blev isbelagd med trolig försenad säsongstart som följd i år. Men ett normalt år lägger sig isen aldrig, och då kan harrfisket komma igång efter midsommar. Bäst blir fisket emellertid något längre fram på sommaren, och allra bäst enligt många

erfarenhet först under eftersommar och höst, till och med så sent som i oktober och november. Erfarenheten hos många flugfiskare är också att de genomgående kommer i kontakt med grövre harr senare på året. Den tycks då gå mer strandnära, medan den på sommaren tycks gå längre ut och bäst nås vid fiske från flytring. Men vid fiske från land kan man också nå de större harrar, som går ensamma eller i enstaka par i kanterna av stimmen med mindre harr.

Det är också en allmän erfarenhet att harren på hösten är mindre selektiv än på sommaren, då den ibland kan vara kinkigare med flugvalet. På hösten är insektsfaunan också mer likartad och består till största delen av nattsländor, och harren tycks då vara mindre sparsmakad både vad gäller flugval och krokstorlek.

Harren sägs ju också vara en fisk för det åldrade året, och som ett exempel på detta berättade en god vän förra året om en fin harr på 40 centimeter, tagen på torrfluga så sent som den nionde december. Så visst bjuder Vättern på en lång säsong och ett annorlunda och spännande torrflugefiske!

Flugor för vätterharren

Vid Vättern är inte bara tiden för insekternas kläckningar förskjutet på grund av att den stora sjön håller låg vattentemperatur långt in på sommaren, vilket omvänt betyder att man kan få uppleva rika kläckningar – framför allt av nattsländor – långt in på hösten, till och med i slutet av november, eftersom sommarvärmen stannar

kvar i vattnet. Här finner vi också insektsarter, vilka normalt endast återfinns i strömmande vatten, till exempel *Ephemera danica* och *Heptagenia sulphurea*. Orsaken är att Vätterns vindpinade stränder utgör en brän-

Devaux' brungrå nattslända med vinge av CdC – det var till exempel på en sådan "nionde december harren" togs.

Olof Jakobsson från Värning fiskar gärna med sin egen variant av Lennart Bergqvists superpuppa, som presenteras på annan plats i detta nummer av FiN. En annan Vättern-fiskare, Jan-Åke Fritzson, väljer istället en flytande, impregnerad flymf med ljusbrunt hackel och klart olivegrön kroppsdubbing. Båda flugorna kan vara goda imitationer av kläckande nattsländepuppor – olika flugfiskare finner ofta egna favoriter på samma tema. Nattsländor dominerar ju under stor del av säsongen.

Gunnar Johnson har haft intressanta fisken med Aimé Devaux' trumpetformade CdC-fluga med nummer 969, som har klart grön kropp, men också med lågt liggande, mjukhacklade torrflugor fiskade just i vattnets ytfilm. Men han nämner också Elk Hair Caddis som en personlig favorit.

Christer Danielsson, som främst fiskar i trakterna av Karlsborg, pekar på de korta, men intensiva perioder, då det kan vara mycket bra fiske med myrimitationer. Harren tar gär-

na flygmyror som blåser ut över vattnet – och det blåser ofta västliga vindar vid Vättern. Vid västra stranden kan harren därför allt som oftast gå och kalasa på just flygmyror. Red Tag är en annan gammal fin harrfluga, säger Christer, gärna bunden i små krokstorlekar – något många andra flugfiskare vid Vättern också skriver under på.

Genomgående väljer man att fiska med torrfluga, nymf eller olika nattsländepuppor på eller strax under

na flygmyror som blåser ut över vattnet – och det blåser ofta västliga vindar vid Vättern. Vid västra stranden kan harren därför allt som oftast gå och kalasa på just flygmyror. Red Tag är en annan gammal fin harrfluga, säger Christer, gärna bunden i små krokstorlekar – något många andra flugfiskare vid Vättern också skriver under på.

Genomgående väljer man att fiska med torrfluga, nymf eller olika nattsländepuppor på eller strax under

forts på nästa sida

På många platser längs smålandskusten är stränderna branta och svårtillgängliga.

Stränder med inslag av större block och stenar ger oftast det bästa harrfisket.

forts från föreg sida

ytan. Det är intressant att harren så gärna stiger till ytan, trots att Vättern-vårdsförbundets rapport nummer 34, publicerad 1994, gör det sannolikt att en betydelsefull del av harrens föda utgörs av snäckor och märlkräftor, något som också verifieras av flugfiskare som gjort maganalyser på fångade harrar. Men det är ju det som gör harren till en så fascinerande flugfisk – trots att den äter vid botten, så stiger den gärna till en fluga, också långt in i senhöst och förvinter.

Bottnar med storstenar

Det är närmast meningslöst att presentera bra harrfiskeplatser i Vättern. Listan skulle bli allt för lång. Smålands- och östgötasidan är på många håll brant och dessutom otillgänglig, inte minst beroende på motorvägen mellan Gränna och Jönköping, som endast medger nedfart till Vättern på några få platser. Men redan vid Kortebo, endast några kilometer väster om Jönköping, kan man lätt ta sig ner till

stranden, och sedan finns det otaliga bra platser längs hela den långa västgötasidan som är lättillgängliga från land.

Trots mitt påstående att det är meningslöst att peka ut speciellt bra harrställen, så är det ändå vissa platser som ofta återkommer när man talar med andra harrfiskare. Många väljer också den mindre vindkänsliga västgötasidan av sjön, och då gärna vattnen utanför Bankeryd, Brandstorp, Grevbäck, Brevik, Gråshult och Harrviken vid Hanken norr om Karlsborg. Men alla framhåller att harren vandrar hela tiden och att det finns mängder av "namnlösa" fiskeplatser runt hela sjön.

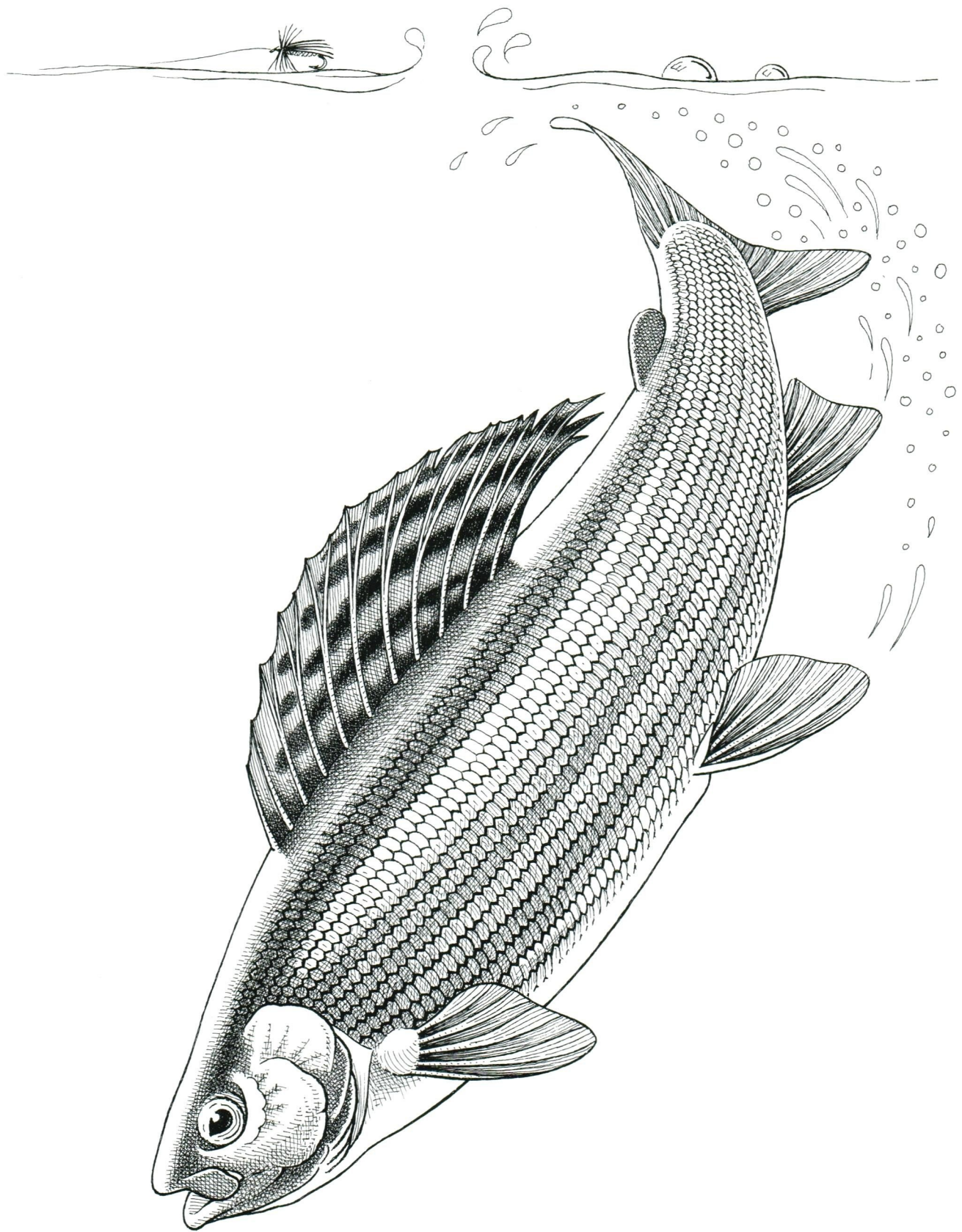
Sök i första hand efter steniga bottnar, där gärna en och annan storsten bör sticka upp ur vattnet, och där det är någorlunda djupt strax utanför. Men ge dig framför allt tid på en plats, när du väl kommit dit. Harren går ofta i större grupper eller stim som vandrar längs stränderna. Det kan ge långa perioder av väntan – men plötsligt flera fina harrar i bara några få kast. Efter som harren också gärna stiger till en

fluga vid ytan, även när den har sitt näringssök vid botten, kan det löna sig att fiska sin torrfluga blint, även om man inte ser några vak. Chansen finns där alltid – och bland den mindre harren går allt som oftast också fina bonusfiskar...

Överraskningarnas sjö

Vättern är verkligen överraskningarnas sjö. Många flugfiskare kan idag även berätta om flugfångad öring och lax från land. I nästa nummer ska vi därför se närmare på vad Vättern kan erbjuda på den fronten...

Det är lätt att bli lurad när harren till synes tar flugan gång på gång – utan att man lyckas kroka. I själva verket är fisken kanske bara uppe för att inspektera flugan och bryter då ytan med stjärten när den vänder, vilket kan misstolkas som ett hugg. Ett gott tips är att vid sådana tillfällen byta till en mindre torrfluga – eller en flymf!

Gunnar J. son

Storlaxen i Vitforsen

Mitt ute i älven står den stora laxen, och nu har ryktet lockat en storhövdad publik. Spänningen är enorm – kvällen är som upplagd för storfångst...

Text: Sture Salomonsson
Teckning: Anders Forsling

Det lider mot kväll och Hasse Persson är på väg ner till Vitforsen för att testa sitt nya flugspö, hans första, aldrig använt än. Haspelspöet är förstås med, han har på känn att flugspöet kan bli för svårt att hantera.

Hasse ser sig skyggt omkring när han kommer ner till älven. Det är bäst att vara för sig själv. Han är sån Hasse, blyg och taffatt bland människor, men i timmerskogen är det inte många som hänger med, inte heller i skidspåret. Men som nybörjare med flugspö bland åskådare, aldrig i livet.

Byskeälvens harrar vet han hur han ska ta, flugvalet är inga bekymmer. Men tekniken med flugspöet skrämmer. Visst har han sett hur det går till, det ser så himla enkelt ut när en van fiskare håller i spöet.

Det går som det brukar såna här gånger. Hasse hittar snabbt sin egen stil och tycker att det här är väl inte så märkvärdigt. Även om han vet att tekniken är usel, så gläds han åt några mindre harrar han fångat. Han blir helt fascinerad av detta fiske och märker inte genast vad som händer, mitt ute i älven, snett ovanför honom.

Under nästa flugbyte hör han något som får honom att titta upp. Så här i slutet av juli börjar nätterna bli mörka och han har svårt att se var plasket kom ifrån. Ett långt utdraget plask, det kan knappast vara en fisk. För en vecka sen såg Hasse björnspar upp vid vägen, men björn i älven – nej, det här var något annat.

Vitforsen är stenig och grund, som gjord för harr, och här längst ner i forsen är det djupt bara mitt i strömfåran.

Då kommer plasket igen, tungt och makligt med en snärt i slutet. Nu hinner han se. Mitt ute i älven, precis i strömkanten, visar sig en ofantlig lax. Inget hopp, bara ett vak, mer än halva kroppen ovanför ytan. Hasse är inte van att se lax, men det här var så tydligt. En jättelax, en och en halv meter minst. Han blir stående med stirrande blick.

En Rapala! Rapala är det bästa som finns åt storöringen, nog duger den åt laxen. En flytande nära ytan, då tar han. Hasse knyter Rapalan med den där öglan som får betet att röra sig fritt, opåverkat av linan. Flugspöet blir liggande i strandriset, nu är det haspel som gäller. Då kommer laxfrossan. I vågor skakar han i hela kroppen, kvällskylan hjälper till. Inte ens då stortjuren stöp för hans kula var han så här tagen.

Kast efter kast sveper över laxens ståndplats. I en timme kastar han innan han byter bete. Han byter till ett koppardrag med skälvande händer. Efter första kastet vakar laxen igen, lugnt och stilla, liksom för att understryka att här är det värdighet som gäller.

Men laxen tar inte, han vakar inte ens mer. Älven "ryker", som den gör på nätterna av kylan, och Hasse ser och förstår. Nästa kväll ska han åter vara på plats. Planen är redan klar, en ny lina och så några nya drag. Och inte ett ljud till någon, det här ska han behålla för sig själv.

Ett trettiograms skeddrag får börja nästa kvälls fiske, blankt och nytt. Redan i tredje kastet nafsar laxen i draget, mjukt och försiktigt, men lossnar genast. Laxfrossan kommer, han försöker lugna nerverna medan han gör ett nytt kast, likadant som det förra.

Hugget kommer genast, hårt och stumt. Linan sträcks, fingrarna hårdnar kring spöet. Laxen står kvar, svänger bara lojt fram och tillbaka, märkvärdigt. Hasse blir onödigt ivrig och sätter in hård press. Fisken tumlar om i ytan, tung och trög, vilken jätte. Det bär iväg några meter med strömmen, sen stopp.

Knäna skakar, han är medveten om att han har sitt livs fisk längst ut i linan, här gäller det att hålla sig kall. Han blir stående med böjt spö med förvisningen om att laxen så småningom ska tröttna.

Då knastrar det i riset bakom honom, och när han ser sig om kommer två fiskare gående mot honom. Han känner hur allt blod som finns i benen rusar raka vägen upp i huvudet.

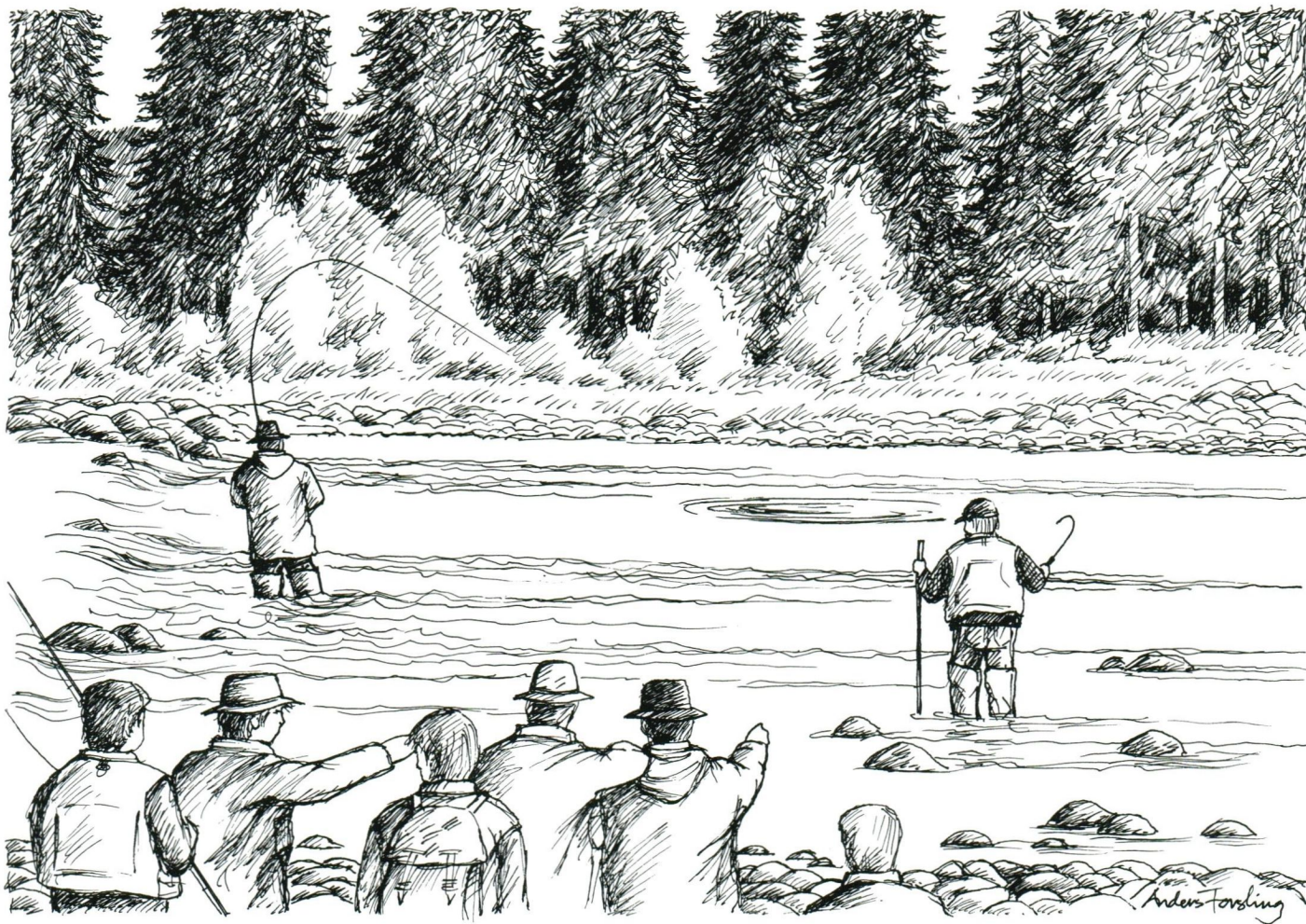
"Ha' du bottennapp?"

Hasse säger inget, men uppsynen avslöjar honom, och så spöets bugningar, ett bottennapp rör inte på sig.

"Gå neråt, slit han från strömmen!"

"Hårdare press, låt han inte' vila. Hårdare!"

Då tumlar laxen i ytan igen, stor och väldig. Rådgivarna blir som galna, aldrig har dom sett en så stor lax. Dom springer av och an, kommenderar och skriker. Hasse vet inte hur han ska bete sig, han känner sig för uppriven att tampas med storlaxen och samtidigt vara galningarna till lags.

Då brister linan, av den ena eller andra anledningen. Satans djävlar, nu är det förstört. Dom här kommer att gapa ut över hela socknen om laxen. Hasse sätter sig ner på en sten. Han ser aldrig åt sina åskådare, vill inte se dom.

"De' ä' ingen idé å kast' mer åt han i kväll", säger en av dom.

Nästa kväll åker Hasse iväg genast efter jobbet för att vara på plats innan den väntade skaran av fiskare ska komma. Men han bedrar sig grundligt. Fem bilar står redan parkerade vid väggkanten. Han tål inte uppståndelsen utan vänder genast hemåt. Vilka djävlar!

Men kvällen därpå kan han inte hålla sig, han måste dit, det får gå hur det vill. Nu ser det ut som på en auktion, fullt med bilar står efter väggkanten.

En åt gången kastar åt laxen. Stämningen är hög, alla vågar inte prova, en del har inte ens spöet med.

Hasse Persson är nedstämd, besviken. Det här var ju hans lax. Om han kunnat rasa och skrika en smula, om han förmått att hitta lämpliga svordomar. Men han står där bara, tillsynes ointresserad.

En flugfiskare med tvåhandsspö kliver fram. När han börjar fåkta som en lejonvärdare med linsnärter och allt måste publiken retirera. Han har en teknik som kan sätta lärda själar i brand. Fluglinan gör utfall åt alla väderstreck innan den når vattnet. Karln är livsfarlig, det ser alla utom han själv. När lax får han inte, han kan inte ens framkalla ett vak.

"Igår kväll hade två fiskare på laxen", säger en obekant man

till Hasse. "Båda gångerna rök linan, och då hade dom ändå nollfemti..."

En ny fiskare tar sig an laxen. Stor och bredaxlad borde han vara en värdig motståndare. Själoförtroendet är det inget fel på heller. Han verkar vara i stånd att ställa sig grensle över vilken laxälv som helst, och nästan genast får han fast fisken. Samma envisa tjurande, samma böljande kamp.

Svetten rinner på bjässen, benen skakar. Det ser komiskt ut, allt själoförtroende är som bortblåst. Alla rusar ner till stranden för att kunna se. Laxen rullar i ytan och följer strömmen några meter. Fiskaren svarar med hårdare press och backar med tummen mot spolkanten. En av galningarna, som Hasse träffade redan första kvällen, vadar upphetsad och blind ut i älven med huggkroken i ett stadigt grep. Med ett våldsamt hugg får han in huggkroken och lyfter... en scotermatta?!

Det blir dödstyst. Bjässen stirrar tomt på scotermattan, försöker minnas och förstå. Alla såg väl att det var en lax?

"Men hur i all... En kliar sig i huvet – visst fan va' de' en lax? Vi såg ju han allihop..."

Flugfiskarn säger att han kände att något inte stämde, laxen står aldrig på såna här ställen, det är för strömt.

Hasse mår gott där han står, så många experter och ingen ser skillnad på lax och en scotermatta.

Publiken känner sig lurad och platsen blir egendomligt öde.

Sedan den här dagen har Vitforsens fiskare blivit mer misstänksamma av sig. Skulle verkligen någon av älvens laxar visa sig vänds genast blicken bort. Risken för ohälsosamma upplevelser är alltför stor...

NYT FRA DANMARK

Redaktør Steen Ulnits

Nyt forbund for "Danske Lystfiskere"

Den 17. februar satte et antal lystfiskere og foreningsformænd fra det danske land hinanden stævne i Ålestrup foreningens klubhus ved bredden af Simested Å. Såvel Nordjylland som Sønderjylland, Fyn og Sjælland var repræsenteret. Åfiskere, søfiskere, kystfiskere, havfiskere og småbådsfiskere var mødt op for at diskutere fremtiden for dansk lystfiskeri. Alle de fremmødte var enige om, at dansk lystfiskeri på nuværende tidspunkt desværre ikke har nogen organisation, der på tilfredsstillende vis kan repræsentere danske lystfiskeres interesser over en bred kam. At der derfor er brug for en ny og landsdækkende sammenslutning af lystfiskere. Det er klart utilfredsstillende, at kun omkring 30.000 danske lystfiskere er organiseret i DSF, når der nu er mere end 130.000 danske fisketegnsløsere.

Etableringen af et nyt forbund har været under opsejling i adskillige år. En af dråberne, der fik bægeret til at flyde over, var oplysningen om, at DSF – som medlem af det såkaldte §12a udvalg – havde indstillet til fiskeriminister, at der i år bruges 1,5 mio. kroner fra fiskeplejemidlerne til opdræt og udsætning af rødspætter. Det faldt mange danske lystfiskere for brystet – af flere grunde. Dels er rødspætten en fisk, som lystfiskerne kun sjældent fanger – en udpræget erhvervsfisk. Og dels betaler erhvervsfiskerne ikke selv en krone til fiskeplejen. Endelig kom det frem, at der alene i 1995 blev destrueret hele 68.000 kg danske rødspætter – fisk, som ikke opnåede EU's mindstepriser, og som derfor blev overhældt med gul maling. Samme år blev der destrueret 44.000 kg skrubber af samme årsag. Og skrubber bevilges

der også penge til af fiskeplejemidlerne, nemlig en lille million kroner. Det var oplysninger, som vakte furor blandt danske lystfiskere, der hver især har betalt 100,- kroner for deres årlige ret til at svinge stangen ved danske vande.

"Danske Lystfiskere", som den nye landsdækkende sammenslutning af lystfiskere kalder sig, melder helt klart fra: – Vi ønsker indflydelse på fordelingen af fiskeplejemidlerne, så de ikke går direkte til erhvervsfiskerne, der blot kvitterer for modtagelsen ved at destruere de fangede fisk!

– Den nye organisation ønsker at være en interesseorganisation og pressionsgruppe, som på tilfredsstillende vis kan markedsføre dansk lystfiskeri og lede det sikkert ind i fremtiden. Som styres af engagerede lystfiskere med fingeren på pulsen i stedet for af konfliktsky politikere, der ikke aner, hvad der rører sig ude ved vandene!

Så klart udtrykkes det af Erik Thorsen, formand for Fiskeringen – en nordsjællandsk sammenslutning af 38 foreninger med tilsammen 2.500 medlemmer – og en af initiativtagerne til det nye forbund. Det nye forbund skal være så billigt at være medlem af, at det ikke kan afholde nogen dansk forening fra at deltage:

– Typisk skal det koste et sted mellem kr 500,- og 1.000,- for en hel forening at være medlem. Det skal således være en sammenslutning af foreninger, ikke enkeltmedlemmer. Det skal have en effektiv ledelse, som hurtigt kan tage stilling til opståede problemer. Som hurtigt kan informere fra ledelse til medlemmer.

– Der skal ikke være nogen central styring. I stedet skal lokale foreninger bestemme suverænt over lokale forhold. Administrationen skal være billig – ingen dyre rej-

ser og repræsentationsudgifter, ej heller noget dyrt blad, som er obligatorisk for medlemmerne.

– Endelig skal "Danske Lystfiskere" være resultatorienteret – uden endeløse og tidsrøvende udvalgsarbejder, slutter Erik Thorsen og glæder sig over, at flere af de fremmødte foreninger i Ålestrup allerede har lagt penge på bordet til opstart af den nye sammenslutning.

– Den nye formand for DSF, Jørgen Banke Thomsen, beklager naturligvis det nye forbund og henviser til det store miljøarbejde, som DSF gennem de sidste 50 år har udført. Han frygter, at det nye forbund nu vil sælge miljøsagen til rabatpris. Og at en yderligere splittelse vil skade dansk lystfiskeris sag.

Jørgen Banke Thomsen påpeger, at der ligger et intensivt og ressourcekrævende arbejde bag de mange miljø-sager, som DSF gennem årene har ført og vundet. Og det kræver penge – i form af et kontingent, der pt ligger på kr 175,- pr medlem pr år. For en middelstor forening med 200 medlemmer løber det op i kr 35.000 om året, hvilket har fået mange foreninger til at melde sig ud af DSF.

De to "gamle" organisationer for danske lystfiskere er Danmarks Sportsfiskerforbund og Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark – den første med godt 28.000 medlemmer, den sidste med knap 12.000.

Danmarks Sportsfiskerforbund, hvis miljøkonsulent Børge Christensen gennem årene har kæmpet en brav kamp for vandmiljøet og dermed mod ikke mindst dambrugene, kan nås på telefon 75 82 06 99, hvor sekretariatet oplyser om nærmeste forening organiseret under DSF.

Ferskvandsfiskeriforeningen, som varetager de ofte meget modstridende interesser for både dambrugere, lods-ejere, erhvervsfiskere og lystfiskere, kan nås på telefon 89 21 21 96, hvor sekretariatet oplyser om nærmeste forening. Interesserede foreninger – indtil videre ikke enkeltmedlemmer – kan kontakte en af følgende personer bag "Danske Lystfiskere": Erik Thorsen, Fiskeringen 42 29 09 79; Ove Jacobsen, Lystfiskeriforeningen 53 76 33 18; Bent Sørensen, Danmarks Småbådsfiskeklub 53 16 14 68; Bjarne Lehné, Hvidovre 31 41 55 88; Søren G Petersen, Næstved 53 73 43 15; Steen Elholm Christensen, Sønderborg 74 43 27 01 og Søren Godsk, Ålestrup 98 64 19 65.

Initiativtagerne til "Danske Lystfiskere" har lovet, at der ligger helt konkrete planer for det nye forbund på bordet i løbet af sommeren '96.

Aktuell debatt:

Vem tar ansvar för fiskevården?

Av Rolf Smedman

Många, många sportfiskare blev ytterst besvikna, när den hett efterlängtda fiskevårdsavgiften i december så snöpligt torpederades av regeringen. Den här gången var det ju så nära att den skulle gå igenom, den var klubbad att träda i kraft den 1 april i år. Vi har de politiker vi förtjänar, och nu är risken stor att vi i framtiden får finna oss i att Sverige kanske förblir ett u-land vad gäller fiske- och naturvård.

Sveriges Sportfiske och Fiskevårdsförbund har under en lång följd av år arbetat hårt och seriöst med att fiskevårdslicensen skulle bli verklighet och ge de pengar som behövs för att skapa något bra av de resurser som vi ändå har. Men trots bakslaget nu, kastar man inte yxan i sjön utan arbetar vidare mot det mål man satt upp. Fast just nu måste man kanske tro på ett under...

Nu fanns det vaga löften från regeringens sida att de nödvändiga pengarna skulle finansieras genom statsbudgeten, och skulle det mot förmodan bli verklighet vid en senare tidpunkt är det bara för oss sportfiskare att tacka och bocka. Förbundet har krävt att summan måste bli minst 60 miljoner kronor, om det skall bli någon nytta med det. Just nu ser det emellertid inte ut att finnas pengar för ändamålet med tanke på den ekonomiska situation Sverige befinner sig i.

I Sportfiske nr 1–2 1996 finns en intressant artikel om fiskevård i Amerika. Landet har ca 230 miljoner innevånare, man räknar med att en fjärdedel är sportfiskare. Kontrollen av att lagar och förordningar efterlevs är väldigt effektiv, bevakningen sker med fast anställda tillsynsmän, betalda av respektive delstat. De har lång utbildning och sköter såväl bevakning som jakt- och fiskevården.

Vid mina fiskeresor till Alaska kom jag själv många gånger i kontakt med kontrollanter. Oftast kom de flygande i små, lätta plan som kunde landa och starta på småsteniga älvstränder, de var ytterst skickliga flygare och många hade fått sin flygskicklighet under Koreakriget. De var mycket vänliga och hjälpsamma så länge lagar och förordningar följdes, men omutliga när någon hade överträtt bestämmelserna. Straffet utmättes ofta på platsen, och jag hörde flera gånger berättas om turistande sportfiskare, som hade fått all utrustning tagen i beslag, fått betala dryga böter och blivit förbjudna att återkomma i fortsättningen.

Detta i kontrast till hur bevakningen sköts i vårt land, den sker mest på frivillig väg och blir effektiv därefter. Jag har själv skrivit många gånger att en effektiv bevakning är minst lika viktig som att sätta ut massor av fisk. I de flesta fall är det ju bara att kasta pengarna i sjön.

Finansieringen av fiskevården i Amerika är nog bestämd genom väl genomtänkta lagar. Bland annat tas tio procent ut i skatt av tillverkare av sportfiskeredskap; spön, beten, linor o s v. Betesboxar och ekolod ingår även, och man har också infört en importskatt på fiskeredskap och båtar. Allt öronmärkta pengar som går till sportfiske och nödvändig natur- och fiskevård. 1992 inbringade dessa åtgärder över 200 miljoner dollar – cirka 1,4 miljarder svenska kronor. Ändå måste alla sportfiskare dessutom betala en obligatorisk sportfiskelicens.

Det stora landet erbjuder ju en oerhörd massa sportfiske av olika karaktär, och man har sedan länge insett hur mycket detta betyder för både innevånare och turister. Därför pågår ständigt fiskeribiologiska undersökningar och fiskevårdande åtgärder för att bevara alla resurser för framtiden. Om vi i Sverige skulle kunna tänka oss införa liknande åtgärder, skulle vi, trots olikheten i pengaresultat, kunna få den ekonomi som behövs för att rädda den framtida fiskevården.

Ju längre vi håller på med att vela hit och dit om vår framtid i fisket, desto snabbare går vi mot det totala fiaskot. Våra vatten- och fiskbestånd har ju varit på väg att utarmas i många, många år och det vill till att vi fortast möjligt samlas och med förenade krafter reparerar de skador det här vlandet orsakat.

Vi har, trots allt, många fina naturresurser, som är värda att bevara. Vi har de sista vildmarkerna i Europa, och i framtiden kommer de att vara ett drömt mål för allt fler utländska fiskare, allteftersom möjligheterna att komma hit förbättras genom Öresundsbron och nya, snabba motorvägar.

Så här i efterskott funderar jag på om den tänkta fiskevårdsavgiften skulle ha varit bra med den uppbyggnad som var planerad. Många trodde att den skulle vara alltför dyr att administrera och att det skulle bli en huggsexa om att få pengar till åtgärder. I vår tid borde inte administrationen vara något problem, mitt inne i den nästan ofattbara dataåldern som vi är. Förr gällde protesterna mest om att vi måste inrätta ett nytt statligt verk med många anställda och en dyr generaldirektör i toppen.

Men trots bakslaget, som vi fått uppleva, finns det många som tillför den framtida fiskevården nya idéer. I Skaraborgs län har man redan instiftat en fisk- och miljövårdsfond. Den har fått namnet FISK (Fiskevård i Skaraborg).

Det är journalisten Olof Jakobsson i Värning som ringer
forts på nästa sida

Vem tar ansvar för fiskevården?

forts från föreg sida

och berättar om planerna, som nu blivit verklighet. Han har samlat många intresserade omkring sig, en styrelse är utsedd och intresset från många håll är stort.

Stiftelsens avsikt är att samla in pengar för att stödja projekt som syftar till att värna om hotade fiskarter, stödja biotopåtgärder i syfte att förbättra reproduktionsområden och anlägga nya, samt att arbeta för ett förbättrat sportfiske. Insamlingsstiftelsens syfte är att främja fiskevården och sportfisket. De pengar som flyter in kommer att utbetalas till de projekt som stiftelsen finner bäst. Pengarna kommer att utbetalas en gång per år och 80% av ränteinkomsterna efter skatt, förvaltningsavgifter och registerhållning kommer att delas ut.

Allmänheten kommer att ha full insyn i Stiftelsen genom Länsstyrelsen i Skaraborgs län. Förvaltningen av fondens

medel kommer att skötas av Skaraborgsbanken. Målet är att 1998 ha uppnått en miljon kronor. Alla kan söka pengar ur fonden: klubbar, vattenägare och andra miljövårdare, som kan visa på ett behov av stöd.

Det här är ju pengar och åtgärder, som bara berör det egna länet, men idén bör mana till eftertanke i alla våra övriga län. Fördelen är ju att man kan tillskynda projekt som är väl kända och behövs åtgärdas av folk som är hemmastadda. Det behöver inte bli huggsexor om vart pengarna skall gå.

Nu måste alla goda idéer för att förbättra fiskevården nogta begrundas. Alla måste dra sitt strå till stacken. Ju längre det dröjer, desto sämre blir förutsättningarna. Frågan om den framtida fiskevården kräver alla sportfiskares personliga engagemang – här och nu!

Fiskestell og fang og slipp – noen norske synpunkter

Takk til Erik Erlandson for forfriskende og tankevekkende skriveri om catch and release i FiN nr 2/96. Dine perspektiver og eksempler omkring fang og slipp bør være til ettertanke for noen hver av oss, i en situasjon hvor vi også i Norge leter febrilsk etter andre og effektive tiltak som kan benyttes i den stadig mer kritiske situasjonen framforalt for norsk atlantisk laks. Både norske myndigheter og elveiere er åpne for og prøver allerede ut kvoter ("bag limit") og fang og slipp i norske lakseelver. Derfor må jeg få lov å supplere dine regneeksempler fra svenske sjørørrelter med noen eksempler fra velkjente norske lakseelver, som kan gi et helt annet bilde av den bestandsmessige betydningen av sportsfiske.

I Lærdal har man fulgt gytebestanden av laks siden 1960. Tidligere fiskeforvalter i Sogn, Leif Settæm, har nettopp utgitt en rapport om utviklingen i gytebestandene i flere elver på Vestlandet, herunder i Lærdal. Av rapporten framgår følgende: Gytebestanden i Lærdal er i dag mer enn halvert i forhold til antallet gytefisk i de gyldne 60- og 70-årene. Sportsfiskerne beskatter (dreper) årlig mellom 40 og 70% av den bestanden som går opp i elva, gjennomsnittlig ca 50%. Antall rogn pr kvadratmeter elvebunn er tilsvarende redusert til omtrent halvparten om en sammenligner perioden 1969–74 med perioden 1975–94. Dette illustrerer at elvesportfiske etter laks, absolutt kan ha betydning for rekrutteringen til en laksebestand, selv om ikke sportfiske

er den årsak som i utgangspunktet medførte reduksjonen i bestanden.

Det sentrale spørsmålet for vurdering av når beskatningen blir for stor er når de fiskene som får leke, ikke lenger er mange nok til å realisere elvas produksjonspotensiale for smolt. I mange norske lakseelver er det liten tvil om at gytebestandene nå er så små at antallet lakseunger som kommer opp av elvegrusen om våren er for få til å utnytte elva maksimalt. Skal vi i denne situasjonen, der de store verdifulle gytelaksene er blitt for fåtallige, samtidig kunne beholde sportfiskemulighetene på sjørørret, oppdrettslaks (!) og kanskje grills, må vi ta i bruk andre reguleringer enn dagens redskapsbegrensinger og fredninger.

Jeg er enig med Erik i at sportfisket som regel alltid vil tilpasse seg bestanden, slik at den ikke blir utryddet, men faren med dette argument er at det også gjelder for yrkesfisket! Ingen yrkesfisker vil lenger fiske når bestanden går under et visst nivå, fordi det ikke vil lønne seg. En begrenset beskatning gjennom kvoter eller fang og slipp i tider med overbeskattede bestander kan kanskje gjøre de dårlige år færre og mindre dramatiske enn ved et fritt fiske. En hovedgevinst ved fang og slipp i motsetning til fredning er jo nettopp at samtidig som beskatningen reduseres, opprettholdes fiskemuligheten og der med engasjementet og deltagelsen fra sportfiskerne for å bevare fisket.

Dette fører meg til det jeg håper vi alle kan enes om i debatten om fang og

slipp. Fang og slipp må betraktes som et av flere virkemidler i en tilpassa og fleksibel forvaltning, ikke som et "halvreligiøst" sportfiskeprinsipp man enten bekjenner seg til eller tar avstand fra. Dette innebærer en faglig vurdering av de utfordringer og problemer en står overfor i hvert enkelt vassdrag, og hvilke virkemidler som synes fornuftige ihvert enkelt tilfelle, både i et biologisk, økonomisk og rekreativt perspektiv. Da kan vi også bedre ta vare på våre verdifulle høstingstradisjoner som Erik skriver så fint om. Fisk er ved riktig forvaltning en fornybar ressurs som tåler å høstes av. Det må vi ikke glemme i en situasjon der fang og slipp synes å få bedre fotfeste i Skandinaviske fiskestell, og der fluefiskere, oftest ubevisst, promoterer fang og slipp som et ledd i en rettighetskamp med andre grupper av sportfiskere.

Øystein Aas

Takk for Ditt innlegg. Det var interessant å få problemet belyst ur ett norsk perspektiv. Men jeg tror at vi er eniga om hur fang og slipp (C&R) kan användas eller inte användas i olika situationer, även om jag driver frågan till sin spets i min artikel. Jag vill dock understryka en sak: fiskevården av lax och havsöring måste rikta in sig på huvudproblemet, nämligen nätfisket. Istället konstruerar många lättare och mer närliggande problemkonstellationer, nämligen mellan sportfiskare som tar upp fisken och sådana som sätter ut den.

Med vänlig hälsning
Erik Erlandson

Välj inte krok av slentrian – varje fluga kräver sin kroktyp.

Ny krok i närbild

Artikelförfattaren har tittat närmre på den minsta – men nog så viktiga – detaljen i vår utrustning. Utbudet av flugbindningskrok är idag bredare och, bildligt talat, vassare än någonsin

Text & foto: Anders Isberg

1989 skrev jag en artikel med rubriken "Krok i närbild" i FiN:s oktobernummer. Det var närbilder på flugkrokar av fem av de största krokmärkena som finns att köpa i Sverige. Artikeln visade närbilder på två sorters flugkrokar, en torrfluggekrok och en streamerkrok, i flera olika krokstorlekar. Avsikten med artikeln var att utröna om det fanns någon skillnad mellan krokar tillverkade på traditionellt sätt och det som då var nytt, kemisk vässning och små hullingar, och resonera kring vilka behov vi flugbindare och flugfiskare har av sådana detaljer vid normalt fiske. Resultatet av den arti-

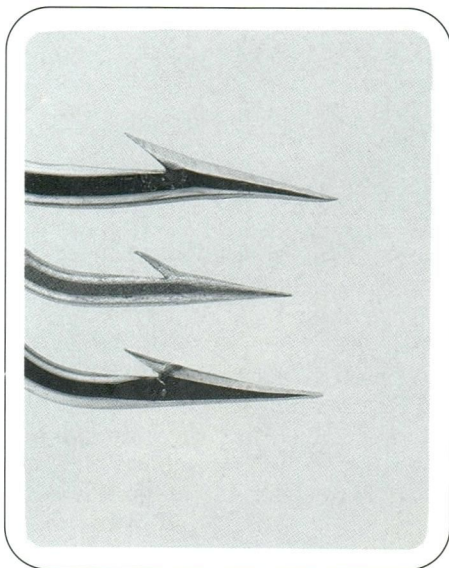
keln blev i korthet att kemvassad krok genomgående har mindre hulling och känns vassare än traditionellt slipad, och att skillnaderna mellan krokarna blev större ju mindre kroken blev. Minsta krok i min undersökning var den gången storlek 16 och den största storlek 6. Här redovisar jag min fortsatta granskning av nya kroktyper av idag.

Ny krokteknologi

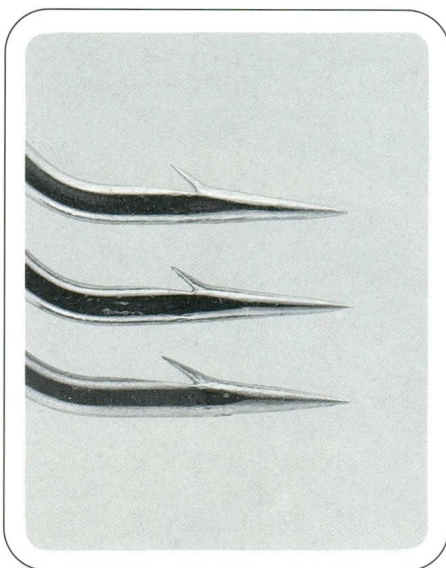
Det som oftast kommer på tal, när det gäller nya krokar, är hur vass kro-

ken är tagen ur förpackningen. Om den hugger fast i nageln eller inte. Men det är kanske den minsta förtjänsten som ny krokteknologi gett oss, påstår jag. Skillnaden mellan ny och tidigare krok är på den punkten inte större än att man med ett diamanbryne lätt och enkelt får kroken absolut sylvass. Med andra ord kan man själv göra något åt saken.

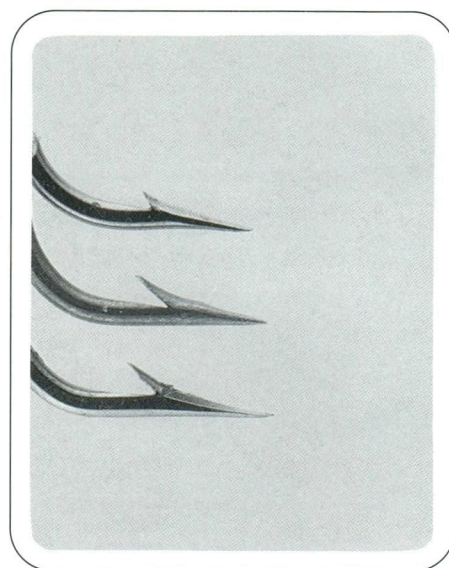
Däremot, anser jag, finns det större fördelar i de nya krokarna på områden som man inte kan göra något åt och som man kanske inte ser så lätt. Generellt gäller för ny krok av idag att *öglor-*
forts på nästa sida

Mustad Bass bug/stinger, 80300 BR, nr 6.
Partridge Grey Shadow, GRS 4A, nr 8.
VMC, 9000-serien, 9283 BZ, nr 6.

Kamasan, B 800, nr 6.
Daiichi, streamer, nr 6.
Tiemco, TMC 300, nr 6.

Mustad torr/våtflugkrok, 80000 BR, nr 12.
Partridge Grey Shadow, GRS 4A, nr 12.
VMC, 9000-serien, 9289 BZ, nr 12.

forts från föreg sida

na i allt högre grad sluter tätt mot krok-skänkeln. *Spetsen* får också en hållbar utformning som följer krokstorleken, och *hullingen* ges rimliga proportioner som följer storleken och gör att kroken lättare tränger in och samtidigt är lätt att klämma ned för hullinglöst fiske. *Krokstålet* tillverkas på ett sådant sätt, eller ges en ytbehandling, som gör att det bättre står emot korrosion, och dessutom tillverkas kroken av ett sådant stål och ges en *härkning* som gör den stark även i små storlekar.

Krokskaftet ges dessutom i större utsträckning en design som gör det lättare för flugbindaren att binda flugor som rör sig och fiskar bra i vattnet. Flugbindning är inte bara att knyta fast några fjädrar på en krok, det är också ett konsthantverk. Kroken är en viktig del av en flugas styling. Det är därför givande att kunna binda vackra flugor, och ännu mer givande när fisken fastnar och kroken håller.

När du vill testa krok för att se om den räcker för dina krav, gör så här:

Öglan: håll upp öglan i motljus och se om den sluter tätt och är slät och fin.

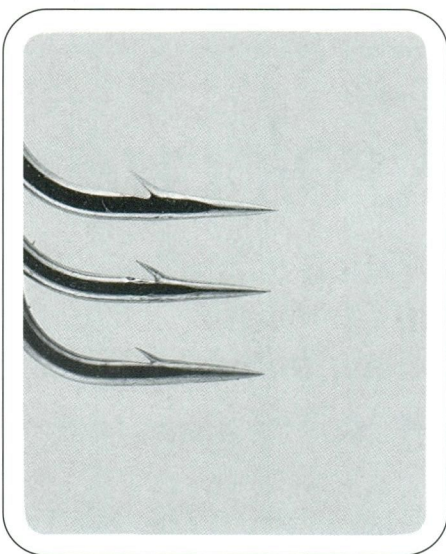
Hullingen: håll upp i motljus så ser du hur mycket hullingen har tagit av godstjockleken.

Spetsen: tryck spetsen lätt mot en nagel och känn om den "biter fast".

Stor variationsrikedom

Efter en titt på vad de olika tillverkarna kan erbjuda, kan man generellt säga att vi flugbindare idag har det

mycket gott beställt med flugkrok. Utbudet är stort och, bildligt talat, varare än någonsin. Flera tillverkare har breddat sitt program och det finns många specialmodeller att välja på för alla tänkbara flugtyper och fiskesituationer. Snarare skulle jag gissa att det

Kamasan, B 440, nr 12.
Daiichi, torrflugkrok, nr 12.
Tiemco, TMC 100, nr 12.

är vi som binder och fiskar, som inte hinner med att prova allt som kommer.

I förarbetet till den här artikeln har jag tittat på i stort sett hela flugkrokprogrammet hos de tillverkare som marknadsför sina produkter i Sverige. Hos vissa har jag bara sett "nyheter"na". Av de krokar som är fotograferade i denna artikel, har jag med en spetsno-

sig plattång, som test, klämt ned hullingen på ett antal krokar av varje sort och storlek, vilket gav ett blandat resultat. Hullingen kan brista, även om den är liten och tunn. Så man får alltid ha ett lämpligt bryne med sig, om det skulle hända när man är på fisketur och plötsligt vill gå över till hullinglöst. Alternativt får man tänka efter före och binda på hullinglös krok.

För enkelhets skull beskriver jag bara två olika kroktyper i denna artikel – streamerkrok och ordinär öringkrok. Emellertid är dessa båda kroktyper representativa också för många övriga nya modeller med samma tillverkningsteknologi. De beskriver också den nya "style" som de flesta tillverkare har hängt på.

Olika tillverkningsmetoder

Om vi tittar på bilderna och jämför krokmärkena sinsemellan, kan vi se att flugkrokarna till sina synliga delar liknar varandra, trots att tillverkarna går tillväga på olika sätt. Genomgående har de valda flugkrokarna en god finish. Öglorna sluter i hög grad tätt. Spetsarna har inte längre djupa urgröpningar och är långa och tunna, utan de liknar mer en vässad penna med relativt kort spets. Det gör dem mer hållbara, men de har ändå lätt att tränga in. Hullingarna är inte djupa hack i krokstålet utan genomgående små flak, som om man vill fiska hullinglöst lämpar sig väl för att klämmas ned utan att gå av (i de flesta fall).

Det är också glädjande att flera tillverkare idag utvecklar sina nya kroktyper i samarbete med professionella flugbindare – allt för att krokarna ska motsvara den moderne flugfiskarens krav på lämpligt sortiment. Vi kan idag också lita på att krok från de här nämnda tillverkarna är av bra kvalitet. Det enda vi måste bekymra oss om är att välja rätt kroktyp för den fluga vi ämnar binda. Ett tokigt val av krok kan inte den bästa krok kvaliteten i världen avhjälpa.

Mustad är en norsk krok som tillverkats sedan 1832. Mustad har idag cirka 12000 olika krokar på sitt program mellan storlek 28 och 19/0. Flugkrok utgör endast en bråkdel av Mustads tillverkning, men man har satsat hårt på den nya 80000-serien. Antalet nya krokar är 12 stycken, men företagets streamerkrok 79701 BR har också fått 80000-style. Den fotograferade kroken ur 80000-serien har en speciell kniveggsspets med en liten hulling. Då Mustad ännu inte har någon streamerkrok i den nya serien tar vi en liknande modell som kallas "Bass Bug/Stinger". Det är en slags streamerkrok med större gap än normalt.

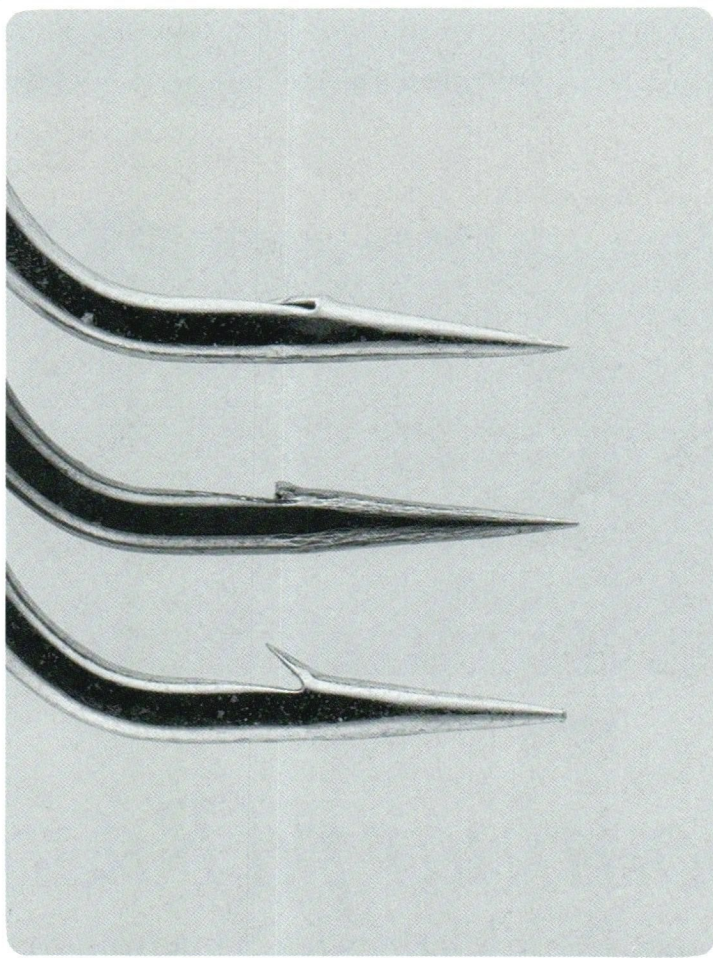
Krokstålet har fått Mustads saltbadshärdning (Austempering) som skall ge en starkare krok. Mustad har även satsat på något de kallar Mb-test (Mustad bending test), som är en laboratorietest som visar vilken dragstyrka, i kilo, en viss krok klarar innan den rätas ut. En tabell finns på baksidan av varje förpackning. Det här måste nog ses som en intressant nyhet, som ger oss fiskare ett mått på vad en krok klarar, ungefär som dragstyrkan finns angiven på tafsmaterial. Det kan underlätta krokvalet för olika fiskesituationer.

Partridge började också sin tillverkning på 1800-talet. Då gjordes kroken för hand, och det är en av få krokar i världen som fortfarande görs för hand. Partridge har bara krok för flugfiske på sitt program, som omfattar mer än 100 modeller.

Den för fotografering utvalda kroken ingår i en serie som kallas Grey Shadow, och som omfattar ett mindre antal krokar. Partridge använder ett Sheffield-stål med en mycket hög kolhalt till sin krok, vilket gör den stark samt ger möjlighet att få den mycket vass. Grey Shadow-krokarna är gråa till färgen och har en ytbeläggning av "Niflor", som är en blandning av nick-

svenskt stål och vanadium, vilket efter härdning skall ge en utomordentligt stark krok. Dessutom hävdar VMC, att kroken genom legeringen, som kallas "Perma steel", blir mer motståndskraftig mot korrosion än rostfritt stål!

Vidare har man använt avancerad teknologi för att tillverka spetsen, vilken är en blandning mellan cone-pointed och knivegg, och sedan kemiskt vässad. Hullingen är liten – dock inte på torrflugkroken.

Modern streamerkrok med nedböjd hulling, samt en där hullingen brustit, och där klacken måste filas ned. Underst en streamerkrok med fingerat bottenapp. Kroken känns visserligen vass mot fingret – men halkar vid prov mot nageln. Måste slipas till.

el/fosfor och teflon. Det skall göra krockytan hård och glatt samt motståndskraftig mot korrosion. Grey Shadow är kemiskt vässad och spetsen är cone-pointed med ganska små hullingar.

VMC är en krok från Frankrike som görs av förstklassigt svenskt stål. VMC har tillverkat stålprodukter sedan 1796, men krocktillverkningen startade först 1910. Den fotograferade kroken är från deras senaste 9000-serie, där tre modeller är tillgängliga i Sverige. Torr/våtflugkrok samt streamerkrok. VMC säger att kroken är tillverkad av en legering mellan första klassens

Kamasan är en japansk krok som kom 1984. Den hade då kemisk vässning och nålslipad spets, vilket gjorde den till en stark konkurrent till de övriga krokar som då fanns på marknaden. Kamasan har ett drygt 40-tal krokar på sitt program, som till största delen utgörs av flugkrok. Spetsen är nålslipad och kemiskt vässad.

Hullingen är liten och går dessutom på en del modeller att få som "Whisker barb", vilket är en ännu mindre hulling, säger Kamasan. Jag kan dock inte se någon skillnad. Kanske kan den mätas. Krokstålet är kolstål av högsta kvalitet.

Daiichi är också en japansk krok, som kom i slutet av 1980-talet. Den finns i ett begränsat antal modeller och är förvillande lik Kamasan till utseende av krockskänkel, spets och hulling. Den finns att få både som kemiskt vässad och icke-kemiskt vässad. Den här

kroken får betecknas som mycket prisvärd.

Tiemco heter ytterligare en japansk krok, som kom i mitten av 1980-talet och som togs in på den svenska marknaden 1989.

Tiemco fick det amerikanska KU-DO-priset 1988 för hög kvalitet samt nytänkande vad beträffar krockarnas design. Tiemco har enbart flugkrok på sitt program, som i dagsläget omfattar 38 modeller. Krockarnas design är framtagna av flugfiskare. Spetsarna är cone-pointed med små hullingar och kroken är kemiskt vässad.

De norska fjällen speglar sig i ett blankt Råstojaure.

Sommar på Råsto

*En sommar på Nordkalottens tak är en dröm som många
flugfiskare bär närmast hjärtat...*

Text & foto: Gunnar Westrin

Efter en lång fjällvandring över kal-fjäll och gungande surmyrar når vi fram till Sandåslandets pulserande hjärta. Framför oss ligger hela Råstojaure sjö nära nog spegelblank och mycket inbjudande. På långt håll hör vi gässens ljudliga kacklande, ett läte som får mig att stanna till, fundera och förundras över naturens himmelska orkesterljud. Det finns få ljud som får mig att så till det yttersta spänna känsloträngarna som gässens läten på Sandåslandets nära nog oändliga myrar.

Vi sitter länge och spanar ut över det nattljusa sommarlandet. Min vän Åke tappar för en stund verklighetsan-

knytningen och stirrar rakt ut i den himmel som omger oss. Det blir tyst och stilla, så där ljudlöst som det ibland kan bli vänner emellan.

Under oss fördjupas landskapet och bildar en lång och inbjudande fjälldal. I utloppet mot sjön har vi, sedan en tid, huserat i våra tält. Efter viss spaning upptäcker vi också våra två andra vänner. Likt två "knappnålshuvuden" i det storslagna landskapet står de och svingar sina flugspön i utloppet av dalgångens fiskrika vattendrag. Vi uppfattar ingenting, men vi förstår att kamraterna vid strandkanten avnjuter årets flugfiskemässiga höjdpunkt, den att ännu en sommar få kasta en fluga

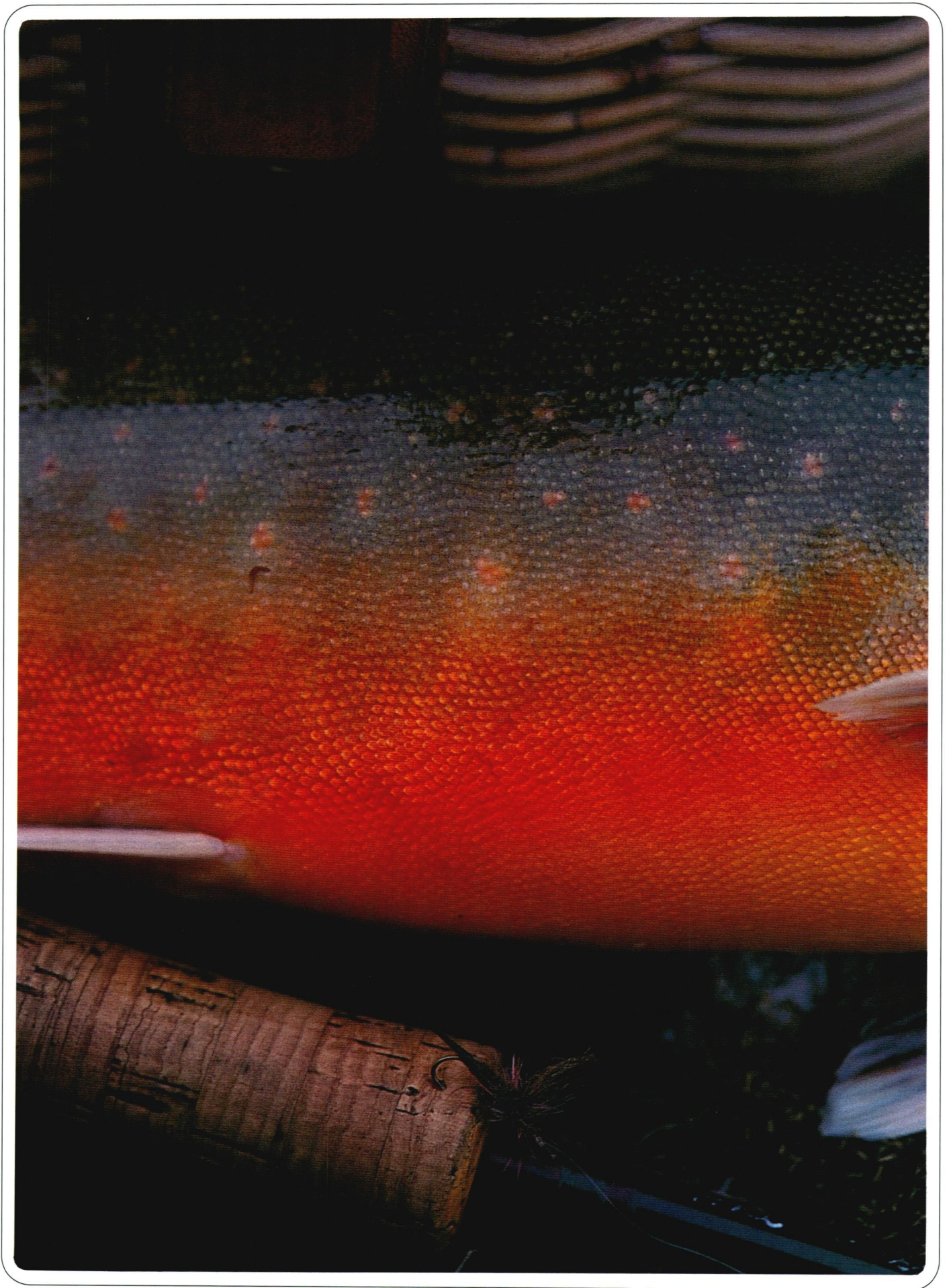
på Sandåslandets harrar, rödingar och öringar.

En kall vind drar in från nord, rör om på den spegelblanka sjöytan, försvinner och efterlämnar ett spår av krusiga vågor och gungande fjällvide.

Efter en lång dags vandring känns det skönt att få ta av sig ryggsäcken, kliva ur de klubbiga vadarstövlar och koka en ordentlig panna med svartkaffe. Det känns rätt mot kroppen, själen och omgivningen. Till detta

forts på nästa uppslag

*Rödingen lånar färg av midnattsol-
len...*

gärna en midnattsmiddag, helst bestående av stekt harr à la Sverneric, en ljummen whisky från tältabsiden och kokt röding från stormköket.

Jag har ofta funderat på tältlivets trivsel, den nära känslan av kamratskap, enkla men ändå rejäla middagar, slarvig "dukning" och mer eller mindre rumsrena antydningar och kommentarer. Aldrig sover jag så bra som i tält, trots oturen att under många år ha fått kampera med en eller annan mässter till snarkare. Middagen smakar också bäst i liggande ställning, gärna på torkad vide, kvistar eller kullersten. Till yttermera visso i ständigt sällskap av horder med mygg och knott.

Jag tror att det finns en strävan i våra liv att under vissa perioder få leva i ett motsatsförhållande till det vardagliga – och inrutade – livsmönstret. Det kan kännas skönt att få spotta fiskbenen runt sig, i stället för att ordna dem i snygga rader på tallrikskanten. Livsmönster bryts, förmodligen en handling som sedan upprätthåller vardagens många förbryllande praxishandlingar.

Vildmarksveckorna får ofta den konsekvensen att hemmet och närheten till familjen, prylarna och arbetskamraterna uppskattas på ett mer positivt sätt. Man blir mer tacksam för det man har.

Tidig morgon på Sandåslandet

Morgonen efter långvandringen med Åke möter jag en strålande fjällvärld. Solen skiner, och för en gångs skull verkar det vara alldeles vindstilla. Kurt sitter redan och binder ihop nya tafsar för ännu en dag med de huggvilliga harrarna och rödingarna. Sverneric grymtar över en punkterad stövel, funderar på lagning men trär en plastpåse över foten. Åke sitter nere vid bäckmynningen och har just genomgått en mer noggrann tvagning. Det är fridfullt och tyst, det är tidig morgon på Sandåslandet.

Två fjällvråkar leker med vindarna uppe kring stupet, och en ensam ripa avpatrullerar videsnåret bakom tältet. Jag tänker på min familj, och önskade att min egen Martin kunde sitta bredvid mig. Jag saknar alltid min familj på fjällresorna. Hemma saknar jag fjällen, jockarna och stillheten. Mitt liv är tyd-

ligen fyllt med motsatser, och var jag än befinner mig, längtar jag bort.

Efter morgonkaffe och slarvig tandborstning beger jag mig ut på en stenudde på andra sidan bäckmynningen. Det är inte första gången vi gästar dalgången, och vi vet på ett ungefär hur fisket skall bedrivas.

Gårdagens långvandring gav ingen större harr på de vanliga storfiskställen. Vi fick heller ingen fisk större än sju hekto, vilket förbryllade. Fiskar mellan ett kilo och ett och ett halvt brukar inte vara alltför ovanliga. Det var något som inte stämde.

Den sena våren och det kalla vattnet var en av orsakerna till avsaknaden av storfisk, men också det faktum att inga nattsländor syntes till. Över huvud taget såg vi inte till en enda nattslända på hela fiskeresan, vilket var en helt ny – och entomologiskt intressant – iakttagelse.

Däremot fanns myriader med kläckande dagsländor, speciellt en art med brungrön kropp och distinkt grå vingar. En och annan stor strömslända exponerade sig också välvilligt i solskenet. Denna Ephemerella aurivillii är en av de vackraste dagsländorna i våra fjäll. Till detta nära nog groteska harkrankskläckningar. Harkrankarna fanns i tusentals, både på strandkanten och långt ute på vattnet. Besynnerligt dock att fisken var helt inställd på dagsländor. Harkrankarna ratades för tillfället, ävenså den stora strömslåndan.

Som brukligt på mina fjällfischen innehåller flugaskarna till stora delar nattsländekreationer i skiftande former och färger. Trots den allmänna "nattsländesjukan" finns alltid några fack med små och mellanstora dagsländor. Spartanskt bundna utan vingar.

Ny för året är flugbindaren Tomas Olsons kollektion med allehanda hårbundna sländor. Enligt uppgift uppbundna med en ny teknik. De var mycket gångbara under vår fjällresa, framför allt varianten av Rackelhan-nen, grå och svart åslända och gul forsslända. Den sistnämnda blev också flugan som till slut satte fart på den ordentligt stora rödingen.

Harr & röding

Ute på min lilla stenudde ser jag hur harren står i strömmen. Här finns hun-

dratals fiskar i vikterna upp mot sju hekto, men knappast någon större. Till detta ett mindre antal rödingar, som tydligtvis genomspanar mynningsområdet. Rödingarna har inga speciella uppehålls- eller ståndplatser, utan finns i hela den avlånga vik där fjällån mynnar ut. Något förenklat kan man uttrycka vikens funktion som en enda stor ståndplats för den näringssökande rödingen. Harren däremot väntar in den flytande födan på mer distinkta platser.

Ett och annat hörbart plums förklarar en större rödings närhet. Tyvärr når jag aldrig platsen, men tröstar mig med att den säkerligen har simmat vidare i sitt sökande efter frukostföda.

De strandnära harrarna är på väg upp i strömmen, och kommer under sensommaren åter att stå på de vanliga platserna. Fiskarna väntar på den rätta vattentemperaturen, och förmodligen också på nattsländekläckningarna.

Det sköna morgonpasset ger ett tiotal harrar i god matklass. Jag låter dem välvilligt återgå till vattenlivet, eftersom broder Kurt har fått uppdraget att fiska ihop till stor fjällunch. Sverneric har lovat att ännu en gång iordningställa smörstekta harrfiléer med potatismos och citronpeppar.

Jag byter fluga och binder på en av Tomas Olsons gula forssländor. Det är en härlig hårkreation, som syns bra och flyter högt på vattenytan. Inom loppet av tio minuter får jag också två skapliga rödingar. En ordentlig röding hakar på, men "propellerar" allt för våldsamt i vattenytan. Den lossnar, men lämnar ett färgsprakande intryck av minne och lust efter sig.

Solen letar sig allt längre upp på himmelskupan. Dagen är genomskintligt blå, och i fjärran lyser det gnistrande vitt från de branta fjällsluttningarna. Fyra lommar kommer in på snabba vingar, gör en snabb lov över viken och försvinner upp över fjällbranten. Det är i början av juli månad. En kort men hektisk fjällfiskesommar har just börjat.

Det slår mig plötsligt att det är trettiofem (!) år sedan jag gjorde min första mer organiserade flugfiskeresa till fjälls. Den resan styrdes till Norge och blev inträdesbiljetten till det alpina land som jag i alla tider har älskat.

Trettiofem år är en lång tid, och jag förstår inte riktigt var alla åren har tagit vägen. I tjuo av dessa intressanta år har jag kamperat i hop med kniv-

Det storslagna landskapet gömmer också på allvar och dramatik. Råstojaure och en rovdjursriven ren...

slöjdaren och flugfiskaren Sveneric Loodh från Hassela.

Vandring på egen hand

Sent samma eftermiddag packar jag ryggsäcken och vandrar in i den u-formade fjälldalen. Åke föredrar att stan- na kvar och fiska runt lägret. SvenEric påstår sig ha sett – och även haft kontakt med – några ordentligt stora harrar av den "gamla" stammen.

Jag njuter av mina ensamvandringar i våglöst land. Likt katten vill jag gärna nosa i alla skrymslen och vrår, känna lukter och upptäcka nya detaljer. Tyvärr hittar jag bortkastade ölburkar på fjällheden. Snuskfasonerna stör mitt öga, och jag känner en inre vrede över den nonchalans som vi människor visar för den natur som ger oss så mycket tillbaka.

Nytt inför fiskesäsongen 1995 är den satsning på nära nog sopsäcksstora plastpåsar som länsstyrelsen i Norrbotten har medverkat till. Det är en genomsiktig påse, vilken sportfiskare

skall få med sig ut på fjället. Tanken är att få alla att ta med sig skräpet hem. Intentionerna har varit sådana att påsen bland annat skall delas ut till alla som använder sig av fjällflyget.

Efter någon timmes vandring når jag fram till ett större sel, vars omkrets mest påminner om en mindre sjö. Selet brukar hysa stor röding och är ett mycket trevligt fiskevatten. Jag sneddar av i kanten mot den eviga snön, blir lycklig när jag upptäcker några stånd av den vackra fjällblomman isranunkel, vars latinska namn – *Ranunculus glacialis* – berättar om ett hårt och kargt liv i ogästvänlig terräng. Det finns ingen fanerogam som växer lika högt över havet som denna, som lär ha hittats på över 2000 meters höjd på Kebnekajses sluttningar.

På långt håll ser jag nästa stora sjö i vattensystemet. Jag följer jokken uppströms, men hittar ingen lämplig stryka för vare sig harr, röding eller öring. På den södra sidan av sjön hänger den eviga isen långt ut i vattnet. Det ser imponerande ut, och än mer intressant blir det när en stor fisk vakar i närhe-

ten. Sjön ligger spegelblank, och under några sekunder fantiserar jag om världens läge i evighetens rymder. Den extremt klara spegelbilden är uppochner, men vad är det som säger att vår värld är rättvänd?

Jag drar mig ner till utloppet ur sjön, vars fortsättning blir den å vi taltar intill. Luspen är bara några meter bred, och verkar – från mitt håll sett – mycket grund. Jag låter en lämpligt förtyngd puppa få första försöket.

Jag står några meter ut i den kristallklara fjällsjön och kastar snett nedströms in mot utloppet. Två meter ut från mina stövlar blånar vattnet ner mot till synes skrämmande djup. Där nere finns säkert den riktigt stora rödingen, tänker jag, när den första halvkilosharren krokas fast.

Efter tio harrar på lika många kast ger jag upp. Ingen fisk är större än sju hekto, och jag ser – och känner – inte någon storharr. Jag sätter mig ner vid strandkanten och följer ett mindre rödingstim på dess irrfärder över fjällsjön. Solen gassar och myggen surrar...

forts på nästa sida

Harren och flugan

Det är inte allt för ovanligt med kompakta harrkoncentrationer på begränsade ytor. Givetvis är det födan som styr beteendet, och även här är det dagsländor som gäller.

Trots dagslände-anhopningarna går det tydligt mycket bra att fiska med nattsländepupp. Min personliga åsikt är att det inte har någon större betydelse om man fiskar en dagsländenymf eller en nattsländepuppa. Det guldrubbade harörat – som egentligen är en nymf – påminner till både form och färg mest om en vanlig nattsländepuppa. Gränsdragningarna är snäva, och fisken ser förmodligen ingen skillnad. Här uppe finns inga harkrankar, och än mindre de efterlängtrade nattsländorna.

Det påstås i bland att nattsländan är en överreklamerad fluga för exempelvis harren. I mina kretsar brukar vi säga att en nattsländekreation sällan är riktigt bra, men aldrig dålig. Jag är själv en notorisk nattsländefiskare, och fiskar nästan uteslutande torrt. Går inte detta blir det givetvis nymfer och puppor i allehanda variationer.

Fjällharren föredrar gärna en nattslända, om sådana finns på vattenytan. Harren har också benägenhet att ta en nattsländefluga, trots frånvaro av dessa. Det är heller inte allt för ovanligt att en harr tar en flytande nattslända, även om det inte finns några insekter alls på ytan.

Det här kan tolkas som om harren tar vad som helst, bara det flyter. Så är nu

inte fallet, och harren kan under stundom bli ordentligt selektiv. Därför är det inte sagt att harren alltid tar en torrfluga, fast det finns flytande insekter på vattenytan. Det kan trots allt vara så att undervattensformerna är mer attraktiva. Ett klassiskt exempel på detta kan vara kläckningen av natt-

emot kan ha kläckningstoppar som är mer intensiva än nattsländornas.

Jag vet inte hur många gånger jag har suttit och tittat när den strömgående harren har frossat på nattsländor. Det sörplar och suckar i strömmen, och anhopningen av grov harr kan vara iögonfallande. Trots detta kan det vara

svårt att hitta hela nattsländor i harrmagarna, vilket kan tolkas som att sländorna är lättsmälta. Däremot finns alltid fragment av kropparna, men mycket sällan delar av vingarna. Typiskt är också att det under stundom finns sandkorn i magen, vilka är resterna efter husmaskens boning.

Det kan också vara en definitionsfråga vad som egentligen menas med fjäll och fjälltrakter. För min egen del är de mellersta delarna av Piteälven, Tjuonajokks fiskecamp och Lainioälven fjälltrakter. I fjälltrakterna finns också fjällen. Även om jag alltså inte befinner mig på det rena fjället, men i närheten, är jag i fjälltrakterna. För mig är – trots resans anhopningar av dagsländor – nattsländan fjällfiskarens viktigaste allroundfluga.

Allt efter som kvällen randas,

drar sig solen mot väster. Jag vet att natten kommer att vara ljus som dagen, och min förhoppning är att till slut hitta fram till storrrödingens sel. När jag till slut hittar dessa eftertraktade storfiskar, får jag dem att stiga till Tomas Olsons gula forssländor. Efter en svettig och fullständigt vansinnig afton vid sellet, får jag till slut minä hett efterlängta de fjällrödingar. Till kalaset hör också den granna storrharr som Sveneric till slut överlistar på en... nattslända, trots total frånvaro av dessa!

Vackrare än så här kan det knappast bli. Röding i kåsa tillsammans med karaktärsväxten *Pedicularis lapponica* – lappspira.

sländor. Pupporna far upp till ytan, fisken jagar dem och får tag på dem strax under vattenytan. Ett vak bildas, som av flugfiskaren kan tolkas som ett regelrätt torrflugevak. En torr nattsländefluga knyts på, men fisken ratar den. Förvirringen kan bli total. Men det är pupporna fisken vill åt, och inte de redan kläckta sländorna.

Många nattsländor lever längre än de flesta dagsländor. Till detta finns de under en längre period, och ofta långt in på höstkanten. Dagsländorna där-

Jämtländskt silver och guld

Text & illustration: Johan Jarnestad

Vi förstår inte innan. Vi förstår inte efteråt. Kanske efter några veckor kan vi börja summera och samla ihop intryck och impressioner. Vi kanske inbillar oss att vi får någon slags samlad bild, men någon insikt kommer vi inte till. Vi kan inte säga att vi förstår naturen efter en vecka vid älven. Vi kan inte säga att vi fångat essensen i fisket för att vi varit nära den och rört vid den. Att älvvattnet pulserat kring vädarna, att händerna fortfarande luktar av harr, ger oss inte rätt att säga att vi förstår. Att vi stått i purpurfärgad solnedgång och kastat på vakande sik gör oss inte automatiskt till naturprofeter. Inte heller kan vi hävda att vi begrep vad som hände när storöringen upprepade gånger kastade sig ur vattnet med hela sin längd för att sluka harkrankar, bara några meter ifrån oss. Det pirrade till, adrenalinet strömmade i våra ådror och det blev hart när omöjligt att i skymningen knyta fast ny fluga med darrande, förväntansfulla fingrar – vi kan känna, men vi ska aldrig inbilla oss att vi kan förstå. Kanske är vi nära just i stunden, när vi står där tagna av kraften och skönheten – när myggbetten inte längre känns. Men närmre än så kommer vi inte.

Vi står, i vår utveckling, allt för långt ifrån naturen för att kunna se vad som egentligen händer. Civilisationen har

skapat distans till instinkt, funktion och beteende. Och vi försöker förgäves överbrygga den. Vi kan intellektualisera, analysera – tro att vi ser sammanhangen. Att saker och ting måste fungera på ett visst sätt. Men det enda vi idag ärligt kan säga är att vi i dessa ögonblick känner samhörighet. Att vi kanske nuddar vid vårt eget ursprung och vid sådant som en gång gjorde oss till överlevare i en vild och otämd tid.

Långt ute i det jämtländska, mytomspunna allt hittar jag och fiskebroder P O under några dagar i slutet av juli och början på augusti en alldeles särskild fiskeplats. Av en tillfällighet får vi tips om en älvsträcka som annars är väl dold för fisketurister i gemen. Denna sträcka är precis en sådan fiskesträcka som vi alla drömmer om. Den uppfyller det främsta kriteriet, det som för många av oss är viktigare än fisktillgången, nämligen dess Hemlighet. En plats som är hemlig för andra förbipasserande; som får oss att känna oss invigda. En plats som inte tas upp i någon broschyr och som inte rekommenderas på turistbyrå. En plats som får
forts på nästa sida

forts från föreg sida

oss, naturligtvis lika väl kvalificerade för turistepitetet som någon annan, att känna oss som infödingar – obundna av tid och rum – fiskande för vår överlevnads skull. Detta ställe är välkänt bland den fiskeintresserade ortsbefolkningen, som oftast har vett att tuga om sina smultronställen. Vad som gör att P O och jag förtjänar ett tips av detta slag har inget med vår egen exklusivitet att göra, kanske såg vi helt enkelt ömkansvärda ut.

Naturligtvis beger vi oss till denna plats. Vägbeskrivningen vi får är måhända knapphändig och ger stort utrymme för egna tolkningar, men det visar sig gå bra. Under de korta pauserna kan man i backarna dra upp fullmatade blåbärsknippen, fyllda med feta och mogna blåbär. En tack-sam kost för vandraren. En kost som också leder till en viss missfärgning av fingrar och mundelar.

Det är värmebölja och de som vanligt överdimensionerade packningarna skaver på våra ryggar. Genom ett brant landskap går färden, ner mot älvsåran. Träden växer så tätt att vi inte ser älven förrän vi står alldeles intill. Väl framme förstår vi att det finns fog för en försiktig optimism – allt ser ut som det var sagt oss, och det är lika naturskönt som det beskrevs. Vi har vandrat endast några kilometer, men nivåkillnaden och terrängen har gjort oss andfådda.

Forsen skär genom den gröna barrskogen och omger sig med en bred rand av kantiga stenar och klippor. Vid en första anblick ser det oerhört intressant ut. Senare skall det visa sig att bara turen skiljer oss från att bryta våra spön (och ben) under våra upprepade felsteg och fall bland de otillgängliga klipporna. Varningarna blir också rena skräckupplevelserna ibland – men dessa blir som allt annat en del av helhetsupplevelsen och faktiskt förekom inga ofrivilliga dopp. Ganska snabbt förstår vi att fiskeplatsen är idealisk; här kan vi få varierat fiske, från strid ström till lugnvatten. Vattenståndet verkar bra och de flesta platserna kan göras åtkomliga med hjälp av vadarbyxor, tålmod och envishet. Vi lär oss vattnet genom att provvada och fiska av de olika selen och strömmarna. Vattnet bjuder oss, som utlovat, både på fin öring och harr, men bägge kräver arbete och planerat fiske för att hugga. Detta sysselsätter oss hela dagen.

Att betrakta någon annan som fiskar är ibland lika spännande som att göra det själv. Just när en fiskare kommer i det där stadiet, introverta stadiet... de mänskliga mekanismerna är väl så spännande som fiskens i dessa situationer.

Jag hör honom väsa i mungipan: "Ser du nu?" Jag ser fortfarande ingenting utom hundratusentals vattendroppar som perforerar ytspänningen och slår kratrar i vattenytan. Vad har han sett? Är det stort? Regnet avtar sakta, och nu ser jag öringvaken. Det verkar vara en ensam, större fisk som patrullerar av den lilla viken och läppjar i sig den flytande maten. P O matar lina efter vaken, men hans flugor ratas och läppjandena flyttar sig utom räckhåll för honom. Flugor efter flugor provas tills han knyter på "Rocken". Då kommer hugget!

En kraftfull, välgödd och muskulös öring. Fiskrikets vackraste teckning, det tycker vi bägge. Precis nyfångad glimmar den som av guld, brons och mässing där den lig-

ger i gräset. Dess kraft verkar överlägsen allting annat och dess form är så fulländad att vi blir generade över att ha överlistat den.

Nattfiske erbjuder ofta spännande överraskningar. Några dagar tidigare har vi stått i strömmen mellan två vackra sjöar och kastat på instinkt och hörsel efter lika ofta inbillade som verkliga harrvak. Omgivna av ett dunkelt siluettlandskap famlade och snubblade vi oss fram och åter mellan vaken. Ett fantastiskt spännande fiske, men för det mesta fruktlöst. I detta mörker föregås mothuggen av lika ofta inbillade som riktiga vak. Först spänningen, den intensiva koncentrationen på hörseln – ett tag sluter jag ögonen för att kunna fokusera – kroppen redo, och så, när rätt signal når fram; mothugg. Därefter besvikelse, den slaka linans tomhet. Försent? För tidigt? Var det över huvud taget ingenting? Ibland lyckas man och det kan kompensera för timmar av missar – för det mesta är fisket ändå så spännande

att det inte spelar så stor roll om man krockar något eller inte. I det här fallet fick vi ett par fiskar med oss när vi lämnade vattnet.

Med detta i färskt minne ställer vi oss, den första kvällen i vår nya vildmark, mitt i forsen vid vad som verkar vara ett djuphål med både underströmmar och stillastående vattenmassor. Med en

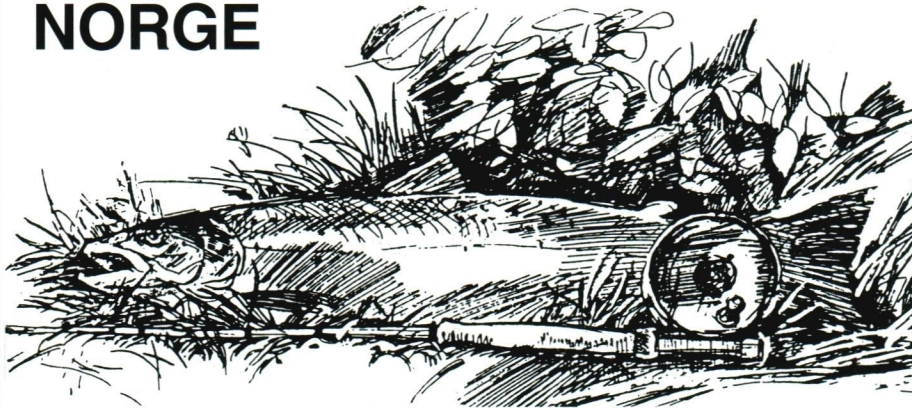
svart attractor fångar vi någon öring och börjar inrikta oss på detta fiske. Efter några kast hugger det så igen på samma fluga. I mörkret och i strömmen har jag svårt att riktigt uppfatta vad det är – det känns som en öring men rörelserna stannar emellanåt upp och i flera minuter svävar jag i ovisshet. En ljuskägla spelar över skummet och jag skymtar något mörkt. P O:s lampor fladdrar över oss bägge och fastnar sedan på håven – suggestionen är total. Korta, märkliga ögonblicksbilder uppstår i denna spöklika lampkägla och känslan jag får ibland att det är något ockult med att fiska får ny näring.

Jag tänker på när Piraten lät Bombi-Bitt kämpa med den behornade ålen i den mörka, skånska ån. Eller på min egen barndoms kräftfiske där plötsligt monsterlika, storkloade flodkräftor uppenbarade sig i lampans sken. Vid hävningen inser vi att det är en fin harr på strax under kilot, stinn och bukspänd. Längre står jag där med ett bländande stycke silver i min hand. Harren är som silver, öringen som guld. Inte på grund av detta, silver är lika vackert som guld, men av tradition och eftersom jag är uppvuxen vid öringvatten, är det ändå öringen jag vanligen traktar mest. Hursomhelst är silver vackrast just denna natt, och fisken blir av någon anledning jag inte riktigt kan förklara en av de vackraste jag sett.

Denna första natt bjuder sedan på mer fiske, även om fångsten mest består av smått och mindre fantasieggande. Under stjärnklar himmel och med ljumma luftströmmar, som stötvis väller fram över vattenmassorna, sluter sig natten allt mer kring oss. Vi står här och begrundar myter, historier, och naturväsen i allmänhet. Vi påminner varandra om orren som gick över vägen och som bara med knapp marginal och med bibehållen prestige släppte förbi oss. Vi

forts på sid 52

NYTT FRA NORGE

Redaktør Terje Bomann-Larsen

Boikott av norsk laks?

700 norske oppdrettsanlegg produserte i 1995 nærmere 250 000 tonn atlantisk laks. Dette utgjør godt over halvparten av all oppdrettslaks på verdensmarkedet. Til sammenlikning ble det samme år fisket totalt 835 tonn langs kysten og i elvene, et tall som også inkluderer et betydelig innslag av rømt oppdrettslaks. Det sier seg selv at dette er en virksomhet som har avgjørende betydning for økonomien i utkantstrøk hvor det ellers ikke har vært lett å skape arbeidsplasser.

Men like selvfølgelig er det at en så betydelig produksjon må få konsekvenser for miljøet, noe som gjentatte ganger har vært tema i denne spalten. Nå skal det til næringens forsvar sies at man i høy grad har klart å få de akutte miljøtruslene under akseptabel kontroll. Det gjelder den massive bruken av antibiotika, store mengder for som gikk til spille, og etterhvert ser det ut til at man kan få bukt med luseplagen. Men fortsatt er det mange ubesvarte spørsmål når det gjelder de mer langsigtede miljøkonsekvensene. Særlig gjelder dette den genetiske påvirkningen som rømt oppdrettslaks kan ha på villaksstammene. Her er det selv sagt mange usikkerhetsmomenter, og bare tiden vil vise hvor store truslene egentlig er. Mye tyder på at oppdrettsfiskens resultater på gyteplassene vil være beskjedne, og at eventuelt avkom vil være mindre konkurransedyktig i de første kritiske levemånedene. Ferske undersøkelser bl a fra Aurlandselva tyder f eks på at massiv utsetting av yngel ikke fører til bestandsøkning av

betydning, og at de lakseungene som lever opp stort sett er et resultat av den tilpassede villfiskens naturlige reproduksjon. Slik sett kan man ha et berettiget håp om at naturen selv vil sile ut mindreverdig genmateriale. Men tør vi virkelig stole på det? Og dessuten ser vi at selv om "fjøsfisken" selv har dårlige resultater på gyteplassene, så kan den stille til adskillig ugagn for villfisken. Dette gjelder særlig i elver hvor den naturlige stammen er svak, og innslaget av oppdrettsfisk er betydelig. I enkelte elver i Hordaland har det vært konstatert at rømlingene har utgjort nærmere 80% av gytebestanden. En sak er da at vill- og tamfisk parer seg med hverandre, og villaksens arveegenskaper forringes eller går til spille, et annet moment er at store mengder gytefisk på for lite område fører til at f eks sent ankommet oppdrettsfisk graver opp gytegroper og spoler resultatet av villfiskens gyting. Dette problemet vil heller ikke løses ved at man steriliserer all oppdrettsfisk, slik Norges Jeger- og fiskerforbund har tatt til orde for.

Det eneste som på sikt kan begrense skadevirkningene er å effektivt hindre laksen i å rømme. Og det dreier seg i så fall om omfattende tiltak. I følge statistikk som avisen Aftenposten har fått fra fiskeridirektoratet, forsvant ca 4 millioner laks fra norske mærer under vinterstormene i 1988 og 1989. I vekt tilsvarende det 23,5 års fangst i norske elver. Men i en tid hvor norske oppdrettere trues med sanksjoner i både EU og USA på grunn av overproduksjon og

dumpingpriser, bør det være rom for å skjerpe kravene. Murringen blant andre lands oppdrettere skyldes jo i høy grad de norske produsentenes overlegne konkurransedyktighet. Problemet er at næringen går altfor godt, så her må det være rom for å stille de samme miljøkrav som til annen industriell virksomhet. Om det skulle føre til redusert produksjon og høyere priser, vil det neppe bety noen katastrofe for næringen, og i alle fall ville det bety mindre problemer på eksportmarkedene.

Og nå er det ikke bare irske og skotske konkurrenter som vil straffe norsk oppdrettsindustri. Også på hjemmebane er tålmodigheten i ferd med å ta slutt. Både forskere, miljøvernere og sportsfiskere er enige om at vi ikke har noen tid å miste om vi virkelig vil verne det biologiske mangfoldet som laksestammene representerer. Overfor Aftenposten går formann Børre Pettersen i NJFF (også president i NASCO) så langt som til å antyde boikott av norsk laks: "Hvis ikke myndighetene og oppdretterne forstår situasjonen, vil vi bruke vårt internasjonale kontaktnett og iverksette en massiv boikottkampanje for å ramme den norske oppdrettslaksen ute i Europa og ellers i verden".

Klare ord fra den tidligere statssekretæren. Og han har selvfølgelig rett i at det haster. Riktignok har oppdrettsnæringen også bidratt positivt til bevaringen av villaksen ved at den gjorde drivgarnfisket ulønnsomt, og dermed la politisk grunnlag for et forbud. Og i en tid da en fiskerflåte med overkapasitet støvsuger internasjonale farvann etter bestander som beites ned til "røtene", er det neppe tvil om at det ligger en framtid i et fornuftig havbruk, – også når det gjelder andre arter enn laks og ørret. Nettopp disse framtidsutsiktene gjør det nødvendig å handle nå. Det burde ikke være nødvendig med boikotttrusler for å få næringen til å skjønne at det også er i deres egen interesse å rydde opp.

I väntan på laxhugg vid Clearing pool i norska Eidsälven.

Att kroka lax

Då flugan gled ut i Vellahölen, just vid berget, kom laxen upp med halva ryggen över vattnet så långsamt att det verkade som en evighet innan tyngden kändes i spöt. Jag krokade med en rejäl lyftning av spöt och drev in tubflugan så att det riktigt fräste om linan. Rullen signalerade fullträff och åter var det stora äventyret igång då laxen i en fartfylld rusch formligen flydde ner mot "Brekket" ...

Text & foto: Pelle Klippinge

Om krokning av lax på fluga har det under årens lopp skrivits mängder av tankvärda kapitel och artiklar, samtidigt som det är ett ständigt, ibland riktigt hett debattämne laxfiskare emellan. Laxhuggen är som de flesta vet en sparsam företeelse, en lika plötslig som tillfällig nyck, som fiskaren naturligtvis vill ta vara på och förvandla till fast fisk. Detta är inte alltid så lätt och under årens lopp blir det garanterat en rad misslyckanden. Detta är oundvikligt men ger emellanåt grogrund för

diskussion om vad som är rätt och vad som är fel. Några menar att laxen säkrast ska krokas genom att ge löslina, medan andra påstår att den skall krokas mer direkt då den tar. Två skilda skolor eller ytterligheter, skulle man kanske kunna säga, där var och en tycks bli salig på sin teknik.

Oavsett hur skicklig man än må vara i ämnet laxflugfiske, finns det självfallet ingen som lyckas med hundra procentig krokning. Inte ens i närheten. Som bäst kanske man under någon en-

staka dag lyckas med att kroka alla de fiskar som behagar att ta flugan, men för det mesta får man vara nöjd om man fäster dryga halvparten. Sådana dagar, då laxen inte tar ordentligt, missar man allt och får kanske bara känna de retfulla "dragingarna" i linan, som om laxen bara smuttade lite i flugans vingpets. En av laxfiskets mer hopplösa avigsidor kan tyckas, men tänk bara vilken inspiration även dessa små "nyp" ger. Poolen fiskas lätt

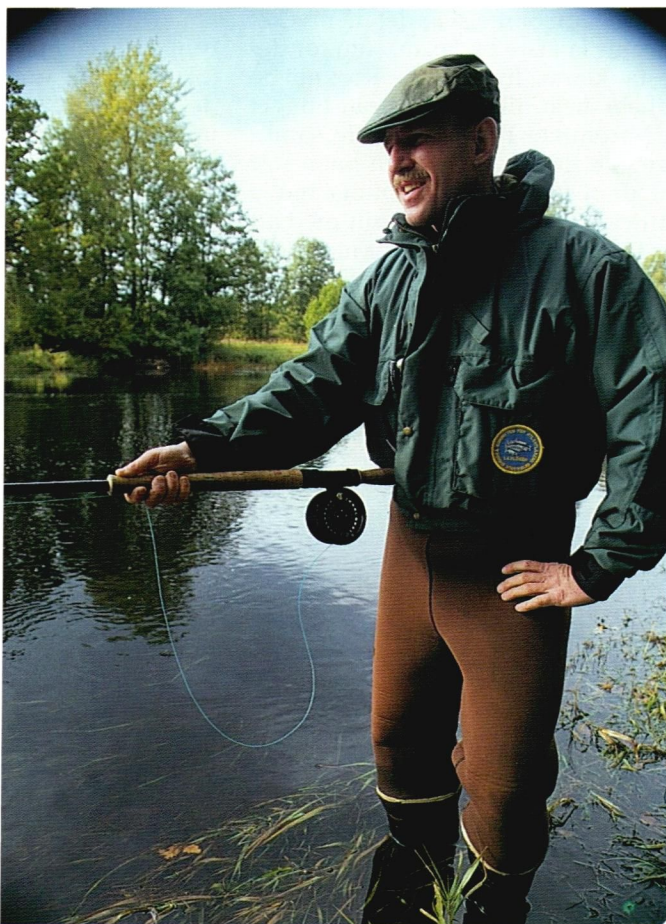
forts på nästa uppslag

Ovan: Laxfiskare utan slinga vid "Grindarna" i Mörrum. Laxen tar direkt mot rullens broms.

Till höger: Laxfiskare med slinga som släpps då laxen tar.

Nedan: Enkel, dubbel eller trippel? Valet kan vara svårt, men visst krokar de moderna kemväsade krokarna suveränt.

Att kroka lax

forts från föreg uppslag

över ännu en gång med koncentrationen på topp hela tiden!

I mångt och mycket uppstår svårigheter med att kroka lax i hur den behåger att ta flugan och vad den sedan gör. Allt sker ju på laxens villkor. Ibland kommer hugget så hårt och forcerat, att innan man vet ordet av så sitter den bara där hur säkert som helst, utan att man i stort sett gjort något alls. Dessa hugg kommer vanligtvis just efter det att flugan börjat att fiska tvärs strömmen, vilket ger en gynnsam krokningvinkel, speciellt om laxen dessutom vänder bort från fiskaren. Ett läge då linans tyngd i kombination med strömmens hastighet hjälper till att driva fast kroken. Detta är rena kanonhugget från en blänkande laxsida, ett explosivt hugg som verkligen känns in i ryggmärken och som lyckligt drömmande laxfiskare emellanåt plötsligt vaknar upp till.

Andra dagar följer laxen bara flugan och nyper till först då flugan slutat att fiska, hängande rakt nedströms. En mycket svår situation och något av flugfiskarens mardröm, om det nu finns sådana i laxfiskesammanhang förstås. Hursomhelst är det då mycket svårt att få fäste på laxen, som för det mesta klarar livhanken. Krokningvinkeln är ju till skillnad från hugget ute i strömmen betydligt sämre, samtidigt som flugan, tafsens och linan står still, utan eget "krokningmotstånd" i vattnet. Lyckas man trots allt med att nita fast laxen i detta läge har man definitivt haft mer tur än skicklighet, även om det tycks finnas lösningar även här. Mer om det längre fram.

Laxen är, precis som vi människor, stora individualister med en rad olika egenskaper och temperament. Därför får man också under laxfiskets gyllene ögonblick uppleva många olika huggsituationer som ibland kan väcka stor förvåning. För min egen del har jag den gångna sommarens fiske i norska Orkla som praktiskt exempel, då en vacker mellanlax plötsligt kom upp och tog en stor svart "Ingvarssonkannin" innan den hann sjunka, strax efter landning. Detta så explosivt att det blev en liten vattenkaskad i Saghölens då höga och ganska kyliga vatten! Eller som det märkliga hugget i Eidsälven, då en lax tog flugan i ett enda långt mjukt utras, efter att jag hade stått en bra stund hållande spöt i fastlåst position med flugan slött dinglande i kanten av Brucehölens klara vat-

ten. Varierande huggbilder, javisst, men ack så typiska och oberäkneliga för just laxen!

Lös linslinga

Flera så kallade auktoriteter i ämnet laxfiske, såväl inhemska som utländska, förr och nu, har envist och fast hävdat att just laxen är så speciell i sitt huggbeteende att den också måste krokas därefter. Läser eller lyssnar man vidare, får man vanligen veta att man ska ge laxen en viss mängd löslina då den tar flugan. Därför ser man också många laxfiskare som i beredskap håller en linbukt eller en lös "slinga", mellan spöhand och rulle. Denna släpps enligt konstens alla regler då laxen hugger och är, åtminstone enligt dessa experter, det rätta och säkraste krokningsförfarandet på lax. Principen för denna teknik bygger kortfattat på att linan, med strömmens och slingans hjälp, ska forma en linbukt bakom laxen och på så sätt kroka "bakifrån".

Detta låter naturligtvis, om än lite komplicerat, helt korrekt och tillförlitligt, men är i grund och botten inget annat än en gammal kvarleva. Visst fungerar tekniken, precis som den ibland gjorde under A H E Wood och de andra stora spösvingarnas tid, men ingen kan bevisa att metoden skulle kroka fler laxar än någon annan. För de allra flesta av dagens laxfiskare, speciellt de som kanske bara varit med några år, är valet av krokningsteknik en besvärlig nöt att knäcka, ett moment som kan skapa osäkerhet. Det är inte att undra på, eftersom det endast är ett fåtal förunnat att både få träna in och dessutom förmå att analysera en jämförelse. Till detta krävs förutom erfarenhet även experimentlusta och tålamod, samt inte minst, en hel del laxhugg.

Inom parentes vill jag också poängtera att många anhängare glömmer bort att släppa sin löslina, även om de inte alltid erkänner det, då laxen tar flugan och drar iväg. Laxen sitter där ändå. Ett olycksfall i arbetet eller vad? Vad jag vill säga är att laxen inte på något vis är mer komplicerad att kroka än någon annan av våra sportfiskar. Den kan och ska också krokas precis som vilken annan fisk som helst. Så ju snabbare man kan glömma allt mystiskt hokus-pokus, dess bättre.

Med risk för att bli beskylld för att klanka ner på anhängare av löslina kan

jag inte låta bli att berätta hur jag vid ett tillfälle fick bevittna hur en "slingfiskare" upplevde ett överraskande ögonblick. I sammanhanget kan episoden kanske tjäna som en liten varning. Laxen tog flugan i ett bestämt hugg och drog iväg med slingan i full karriär. Allt väl så långt, det var bara det att i momentet innan hade tydligen strömmen eller vinden viftat till linslingan så att den blixtnabbt slog en ögla runt veven. Det blev enligt utsago ett enda långt och mycket stumt hugg, som senare, under skämtsamma förhållanden, också förklarade fiskarens egendomliga kroppshållning ute i strömmen. Det liknade mest som om han skulle till att åka vattenskidor. För alla de som håller fast vid sin slinga gäller det att se upp med dess förehavanden, speciellt i blåst och då man står utvadad en bit i strömmen. Den kan hamna fel.

Laxens mun är ett mycket känsligt redskap och har sannolikt, precis som de flesta fiskarter, ett väl utvecklat känsel- och smaksinne. Detta faktum borde logiskt betyda, att då laxen väl registrerat att den bitit i "det sura äpplet", snabbt spottar ut detsamma. Detta beteende har jag också bevittnat, inte bara på lax utan även på havsöring, där fisken spottat flugan så snabbt att fiskaren inte märkt någonting. Som en strömmarnas självsäkre virtuos. Sådana, knappt märkbara incidenter är inte mycket att göra åt, men jag är helt övertygad att då fiskaren väl känner att laxen tar flugan, känner också laxen kroken och vill spotta. Då gäller det också att kroka och inte ge fisken chans att undkomma med hjälp av löslina. Nej, kroka direkt, precis som armar och hela långa ryggraden vill, utan några som helst mystiska krusiduller. Pang på rödbetan så att säga, innan det är för sent.

Kroka med spöt

För de fiskare, som har problem med att hålla inne med mothugget och rycker bort flugan då laxen tar först efter en synlig ytrullning, vill jag vidareförmedla ett tips som ibland rekommenderas av skottska ghillies. Rullens broms ställs då in just så hårt att den inte kan övervarva vid ett häftigt ryck. Fiskaren låter sedan linan vila eller ligga an mot översta spöhandens pekfinger alltmedan flugan fiskar. Först då rullen signalerar att fisken tagit flu-

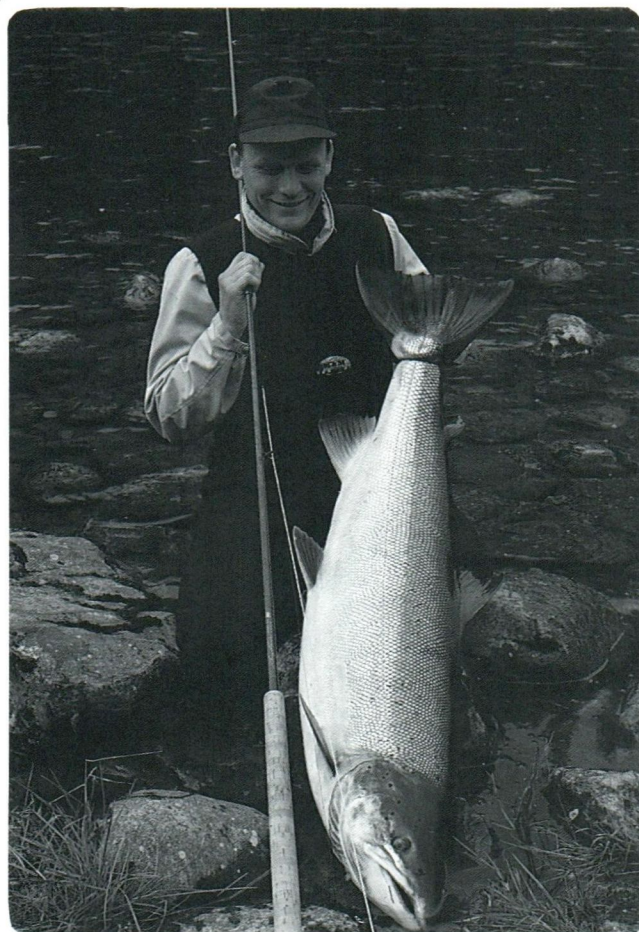
gan är det dags för fiskaren att kroka vilket kan vara en avgörande hjälp. Metoden har flera fördelar inte minst i de fall man fiskar med tunna tafsar och brukas även vid fiske efter större öring.

Först då man känner, eller enligt ovan beskrivna metod registrerar, att laxen tar flugan och då man känner laxens tyngd, är det dags att kroka. Detta med ett motstånd som driver in krokens spets och hulling. Här är det på sin plats att återigen understryka att det är av yttersta vikt att verkligen känna laxens tyngd eller motstånd innan man företar sig någonting. Krokningen, eller mothugget som det också kallas, sker enklast genom att bara resa upp spöt i en snabb bestämd rörelse. Detta är ett mycket viktigt moment, som lyfter lina från vattnet och fäster kroken. Därmed är man också väl förberedd inför nästkommande moment som förhoppningsvis kommer i en härlig rusning. Ett ögonblick då man gärna vill ha full kontroll så att inte alltför mycket lina ligger kvar i strömmen och bromsar. Är tafsens tunn och rusningen häftig, kan den eller krokens fäste lätt ryka om det vill sig riktigt illa.

Låt mig också passa på att återknyta till det svåra laxhugg som kommer då flugan hänger rakt nedströms. För att komma till rätta med åtminstone en del av dessa "tjuvnyp" vill jag rekommendera andra fiskare att prova den teknik som med viss framgång anammats under senare år. Precis som tidigare beskrivet svarar man direkt med ett så kraftigt mothugg som man förmår. Blixtnabbt där man kan ta hjälp av den lediga linhanden. Utan att kunna göra en helt rättvis jämförelse, så är jag tämligen säker på att jag fäster fler laxar än tidigare och har i färskt minne ett par granna storlaxar, en majlax från Emån samt en norsk julilax, som inte visste ordet av innan både spets och hulling satt där de skulle. Näst intill harpunering!

Hur hårt mothugget ska vara brukar också diskuteras flitigt laxfiskare emellan där allt, och gärna lite till, ska analyseras in i minsta detalj. Själv tror jag att mothugget vid flugfiske i strömmande vatten i de flesta fall en-

bart fäster flugkrokens spets även om vi tycker att vi drar till bristningsgränsen. Det rätta greppet över hullingen uppnås först efter det att laxen själv sätter fart och rusar. Speciellt då man fiskar med lite större krokar. Detta beroende på att vi endast i undantagsfall kan transportera tillräckligt med kraft för att få direktkontakt ut till flugan med hjälp av så elastiska grejer som

Ronald Ivarsson från Påskallavik kan konsten att kroka – här en storlax från norska Orkla

spö, lina och tafs. Detta till skillnad mot exempelvis spinnfiske, där en tunnare lindiameter snabbare ger kontakt och där mothugget verkligen ger skäl för namnet.

För den som är tveksam är det bara att experimentera själv genom att be kompisen hålla flugan eller ännu bättre fästa den till en våg ute i strömmen för att konstatera att det sannerligen inte rör sig om några större krafter.

Den som lyckas göra ett mothugg som drar ner vågskalan till ett kilo, med tjugo meter lina och tvåhandspö, laddar på ordentligt och lyckas sannerligen med att ge laxen "the butt" redan från starten.

Moderna krokar

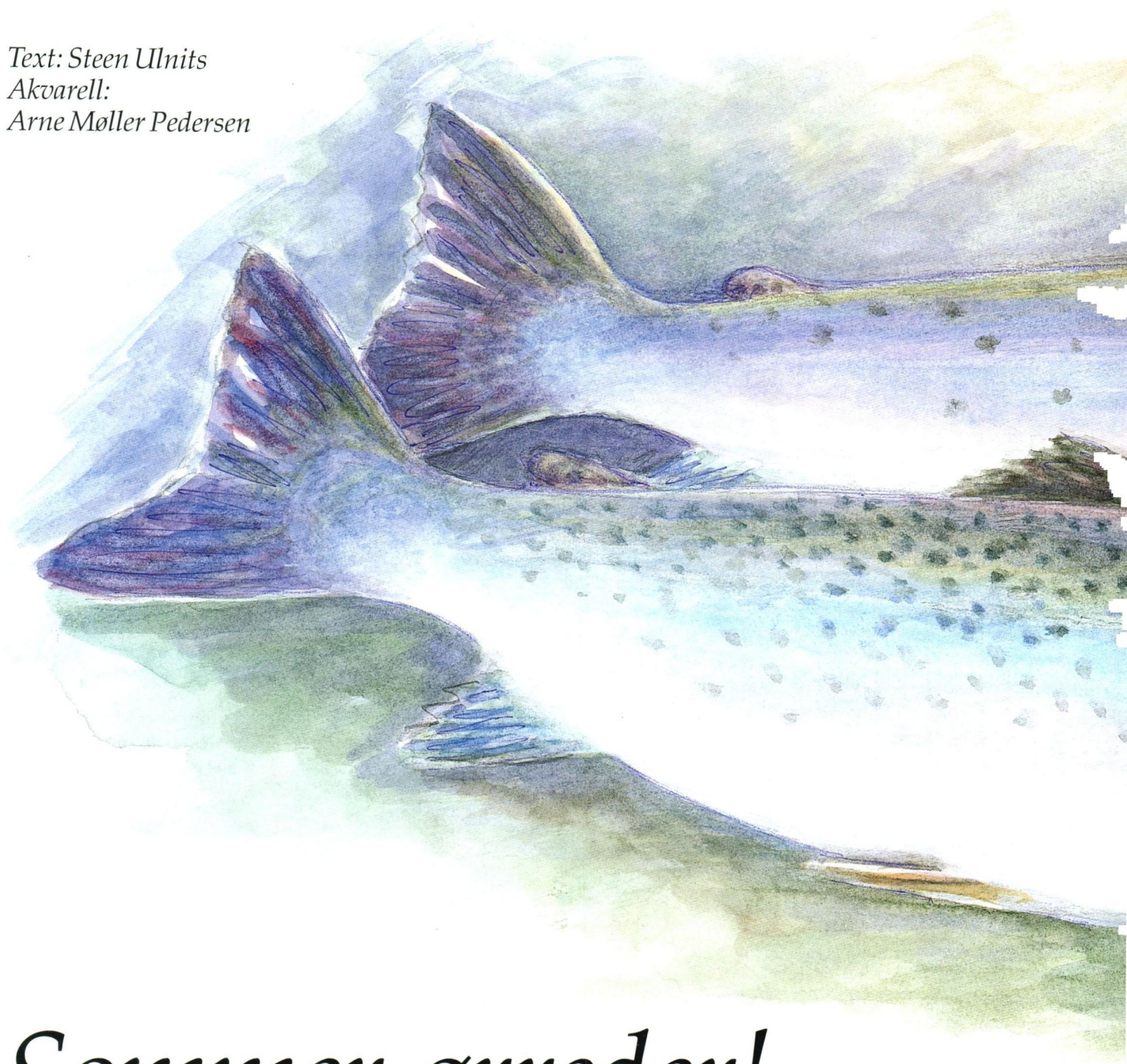
Vid en jämförelse mellan dagens moderna utrustningar och de som användes förr, är jag helt övertygad om att vi står bättre rustade än någonsin när det gäller att kroka arter som lax och havsöring. De stora enkelkrokarnas tid är sedan länge förbi, ersatta av moderna dubbel och trekrokar. Dessa laser- och kemväsade mirakeljärn är ju helt fantastiska och greppar suveränt. Ta bara trekroken som exempel, vare sig det gäller tub eller Esmond Drurykrok. Här har ju laxen knappt en sportslig chans! De fäster och grabbar tag i det mesta och ger i de flesta fall fiskaren en lika välkommen som suverän landningsprocent. Laxens enda chans att undkomma är i stort sett att den biter kroken rakt över sitt hårda käkben.

Fiskar man med dessa trippelkrokar kommer man också regelbundet att efter avslutad fight notera hur suveräna dessa är att ta nytt tag efter att de har lossnat under häftiga bataljer. Laxen kan då vara rejält rispad i käften på det ställe kroken fäste först, innan den lossnade, och någon av skänklarna grabbade nytt tag. Dubbelt eller kanske tredubbelt så bra i jämförelse med en gammal hederlig enkelkrok! Nja, osvuret är bäst, men visst krokar man säkert om man gör det direkt, med en trippel i änden.

När laxen sedan sitter där efter det smått magiska hugget, som för många är laxfiskets absoluta höjdpunkt, gäller det att köra den trött. Några goda råd på vägen kan man alltid inhämta från tidigare framgångsrika laxfiskares äventyr.

En av de riktigt stora var utan tvekan John Ashley Cooper, som under sin glansperiod landade tusentals laxar från en rad olika älvar. I en av sina böcker skriver han följande tankvärda rader i ämnet; "Once your fish is hooked you can pull hard at him with strong tackle. Don't let him drown your line if you can possibly help it, and get him ashore as quickly as you reasonably can. Half a minute to the pound is not too short a time to aim at for this."

Text: Steen Ulnits
Akvaerell:
Arne Møller Pedersen

Sommer-ørreder!

Luften var endnu varm og lummer efter en lang dag med bagende solskin. Sommeren var på sit højeste og ferien begyndt. Den stod på badeferie med familien, hvilket jo ikke er det værste, man kan forestille sig – når vejret altså er godt.

Med i bagagen havde jeg sneget en 4-delt fluestang klasse 7-8, et hjul med flydeline og så en lille æske med de mest fornødne fluer og et par spoler forfangsmateriale. For der skulle også fiskes – trods familieferie og sommervarme!

Hele dagen var gået med at soppe rundt i vandkanten, solbade og i det hele taget lave ingenting. Den slags kan man jo få megen tid til at gå med, men i længden bliver det nu alligevel lidt trivielt. Ofte og oftere begyndte jeg at tænke på fluestangen, som endnu ikke var pakket ud.

Så en aften da middagen var fortæret, tog jeg mig sammen. Jeg greb det intermistiske grej, smed det ind i bilen og

kørte østpå – helt ud til den snævre munding af den nærliggende fjord. Her havde jeg hørt en fugl synge om, at der med lidt held kunne fanges havørreder sommeren igennem.

Det er bestemt ikke en fiskeplads, man kommer sovende til. Faktisk måtte jeg stride mig en god kilometer gennem ankeldybt vand, førend jeg nåede ud til det forjættede sted. Herude skar sejlrinden helt tæt ind under land – på bekvemt kastehold af fluestangen!

Da jeg nåede helt ud til kanten, var det begyndt at mørkne, og snart kunne jeg kun se lysene fra de mange sommerhuse inde på land. Vandet stod nærmest stille og begyndte så at stige langsomt. Jeg havde ikke checket tidevandstabellen, men var ankommet lige midt i vandvendingen, hvor vandet var på sit laveste.

Et plask kun få meter ude vækkede mig af mine betragt-

ninger. Ringe bredte sig langsomt over strømmen – så meget kunne jeg skimte i det svage lys op mod vesthimmelen.

På forfanget sad en sort Muddler med vinge af en strimmel kaninskind. Den nærmest slyngede jeg ud til de forsvindende ringe og lod strømmen svinge fluen rundt. To forsigtige puf til fluen og aftenens første fisk sad der!

Det var en lille torsk – den første ud af mange den aften. Det viste sig, at det lave vand på kanten til sejlrinden formelig vrirlede med huglystne småtorsk.

Efter at have fanget en snes stykker begynder jeg at kunne skelne småtorskene fra de noget større havørreder, der ind imellem også viser sig. Torskenes plask er sprøjtende, mens ørredernes er mere distinkte.

En ørred pløjer rundt i overfladen kun få meter ude i mørket. Hurtigt lægger jeg fluen ud i nærheden og trækker den ind i lange og hurtige træk.

Hugget falder øjeblikkeligt – hårdt og kontant. Løslinen hvisler ud mellem fingrene på mig, da fisken tager sit første udløb – og spring, kan jeg høre! Den løber dog hurtigt gasen af sig og kan kanes op på den flade sandstrand.

Det er en flot fisk på omkring 2 kg, 55 cm lang. Jeg glæder mig over mit held og lægger fisken op på en lille sandbank, hvor jeg – forhåbentlig! – kan finde den igen. Så vader jeg atter ud i mørket og vandet, lyttende efter jagende fisk.

Torskeplaskeriet aftager med natten og ophører til sidst helt. Netop da jeg har besluttet mig for at vende hjem efter til sommerhuset, plasker endnu en god ørred inden for kastehold. Også den hugger uden tøven og kan lidt senere indtage sin plads oppe på sandbanken sammen med den første.

Herefter sker der ikke mere. Jeg pakker derfor sammen og påbegynder den lange vadetur ind mod land og de ly-

forts på næste side

Når vandet nærmer sig de 20 grader, søger havørreden væk fra land og ud mod dybere og mere køligt vand. Men det lave kystvand er stadig meget rigt på føde. Det ved havørreden, som derfor søger ind under land i ly af mørket. Her kan den i ro og mag fouragere, indtil solen igen står op og gør vandet for varmt. Vil man derfor i kontakt med kystørreden i sommervarmen, må det ske i døgnets mørkeste timer.

forts. från föreg sida

sende huse. Vandet står højt nu, og jeg må vade hele vejen gennem knædybt vand, hvilket er ganske anstrengende.

Men med to fine havørreder i bagagen er det bestemt sliddet værd!

Sol, sommer og sølvtøj – det er tre ting, som traditionelt ikke hører sammen. Sol og sommer betyder varmt vand inde under land, og varmt vand betyder i regelen nul ørreder inden for rækkevidde af fluestangen!

Men der er heldigvis undtagelser – mange endda – fra denne regel. Sol, sommer og sølvtøj hænger nemlig fint sammen, når blot man opsøger de rette steder på det rette tidspunkt. Så kan det sagtens lade sig gøre at komme i kontakt med den eftertragtede blanke havørred – selv midt i den varmeste sommer!

Tidevand, som løber ind i fjorde med en snæver munding, løber ofte ud igen med stor hast – langt hurtigere, end det løb ind. Samtidig fører det en masse fødeemner med sig.

Rovfiskene samler sig ofte, hvor det udløbende vand koncentrerer fødeemnerne. De stiller sig i bagvandet nær strømkanten – præcis som laks og havørreder gør det i vandløb.

I fjordområder med tilløb af store mængder ferskvand vil man ofte opleve det bedste fiskeri ved faldende vand i vinterhalvåret. Omvendt vil stigende vand ofte være det bedste i sommermånederne – i hvert fald nær fjordmunningen.

Grunden skal søges i vandets temperatur og saltholdighed. Om vinteren vil havørrederne ofte falde med det ferske vand udefter, mens de omvendt bliver presset indefter af det stigende salte vand, som de ikke holder af i vinterkulden. Om sommeren vil det stigende vand i stedet være koldere – med det resultat, at ørrederne ligefrem opsøger det!

Det er kombinationen af høj saltholdighed og lav vandtemperatur, der får de overvintrende havørreder til at søge indefter mod brakvand eller sågar ferskvand. Den kombination er der ingen ørreder, som trives med. Når temperaturen falder, må de derfor søge ferskere vand.

Med stigende vandtemperatur trækker forårets ørreder ud mod mere salt og åbent vand. Her har de kun ét i hovedet – de store forekomster af børsteorm, krebsdyr og småfisk ude i havet. Havørrederne frådser foråret igennem i først sværmende børsteorm, siden vandrende rejer og gydende sildestimer med meget mere.

Som vandtemperaturen stiger, stiger også ørredens salt-

tolerance. Sommeren igennem jager havørreden således aktivt selv i oceanisk havvand med en saltpromille på 35.

Hvor vinterhalvårets kystfiskeri ofte koncentrerer sig om lavvandede og brakke inderfjorde med ringe vandudskiftning, der tilhører sommerens fiskeri så absolut de åbne havkyster med masser af frisk strøm og salt havvand. Her ude stortrives havørrederne og vokser med eksplosionsagtig hast i det righoldige spisekammer.

Men vandtemperaturen kan også blive for høj ved kysten. Når vandet nærmer sig de 20 grader, søger havørreden igen længere væk fra land – ud mod dybere og mere køligt vand.

Men det lave kystvand er imidlertid stadig meget rigt på føde. Det ved havørreden, som derfor søger ind under land i ly af mørket. Her kan den i ro og mag fouragere, indtil solen igen står op og gør vandet for varmt. Vil man derfor i kontakt med kystørreden i sommervarmen, må det ske i døgnets mørkeste timer.

Råder man over båd, kan man dagen igennem kontakte havørreden på dybere vand, hvor den imidlertid oftest står og fordøjer. Og da er den jo ikke så nem at lokke til hug. Havørreden er derfor lettest at få i tale under nattens fourageringstogter ind til land – bedst på store fluer, der fiskes stribende i overfladen. Her har fiskene lettest ved at se dem.

I dagtimerne kan man dog også finde ørreden på steder, hvor dybt vand og frisk strøm når helt ind under land. Eller hvor stenrev skyder op fra havbunden og byder på frisk strøm og køligt vand, som presses op fra dybet.

Holder man sommerferie på Bornholm, er det den klipperige nordkyst, som bør prøves. Sydsiden, der fisker godt i vinterhalvåret, er forbeholdt badegæster i sommertiden. Her er vandet lavt og varmt, og bunden flere steder sandet. Oppe nordpå er der dybt og køligt vand helt inde under land – kun få meter fra klippekysten.

Husk blot linekurven, når der fluefiskes fra skarpe klipper. Ellers kan det godt koste en line i ny og næ – samt flere meter i hvert eneste kast!

Eneste generelle krav til en god sommerplads er, at vandtemperaturen skal være tilpas lav. Forbløffende mange steder kan man finde eksempelvis 15 grader varmt vand, hvor vandtemperaturen ellers ligger oppe i nærheden af 20 grader helt inde i strandkanten. Opsøg altid de steder, hvor der ser ud til at være strøm af den ene eller anden art.

Et vandtermometer er derfor en god ting at have med i sommerferiebagagen. Så kan man checke både badevandet og fiskevandets temperatur på samme tid!

NYTT FRÅN SVERIGE

Redaktör Mikael Frödin

Finskt laxstopp och Klarälven 2000

Sveriges strävan att uppnå minskningar i det så ödesdigra yrkesfisket efter lax i Östersjön har genom åren varit ack så fruktlöst. Det senaste årets förhandlingar i Warszawakommissionen, där de internationella fångstbegränsningarna bestäms, gav endast en nedskärning med 10%. Trots detta mycket klena resultat deklarerade före detta jordbruksministern Margaretha Winberg att det inte var tal om att Sverige skulle visa vägen genom ett ensidigt svenskt laxfiskestopp. Detta dystra besked gjorde att man knappast vågade hoppas på några enskilda åtgärder från något annat land. Men som en bomb slog beskedet ned om att Finland, som från många håll ansetts som den kanske största boven i spelet om den vilda, naturligt reproducerade Östersjö-laxen, enligt ett regeringsbeslut bestämt om ett totalt laxfiskestopp i sin del av Östersjön (Finskaviken undantagen). Finland stoppar fisket för, som man säger, att rädda de utrottningshotade stammarna av vildlekande lax i Torne och Simo älvar. Finlands regering har anslagit 4 miljoner mark (ca 6 miljoner kronor) för att ge yrkesfiskarna full kompensation på basis av tidigare fångstrapporter. Nu blev vi svenskar, med Margaretha Winberg i spetsen, ordentligt knäppta på näsan av finnarna. Ytterligare ett ljus i vildlaxmörkret är dock att vår nye svenske jordbruksminister Annika Ahnberg tidigare visat sig intresserad av vildlaxfrågan. Kanske kan finnarnas föredömliga fiskestopp tillsammans med att vi fått en ny minister innebära en vändning i laxfrågan. Låt oss hoppas att vi äntligen vänder den negativa trenden.

Klarälven 2000

Det är inte sällan som föredömliga miljövårdsprojekt dras igång av enskilda sportfiskare ute i landet. Den helhjärtade satsning på Klarälven, som Nisse Sundberg på NordNatur AB från Karlstad har dragit i gång och frenetiskt drivit framåt, är dock ett föredöme utöver det vanliga. Det hela startade med att Nisse Sundberg för Forshaga kommuns räkning skulle titta på ett fiskejuridiskt spørsmål. Det hela rörde sig om att fiskerättsägarna, däribland Forshaga kommun, ansåg att Fiskeriverket hade handlagt en av vattendomarna på ett felaktigt sätt. Arbetet började alltså med den en mil långa sträckan mellan Forshaga och Deje. Genom arbetet med problemet kläcktes idén att, istället för att endast arbeta med en mil av älven, försöka samordna alla intressen och låta arbetet gälla hela älven. En enorm utmaning! Nisse Sundbergs idé går ut på att samtliga parter går samman i ett gemensamt projekt för att dels rädda klarälvs-laxen och -öringen, dels se till att den naturliga produktionen kraftigt ökas, och dessutom i förlängningen successivt utveckla ett sportfiske efter lax, öring och harr på så många platser som möjligt längs Klarälven.

Det visar sig snabbt att idén är välkommen och Fiskeriverket tillsammans med de sex berörda kommunerna beslutar bilda projektet "Klarälven 2000". Man har tillsammans tagit fram en rapport och förslag till åtgärder som kortfattat är som följer:

1. Det ska genomföras biotopåtgärder för att optimera reproduktionen av

både lax, öring och harr. Detta innefattar att avlysa Klarälven som flötningsled samt att återställa flötningsleden i "ursprungligt" skick. Det här är ett mycket omfattande arbete som består i att lägga ut lekgrus och storsten, öppna vissa igenbommade strömsträckor i Vingängdeltat, försöka ändra vattenhushållningsbestämmelserna i en del viktiga biflöden samt utföra vissa kalkningsarbeten.

2. Ett frivilligt avtal om de felaktigheter i fråga om det ursprungliga problemet med vattendomen (Domvillan) sluts. Detta innebär att all gullspångsöring, som inte behövs vid avel, lyfts över till sträckan ovan Forshagaforssen. Fiskekortsförsäljningen kommer i gång på nämnda sträcka. Laxtrappan i Forshagaforssen hålls öppen fredag middag till måndag morgon. Dispens för sportfiske i Forshagaforssen ges 20/5-15/10 under en femårsperiod. Fiskekortsområdena Torp-Forshaga säljer kort till allmänheten samt att skyddszonerna nedan Deje och Forshaga kraftverk stadfästas.

3. Gemensamma fiskeregler sätts samman. De ska vara utformade så att reproduktionen ej äventyras samt att fisket kan ske på ett för alla parter positivt sätt.

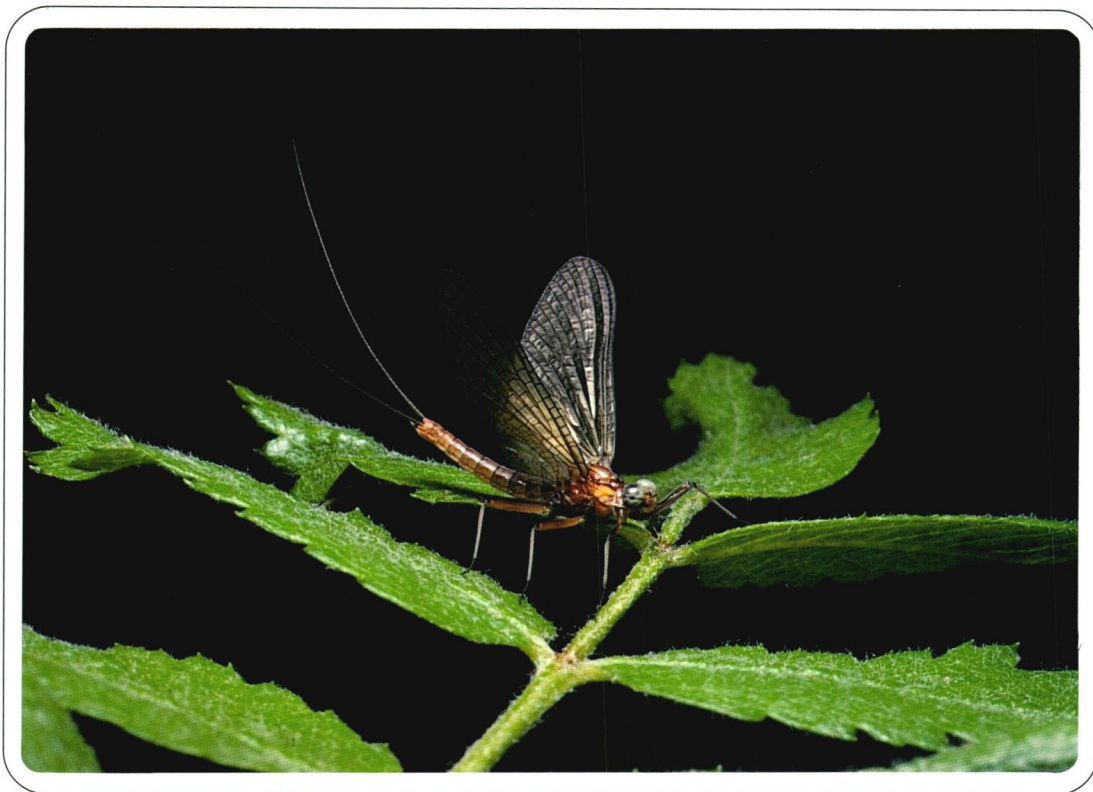
4. Säkra större stigningar av både lax och öring från Väneren. Detta innefattar bland annat att begränsa fisket i sjön, utöka fredningsområdena samt fredningstiderna.

5. Förenkla fiskens vandringsväg till lekplatserna. Målet är att fisken fritt ska kunna ta sig till sina lekplatser. Då älven är blockerad av åtta kraftverk, är det kanske den svåraste delen av projektet. Arbetet för att underlätta för fisken kommer dock att prioriteras.

6. Avla och odla fisk med förstånd. Målet är att klara reproduktionen utan avel. Så länge avel krävs ska det dock ske med endast naturlekt material. Sportfiske sker endast eller i första hand på utsatt material. Från 1/1 -96 får ej lax eller öring med fettfenan kvar tas upp vare sig i Väneren eller Klarälven upp till och med Forshagaforssen. Sådana laxar och öringar ska anses naturlekta och fångade fiskar måste ovillkorligen återutsättas.

7. Bygga ut samt utveckla sportfisket i älven. Detta så att det harmonierar med älven och blir till gagn för lokalbefolkningen och turistnäringen.

Låt oss verkligen hoppas att detta så lovande projekt, som ser ut att bli verklighet, också blir det, och på så sätt ger Klarälvsfiskeriet och fiskarna betydligt bättre förutsättningar i framtiden.

En nykläckt forsslända på en krukväxt i köksfönstret.

En nykläckt slända i gardinen

Genom att studera kläckande insekter i det egna strömakvariet får du många tips om hur du ska binda och fiska dina flugor

Text: Jan Å Fritzson

Foto: Jan Å Fritzson & Gunnar Johnson

Alla kommer vi ihåg med vilken förväntan vi samlades kring burken med grodrom i skolasalens fönster för att följa den fantastiska utvecklingen och se hur rommen förvandlades till små grodyngel. Lite av samma känsla har jag fortfarande kvar, när jag i mitt strömakvarium följer utvecklingen av larver, nymfer och puppor till vingade insekter. Genom akvariets glasruta avslöjas ständigt hemligheter, som ger mig nya kunskaper om den intressanta strömvattensmiljön och som i många fall annars inte låter sig avslöjas.

Studierna i strömakvariet har ofta direkt påverkat mitt sätt att fiska. Att på närhåll kunna se hur många insekter vid kläckningen ligger lågt i själva ytfilmen bidrog till exempel tidigt till mitt intresse för fiske med flymfer.

Iakttagelser av hur olika insekter rör sig i vattnet och hur de drifrar har också givit mig bättre kunskaper om hur

Impregnering gör att flugkroppen fångar siloriga luftbubblor.

jag ska fiska mina flugor. En del dagssländenymfer simmar med slingrande rörelser – andra endast kryper omkring. Större nymfer, till exempel flicksländenymfer, har en helt annorlunda simteknik – något som också måste avspeglas i hur vi fiskar in olika imitationer. Det räcker inte att vi försöker avbilda insekterna så noga som möjligt när vi binder dem. Vi måste också fiska dem på ett övertygande sätt. Det kanske till och med är så att rörelsen hos flugan är viktigare för att vinna fiskens förtroende.

Att vissa nattsländepuppor kan hänga långa stunder strax under ytan innan de kläcks, såg jag först i mitt strömakvarium, och jag förstod genast att de i ett naturligt strömvatten därmed hinner transporteras långa sträck-

Överst: Vid kläckningen är sländans vingar skrynkliga efter att ha legat hopvikta i vingsäckarna.

Mitten till vänster: Den här nattsländelarven byggde sitt pupp-hus mot akvarieglaset. Jag kunde därför följa hela utvecklingen från larv till puppa på mycket nära håll.

Mitten till höger: Lyckas man kläcka en trollslända, kan man försiktigt flytta över kvisten till en varm plats i ett fönster för att snabbare torka vingarna.

Nederst: Det är viktigt att några stenar sticker upp ur vattnet, så att insekterna har något att klättra upp på vid kläckningen.

or på det viset, kanske hundratals meter, innan de är färdiga att lämna vattnet. Under tiden är de naturligtvis sårbara och ett lätt byte för både öring och harr. Det är också intressant, att det jag upptäckt i mitt akvarium, det ser jag sedan också lättare ute i naturen. Akvariet hjälper mig alltså att öppna ögonen, så att jag gör bättre iakttagelser ute vid vattnet – och anpassar mitt fiske därefter.

I strömakvariet såg jag också för första gången tydligt hur det hos flertalet nymfer och puppor bildas gas under deras hud i samband med kläckningen. Detta gör att insekten lättare kan stiga mot ytan, men också lättare göra sig fri från den gamla huden. Denna gasinneslutning ger silvriga reflexer i vattnet, vilket innebär en ökad risk att insekten upptäcks av fisken. Det är en viktig iakttagelse, som normalt är förborgad. Enda möjligheten att se fenomenet är annars att dyka ner i vattnet. Men i akvariet syns det tydligt. Denna kunskap kan man visserligen läsa sig till i flugfiskeentomologisk litteratur – men det är en avsevärd skillnad att se det med egna ögon.

Genom denna iakttagelse lärde jag mig att det ibland kan vara klart lönsamt att impregnera mina nymfer och flymfer med flytmedel. Härigenom stannar små luftblåsor kvar i flugan, och även större bubblor, vilket ger motsvarande reflexer som hos den kläckande insekten. Förfaringssättet att impregnera mina flugor har jag med framgång även använt mig av vid fiske med förtyngda nymfer och puppor. Vägen till ett bättre, men framför allt intressantare, flugfiske kan alltså vara studier i det egna strömakvariet. Ett sådant är inte särskilt svårskött och inte heller särskilt dyrt att införskaffa. Så varför inte prova nu i sommar. Du kommer att få vara med om många in-

forts på nästa sida

forts från föreg sida
tressanta upplevelser – och dessutom
kommer det att utveckla ditt flugfiske!

Enkel princip

Principen för ett enkelt, men väl fungerande, strömakvarium är att låta vattnet cirkulera runt med hjälp av en liten akvariepump. I mitten av akvariet bygger man upp ett stenparti som avskiljer de båda strömriktningarna och tvingar vattnet att cirkulera runt i akvariet. Botten täcks med tvättat grus. Med hjälp av gruset och diverse småstenar bygger man upp en bottenprofil med varierande djup. Småstenarna ger också viss turbulens i vattnet med olika strömhastigheter framför, vid sidan och bakom stenarna. Några vattenväxter från ett strömvatten kan också planteras lite vid sidan av huvudströmmen för att ge insekterna skydd. Avser man att även hålla grävande nymfer i akvariet, exempelvis *Ephremera danica*, bör man ta med lite av det bottensubstrat, där insekterna fångats.

Det är viktigt att några stenar och växter får sticka upp ovanför vattenytan för att ge de kläckande insekterna något att krypa upp på. Även om de i naturen är så kallade frikläckande arter, måste de ha en plats att sitta och torka vingarna efter kläckningen.

För att ge fart åt vattnet krävs en pump av något slag. Hemligheten bakom ett väl fungerande strömakvarium är att låta endast en liten del av det totala flödet i akvariet passera genom pumpen. Härigenom undviker man att skräp och insekter fastnar i in-suget till pumpen.

Genom att placera pumpen i ena hörnet av akvariet, och med utloppet riktat i akvariets längdriktning, får man en riktad ström som "sätter snurr" på hela vattenmassan. För att det skall fungera, krävs att vattnet som lämnar pumpen har en viss hastighet. Principen, som kallas injektorverkan, ser man lätt om man håller handdu-schen strax under vattenytan i ett badkar. Efter en liten stund börjar hela vattenmassan i karet att rotera. Strömmen blir betydligt större än de få liter per minut som kommer genom duschmunstycket. På samma sätt kommer den lilla pumpen att genom injektorverkan ge en ström som är tillräcklig för att få de flesta av akvariets strömlevande insektsarter att trivas.

Placerar man pumpens utlopps-rör alldeles under vattenytan, så att vattenströmmen drar med sig lite luft, får man också en bra syresättning av vattnet. Det utströmmande vattnet drar med sig tillräckligt mycket luft för de flesta insekters behov. Men tänker man hålla stora mängder insekter samtidigt i akvariet, eller studera speciellt syrekrävande arter, så kan det bli nödvändigt att komplettera utrustningen med en genomluftare av den typ som används i vanliga akvarier. Genomluftaren hjälper också till att hålla borta den film, som annars lätt bildas på ytan och som försvårar insekternas kläckning. Tänk också på att temperaturen inne i en lägenhet normalt är högre än ute i ett naturvatten. Eftersom varmt vatten inte kan hålla lika mycket löst syre som kallare vatten, så kan en genomluftare vara en god investering under högsommarens allra varmaste dagar.

Vattentemperaturen har inte bara

betydelse för syrehalten. Det är också antalet dygnsgrader som styr de väx-elvarma insekternas tillväxt. Inne i en bostad kan de därför utvecklas mycket snabbt, och man kan på kort tid få uppleva hur många arter kläcker på en gång.

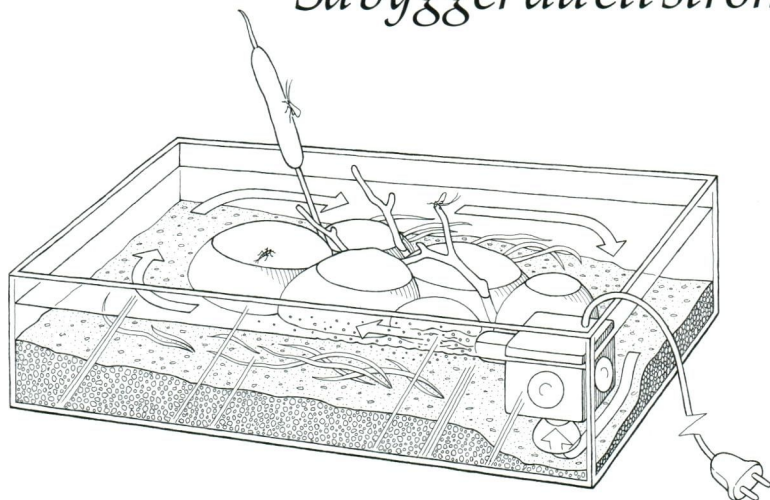
Själv tycker jag det är trevligt att finna nykläckta sländor på fönsterbrädan eller i gardinen, men om man inte vill att de kläckta insekterna skall sprida sig i bostaden, kan man täcka över akvariet med en gles, genomsläpplig väv. Täcks hela akvariet med glasskivor blir luftfuktigheten för hög. Det bildas då kondens och de nykläckta insekterna får problem att torka sina vingar.

Strömakvariet kan hållas igång under hela året. Kanske är vinterhalvåret ändå den tid då jag haft mest utbyte av min miniatyrström. Genom att fånga insekter under senhösten kan jag följa utvecklingen och kläckningen under en längre tid. Jag brukar då ta hem lite åvatten första gången jag fyller upp akvariet. Sedan kan jag fylla på med vattenledningsvatten efter hand, men det är då viktigt att detta får stå upp-tappat ett par dagar, så att allt klor hin-ner avgå.

Kom också ihåg att vissa larver och nymfer är rovdjur, som inte drar sig för att fånga och äta upp övriga akvarie-inneväpnare. Flertalet är dock fredliga, men också dessa behöver mat för att överleva.

Algbevuxna småstenar och växter från ån, liksom halvt nedbrutna löv, brukar vara uppskattat. Har man många insekter i sitt akvarium, och försummar att utfodra dem, övergår flera arter av framför allt husmaskar till att äta upp till och med sina egna artfränder.

Så bygger du ett strömakvarium

Beställ ett silikonlimmat akvarium i 6 mm glas med längden 70 cm, djupet 25–30 cm och höjden 20 cm i en akvarieaffär. Köp samtidigt en enkel pump med kapaciteten 4–6 liter per minut. Pumpen placeras som teckningen visar. Genom att bygga upp ett mittparti med stenar tvingar vattenströmmen från pumpen hela akvariets vattenvolym att cirkulera runt.

För att undvika att insekter och skräp sugas in i pumpen träs en avskuren tratt med finmaskigt nät över insugshålet. Denna tillverkas lättast av en hushållstratt eller en plastflaska. Trattens större yta minskar risken för igensättning. Den är också lätt att ta bort för rengöring.

Tidigare artiklar om hur man fångar insekter och håller dem i akvarium har publicerats i FiN nr 3 1980 och 5/6 1981.

BOK- BITEN

Redaktör Jan Sekander

Lite läsning i sommarregnet...

Äntligen är den här – årets brådsta fisketid. Kvällarna är ljusa och böckerna får vackert vänta i bokhyllan. Men en och annan regndag kan tvinga in oss i tältet eller den hyrda fiskehyttan. En bra bok kan då vara det bästa sällskapet medan man lyssnar till regnet och väntar på att skyarna ska skingras. Här finner Du några att stoppa ned i semesterpackningen.

Men varför inte också ta med en fågelbok eller en fjällflora? Flugfiske är inte bara själva fisket – även "allt det där runt ikring" är en självklar del av den totala naturupplevelsen...

Mogens Espersen: 60 fluer til regnbuer. Forlaget Pinus. Pris: DK 195:–.

Säg den som inte gjort sina första trevande försök som flugfiskare i ett put and take vatten med regnbåge. Kanske har också ett stort antal noviser börjat sin flugbindarkarriär med att binda just flugor avsedda att fresta sjöns eller dammens regnbågar, vilka ibland tycks hugga på allt som kommer i närheten eller också vara nog så kinkiga och kräsna, särskilt om de under en längre tid fått lära sig att söka naturliga föda.

I en behändig liten bok har den danske flugfiskaren och flugbindaren Mogens Espersen beskrivit 60 flugmönster, ett flertal s k klassiska och väl beprövade för fiske efter regnbåge. De allra flesta är avsedda att representera olika former av regnbågens naturliga favoritföda – bl a gamarus, fjädermygg, nymfer, nattsländor och fiskyngel, men även ett antal icke direkt representerande flugor, t ex Black Martinez och Wooly Worm har tagits med.

Varje nytt flugmönster inleds med några korta kommentarer om flugans upphovsman eller om den naturliga insektens förekomst eller levnadssätt. Därefter följer materialbeskrivning och en noggrann beskrivning av bindmomenten, illustrerade med enkla men fullt tillräckliga teckningar i svartvitt.

TREVLIG FLUGFISKESOMMAR!

Jan Sekander

Författaren ger också ett antal goda tips om hur flugan lämpligen bör fiskas.

Samtliga flugor finns avbildade på färgplanscher i slutet av boken, och en presumtiv bindare kan därför lätt jämföra sitt eget bindresultat med dessa. Ett register hänvisar till såväl sida med bindbeskrivning som färgplansch. Bokens bindbeskrivningar är så pass detaljerade att även nybörjaren kan våga ge sig på att binda flertalet av bokens flugor, som ju i sig nog inte bara kan falla regnbågen på läppen utan säkert också lockar både harr och öring till hugg.

Att boken är skriven på danska bör inte avskräcka icke-danska läsare. Mogens Espersen skriver enkelt och lättläst, och nog vill vi alla känna oss delaktiga i den nordiska flugfiske- och språkgemenskapen.

Jan Sekander

Liv i Strömmande Vatten i ny omarbetad utgåva

Olle W Nilsson: Liv i Strömmande Vatten. Förlag Streiffert. Pris: SEK 170:–.

"Boken är en fascinerande, intressant och spännande läsning, och frågan är om någon i Sverige icke-professionell har djupare kunskaper i strömvattnets biologi och ekologi, allts förunderliga anpassning och betydelse"

skrev Kenneth Boström i sin recension i FiN 5/6 1987.

"Liv i Strömmande Vatten" har nu efter snart tio år kommit i ny, delvis omarbetad utgåva med nya kapitel som "Strömvattenfiskarna och fortplantningen." Nytt är också ett betydligt bättre illustrationsmaterial med både teckningar och foton i svart-vitt liksom inlagda mellanrubriker i varje kapitel, vilket gör det lättare för läsaren att orientera sig.

I slutet av boken finns en innehållsrik ordlista med förklaring av de vetenskapliga termerna i boken tillika med en litteraturförteckning.

Jan Sekander

Illustrated Dictionary of Trout Flies

John Roberts: Collins Illustrated Dictionary of Trout Flies. Collins Willow. Pris: 17.99 pund.

Den första utgåvan av Illustrated Dictionary of Trout Flies blev snabbt ett standardverk bland flugfiskare och flugbindare och en värdig efterföljare till Courtney Williams A Dictionary of Trout Flies, senast återutgiven 1968.

Allteftersom åren går och nya mönster och material tillkommer eller förändras, måste helt naturligt handböcker eller referenslitteratur omarbetas för att hålla sig à jour med utvecklingen. Collins Illustrated föreligger nu i ny och omarbetad utgåva. John Roberts har i samarbete med nästan 100 flugbindare över hela världen, John Goddard, Roman Moser, Dave Whitlock m fl, beskrivit inte mindre än ca 1000 flugor och deras varianter – sedge i över 50 olika beskrivningar – och med 480 mönster avbildade på färgplanscher. Flugorna, från A till Z – även iglar, gammarus och skalbaggar – beskrivs
forts på sid 50

Håelva

Det finns mängder av små älvar vars namn inte når upp till de berömda flugfiskevattnens ryktbarhet. Ett sådant vatten är Håelva – en liten älv med bra fiskbestånd och som gjord för flugfiske

Text: Olof Jakobsson

Foto: Bert-Åke Andersson & Mikko I Petersen

V arje sommar drar de norska harrvattnen oss med oförminskad kraft, och under årens lopp har vi stadigt återvänt för att prova nya älvar. Men med tiden får man vissa favoritvatten, och ett sådant är Håelva, som rinner genom staden Røros och vidare ut i välkända Glomma.

När man nämner Håelva för andra flugfiskare, som också brukar blöta sina flugor i Norge, blir reaktionen ofta: "Det är visserligen en trevlig älv att fiska i – men där finns ju bara småfisk..."

Men inget kan vara mer fel. Håelva håller nämligen ett bra bestånd av både grov öring och harr. Därför söker vi oss också dit varje sommar. Man åter-

Olika nattsländeimitationer utgör basen för vårt fiske i Håelva.

Motstående sida: Här är den gula fors-sländan verkligen gul.

vänder ju gärna till ett vatten med bra fiskbestånd och där det dessutom är trevligt att fiska. Orsaken till uppfattningen att älven bara håller småfisk kan kanske uppstå hos flugfiskare, som endast gjort något enstaka, halvhjärtat försök att fiska i Håelva – och misslyckats. Men en gång är ingen gång. Man får ingen verklig uppfattning om en älv, om man inte fiskar den flera gånger – och då under olika årstider, väderleksförhållanden och vattenstånd.

Trots att Håelva är ett relativt litet strömvatten, så tycks älven inte vara lika känslig för stigande vattenstånd
forts på nästa uppslag

Håelva

forts från föreg uppslag

som många andra älvar, vilket kan bero på att Håelva sjunker och stiger väldigt ofta och väldigt snabbt. Fisken har därmed troligen blivit van vid växlande vattenstånd och anpassat sig till skiftande förhållanden.

Att vi trivs så bra vid Håelva beror på många omständigheter. Först och främst att naturen runt vattnet gör att man får den där rätta vildmarkskänslan, men också det faktum att älven är förhållandevis liten bidrar till att man tycker sig ha kontroll över vattnet. Vissa sträckor av älven är så grunda att man lätt kan vada över till andra sidan, men det finns även några rejält djupa partier med mycket stora stenar. Framför och bakom dessa storstenar står oftast den större harren. Vattnet är klart, och det är inga svårigheter att se dessa stora undervattensstenar. När solen lyser, kan man även upptäcka harren, där den står nere i djupet med vajande fenor. Håelva är med andra ord som gjord för fluga...

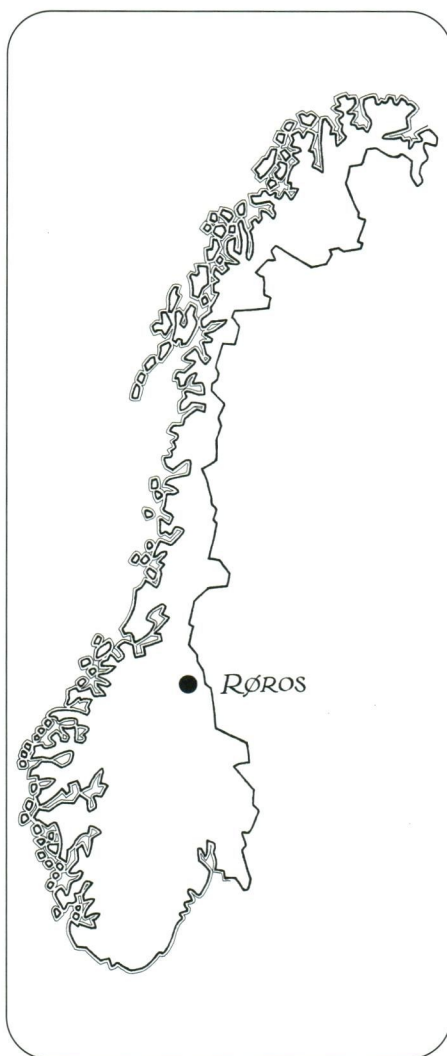
På många platser längs älven är man emellertid tvungen att rullkasta för att få ut linan, eftersom träd och buskar hänger ut över vattnet. Men då älven inte är särskilt bred, utgör dessa partier inga problem. För övrigt är Håelva lättfiskad tack vare att fisken är vakvilig och därmed oftast själv röjer sig och visar var den står.

Røros JFF:s vatten

Det fordras flera olika kort för att fiska Håelva, men vi brukar välja att besöka Røros JFF:s sträcka. Fiskekort till denna del av älven löser vi på turistbyrå eller Domus, som ligger nästan mitt emot varandra inne i Røros. Fiskekortet kostade 1995 40 kronor/dygn, 100 kronor/vecka och 200 kronor för hel säsong. Därtill kommer avgiften för den obligatoriska norska fisketrygden. På turistbyrå kan man också få all aktuell information, eftersom fiske regler och priser kan variera år från år.

En lämplig utgångspunkt för fisket når man genom att köra cirka 5 kilometer uppströms älven tills man kommer till en grusgrop, där en väg leder ner till älven. Då befinner man sig ungefär mitt på den bästa sträckan och har lika mycket fiske uppströms som nedströms. Här går det också att vada över älven vid normalt vattenstånd om man så önskar.

Uppströms kommer man till älvens djupare partier, men passerar på vägen ett fint flak, som är väl värt att fiska av – men helst då från älvens motsatta sida, där det bildas en strömkant. Fis-

Håelva rinner genom Røros och vidare ut i välkända Glomma. Även om Håelva inte har samma rykte som harrvatten, så är det samma harr i älven, och där finns också en del verkligt välvuxen fisk. Dessutom är Håelva lättvadad och till sin storlek som gjord för flugfiske.

ka denna ner mot den del där älven börjar trängas samman.

Nedströms utgångspunkten är älven mer varierad med en del hårdström, krabbström och fina djuphål. Gå inte förbi hårdströmmarna. De kan ge fisketurens verkliga överraskning – här står ibland harr av den grövre kalibern!

Insekter och flugor

Det finns förmodligen inte många vattendrag som har större bestånd av nattsländor än Håelva. Här har vi sett otroliga kläckningar, och fisken har då inte varit sen att vaka och ta del i kalaset. En annan insekt, som förekommer i stort antal är den gula forssländan – och här är den verkligen gul! Den är gul som en nykläckt kyckling, och även vingarna är klargula!

De flugor vi tycker brukar fungera bäst i Håelva är nattsländeimitationer av typ E-12, Streaking Caddis, G H Sedge, Elk Hair Caddis, Superpuppan och andra nattsländepuppor. Även husmaskar av alla de slag fungerar bra.

Nattsländeimitationer fiskar vanligtvis bäst om de stripas, och Superpuppan fiskar vi oftast snett nedströms och låter flugan få vända upp helt nedströms, innan vi förnyar kastet.

En variant av Superpuppan, som fiskat mycket bra i Håelva, binder vi på Mustads torrfluggekrok 94833 i storlek 12, och vid fisket fettar vi in den för att den ska flyta – men fiskar den sedan med nedströmsteknik. Färgen på bakroppen är Fly-Rite nummer 40 Caddis Pupa Green och på framroppen nummer 6 Chocolate Brown. Flugan förses med ett nedklippt svart kroppshackel och svart huvud. Vi binder denna variant av Superpuppan med en extra tunn kropp – det gör att flugan får ett brett register att också imitera en mängd andra insekter.

En annan variant av Superpuppan, som bör nämnas i anslutning till fisket i Håelva, är Roland Gunnarssons Superhare – tidigare presenterad i FiN nr 5/6 1994. Det är en fetare superpuppa med kropp av haröra och med ett nedklippt kroppshackel i någon av färgerna blue dun eller grizzle.

Som vi redan nämnt, så är den gula forssländan verkligen gul vid Håelva. Man bör därför binda upp ett lager gula forssländor – men då se till att även vingarna är gulfärgade.

Några spent spinners kan lämpligen komplettera flugförrådet...

Och så till sist några ord om Håelvas rykte som "småfiskvatten". Tycker du att harr och öring kring och över kilot är småfisk, så bör du avstå från ett besök. Om inte – välkommen att svinga ditt spö och blöta dina flugor vid en lättillgänglig och fantastiskt trevlig liten flugfiskeälv!

CAPRICORN GER DIG RÅD

PÅ FLERA SÄTT

Beställ vår katalog. Saknar Du något där återfinns det förmodligen i någon av våra leverantörers kataloger: LOOP TACKLE DESIGN, LENNART BERGKVIST FLUGFISKE, FLY FISHING UNLIMITED / AKTIV FRITID, HS IMPORT, RST (Tyskland), SPORTFISH (England). Alla produkter från nämnda kataloger kan Du köpa till vårt Jämnt & Ständigt Lägre Pris.

RST FLUGSPÖN, FLUGRULLAR OCH TILLBEHÖR

Vi erbjuder Skandinaviska flugfiskare ett varumärke i flugfiskeutrustning som många erfarna flugfiskare och en samtänksam fiskepress anser vara de mest status- och prestigefyllda flugspöna på marknaden idag. Vårt Jämnt & Ständigt Lägre Pris ger nu alla flugfiskare möjligheten att äga ett prestigefyllt flugspö. Vi erbjuder RST flugspön till ett mer överkomligt pris och ger vi Dig ett gott råd; unna Dig ett flugspö av den allra yppersta klassen, Du kommer inte att ångra Dig.

MOGUL Antireverse

Under 15 år har RST utvecklat och tillverkat flugrullar. 1996 lanseras tre nya modeller alla med en elegant design och av högsta kvalitet.

Modell	Vikt	Lina+backing	Pris
Koh-i-Noor-01	102g	DT5 + 50 m	1195:-
Koh-i-Noor-02	122g	WF6 + 100 m	1295:-
Koh-i-Noor-03	142g	DT7 + 150 m	1495:-
Regent-01	133g	DT5 + 50 m	1965:-
Regent-02	150g	WF6 + 100 m	1995:-
Regent-03	170g	DT7 + 150 m	2295:-
Mogul-03	320g	DT10 + 200 m	2595:-
Mogul-04	322g	DT11 + 250 m	3095:-
Mogul-05	357g	DT12 + 300 m	3695:-

M3

Längd	Lina	Delar	Klinga	Spö	Custom
8'	2-3	2	1495:-	3395:-	2395:-
8'6"	2-3	2	1445:-	3445:-	2445:-
9'	2-3	2	1645:-	3795:-	2795:-
6'6"	3-4	2	1395:-	3295:-	2295:-
7'6"	4-5	2	1445:-	3195:-	2195:-
8'6"	4-5	2	1495:-	3495:-	2495:-
9'	4-5	2	1695:-	3795:-	2795:-
10'	4-5	2	1845:-	3995:-	2995:-
11'	4-5	3	2045:-	4595:-	3595:-
8'	5-6	2	1595:-	3495:-	2495:-
8'6"	5-6	2	1695:-	3595:-	2595:-
9'	5-6	2	1695:-	3745:-	2745:-
10'	6-7	2	1995:-	4545:-	3545:-
9'	7-8	2	1795:-	3745:-	2745:-
10'	8-9	2	2195:-	4445:-	3495:-

M3 EXPRESS

Längd	Lina	Delar	Klinga	Spö	Custom
8'	5-6	2	1595:-	3545:-	2545:-
8'6"	5-6	2	1695:-	3695:-	2695:-
9'	5-6	2	1695:-	3745:-	2645:-

M3 TRAVEL

Längd	Lina	Delar	Klinga	Spö	Custom
8'6"	4-5	4	2445:-	4445:-	3445:-
8'	5-6	3	2145:-	4245:-	3245:-
8'6"	5-6	4	2745:-	4545:-	3545:-
9'	5-6	4	2745:-	4795:-	3695:-
10'	6-7	4	2995:-	5395:-	4295:-
9'	7-8	4	2845:-	4695:-	3695:-
10'	8-9	4	2995:-	5345:-	4245:-
9'	9-10	3	2495:-	4645:-	3645:-
9'	11-12	3	2645:-	4895:-	3795:-
9'6"	11-13	3	2695:-	4995:-	3845:-

M3 TVÅHANDS

Längd	Lina	Delar	Klinga	Spö	Custom
12'	9-10	3	3445:-	6445:-	5245:-
14'	9-10	3	3995:-	6995:-	5695:-
15'	10-11	3	4995:-	7195:-	6195:-
16'	10-12	4	6295:-	7995:-	7595:-

M3 TVÅHANDS TRAVEL

Längd	Lina	Delar	Klinga	Spö	Custom
13'	9-10	4	5445:-	7695:-	6795:-
18'	11-12	5	9695:-	10995:-	

RST RYGGSÄCK, 60 LITER

En ryggsäck framtagen speciellt för flugfiskare. Heltäckande regnskydd i vattentät nylonmaterial medföljer. Regnskyddet övertäcker även runt spötuberna. 795:-

INTERACTIVE FLYFISHING SCHOOL

En professionell och välgjord CD-ROM som ger nybörjare såväl som erfarna flugfiskare personliga instruktioner från 5 världserbörda proffs. Bland proffsen finns bl a SAGE chief-designer, Jerry Siem, som instruerar i kastteknik och presentation av flugan vid torrflugfiske. Fiskeribiologen Joe Urbani från Bozeman, Montana, demonstrerar olika metoder för "catch and release" samt informerar om vikten att bevara de naturliga bestånden av själv-reproducerande arter. Kompatibel på både PC (Windows 3.1) och Macintosh.

"EN HÄRLIG INTRODUKTION SOM GÖR MIG FISKESUGEN" FISKE FÖR ALLA NR 2 / 96

"MYCKET BRA KÖP"

SVENSKA DAGBLADET 960219

"TILL ENTUSIASTERNA FINNS BARA ETT RÅD: KÖP!" SVENSKA MACPRESSEN DECEMBER 1995

"Mycket Bra"

CD-ROM och MULTIMEDIA nr6 1995

SAGE GRAFIT4 KLINGOR

Kontakta oss om vi ska förverkliga Dina drömmar. Klinga 9' lina 5-6, RRP 3165 kr Customspö 9' lina 5-6 4495 kr.

BAUER FLUGRULLE

Premium Flyreels från USA. Extra stor spoldiameter. Förstklassig skivbroms. Livstids garanti. Från linklass 3 till 12. RRP från 3195 kr till 3995 kr. RING.

CADDIS FLYTRINGAR

Utökad sortiment. Pris från 1256 kr (HiBack, rund) till 2246 kr (Premier, U-form)

OKUMA FLUGASK

Aluminium ask med 16 fack för torrflugor, lock för varje fack. Foam i locket för nyfmer, streamers och våtflugor, svart. 58 clips för nyfmer, våtflugor och streamers, silver. Fynd 198 kr

CORTLAND BACKING

Cortlands Micron backing Hi - Vis med en betydligt tunnare diameter. En dacronbacking med en diameter som gränsar till de nya konfiberbromsarna men utan dess problem med knutarna. Av många ansedd att vara den bästa backingen. Låg töjbarhet. Fluoricerande gul för bästa visuellitet.

Längd	Brotstyrka	Pris
100 yds	20 lb	115:-
100yds	30 lb	128:-

CC-TRADITIONAL FLY REELS

Klassisk flugrulle i traditionell konstruktion och design. Många har jämfört CC-Traditional med anrika Hardy Marquise-rullarna och det stämmer i så gott som allt förutom prislappen. Justerbar knarrbroms. Fri spolkant för handbromsning. Helt i aluminium och välventilerad ger låg vikt. Öppet spolhus utan tvärsåg ger helt fri linavgång. Svart finish.

Modell	Linklass	Vikt	Pris
CCT34	2 - 4	109g	480:-
CCT56	4 - 6	117g	495:-
CCT78	6 - 8	135g	515:-
CCT89	7 - 9	164g	530:-

FLUGFISKESET CC / LOOP

Flugfiskeset lämpligt såväl som "travel"-utrustning för den erfarna flugfiskaren samt som första köp av grundutrustning. Loop Adventure 4-delad 9 fot för lina 5-6. Cc Traditional Reel för lina 5-6. BalanceTaper WF6 flyt. Dacronbacking. 9 fot taperad nylonfats. FYNDRIS 1495 kr

43

LAXFLUGOR - på mitt sätt -

Lennart Bergqvist

Flugbindaren Lennart Bergqvist har återigen publicerat en "bibel". Ett måste för laxflugbindaren. 24 olika flugtyper, bundna och fotograferade med 300 steg-för-stegbilder i färg. Ca 800 mönsterbeskrivningar. Stora färgbilder på allt material som använts.

495 kr

CD-ROM : GREAT RIVERS OF THE WEST

En upptäcktsfärd längs de populäraste älvarna i västra USA. Mycke nöje och information om flugor, fisketekniker, olika fiskarter, kartor mm. Övärderlig guidning inför en USA-resa. Ange Macintosh eller Windows. 595 kr

FLYLAB. Databas med 900 flugmönster

Finn ett flugmönster på några få sekunder. Förhandsgranska text och färgbilden av flugan. Skriv ut bindbeskrivningen och bild i färg. Hitta förebilden som flugan imiterar i insektsbiblioteket. Registrera egna flugmönster. För fångstrapport och statistik. Foto av flugbindaren Lennart Bergqvist, text av entomologen Ulf Pierrou.

300 mönster. Diskett 495 kr
900 mönster. Diskett alt. CD-ROM. 995 kr

PC Windows

BALANCE-TAPER miljöanpassad NY fluglina

Den traditionella förpackningen i pappkartong och linvindan i hårdplast är utesluten för att minska slöseriet av förpackningsmaterial.

- Specialanpassad till dagens moderna flugspön
- WF-lina med skjutklump-tapering, 9m klump
- Kort fronttapering, mycket lättkastad
- God övervullning, även med förtyngda flugor
- Laddar spöt extremt snabbt
- Klarar alla typer av kast
- Flyter högt och släpper lätt från vattnet

Köp samtidigt det miljövänliga linrengöringsmedlet LOON LINE SPEED för halva rekommenderade riktpriiset, 40 kr. 25 kr går oavkortat till Sveriges Flugfiskares Förening och dess fiskevårdsfond för olika miljö- och fiskevårdsprojekt. WF 5 - 11, flyt. Introduktionspris 1996 295 kr

PENN FLUGRULLAR

PENN REELS är erkända för sin otroliga slitstyrka och pålitlighet. Alla modeller är utrustade med samma kraftigt överdimensionerade skivbromssystem, HT100™, som djuphavsfiske-rullarna. Ingen annan flugrulle oavsett prisläge har ett bromssystem som kommer i närheten av PENN REELS pålitlighet. Vi tar även hem PENNs totala sortiment, multiplikator och djuphavsfiske-rullar på beställning. Alla modeller är saltvattensbeständiga, justerbara vänster/höger, valfri färg svart eller guld (4G-AntiReverse endast guld), avstångbart utgående klickljud, lätt demonterbar för service, graverad med individuellt serienummer.

Modell	Lina	Färg	Kapacitet yds/lb	Pris
1,5	6-8	Svart	WF6 flyt/150/20	3995:-
2,5	8-11	Svart el. guld	WF9 flyt/250/20	4495:-
4	11-14	Svart el. guld	WF12 flyt/450/30	4995:-
4G-AR	11-14	Guld	WF12 flyt/450/30	5595:-

HOFFMAN SADDLEHACKLE

Torrflugehacklet helt utan konkurrens. Nu prissänkt. Natur #3 halv, 230 kr. Hel, 420 kr. Färgad #3 halv, 265 kr. Hel, 450 kr. Natur #2 halv, 295 kr. Hel, 540 kr. Färgad #3 halv, 325 kr. Hel, 570 kr.

HOFFMAN CHICKABOU

Ett fantastiskt levande fjädermaterial, med bl a mindre maraboufjädrar från Hoffmantupparnas bröst. Passande till både pulserande gåddflugor som regnbågs-streamers och nyfmer men kanske framförallt till livfulla och rörliga lax och havsöringsmönster. Natur: grizzly, brun, vit eller svart. Färgade från vit alternativt grizzly: gul, orange, röd, rosa, lila, chartreuse. Natur # 1, 99 kr. Färgad, 136 kr. Natur # 2, 59 kr. Färgad, 99 kr.

FENDER IM8-Graphite

har en relativt snabb, progressiv halvaktion. Linbågen kan tryckas ihop för att driva upp linhastigheten. Ett allround flugspö med härliga kastegenskaper med en inbyggd spånst för att lägga ut en hel fluglina. Seymos enbenta snakeringar lyfter lina från klingan och minimerar friktionen och därmed förbättras skjutförmågan. Pacific Bay ädelträullfäste i rosewood och metall detaljer i nickelsilverlegerad aluminium. Ett elegant flugspö med kastegenskaper som mycket väl konkurrerar med många välkända varumärken.

	Flugspö	Klinga
9' lina 5/6	1395:-	595:-
8'6" lina 4/5	1360:-	560:-

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Erik
Erlandson

Inför den nya säsongen

Så är sommaren åter här efter en synnerligen lång och kall vinter, försenad vår, deklamationer, influensa och annat elände. Semesterdagarna har ännu inte naggats i kanten och längtans vatten breder ut sig med väl förborgade hemligheter, som snart skall avslöjas med hjälp av nya spön och rullar och linor och flugor och...

Elgeco i Göteborg kommer i år med ett par intressanta tvåhands laxspön. Det ena har helt sonika namnet ELGECO, är 15 fot och klassat 10/11. Spöt har en utomordentligt fin finish, vackert djup i de mahognyfärgade klingornas lack, utmärkta lindningar samt fullt godkänd kork i handtaget, som dessutom har en liten förtjockning längst upp för gott grepp under drilling. Holkarna är av topp över modell, har god passform, men något litet för kort slitmån på överdelen. Detta är ett mycket hårt spö, avsett för kraftfullt fiske i hårt vatten, gärna med strykjärnslinor; då kommer det nämligen

till sin rätt. Som allmänt allround-spö fungerar det naturligtvis också, men i FiN:s tycke blir det alltför okänsligt för finlir med flytlinan. Aktionen är närmast att betrakta som styv halvaktion, vilket ger spöts kraftiga ryggrad full kraft vid lyftning av sjunklinor samt långkastning med överhandsteknik. Däremot tycker FiN att spöt är alltför snabbt och kraftigt för godkänd kastning vid underhandskast, spey eller roll. Nu är smaken olika beträffande spöns personlighet, och det finns säkert fiskare som gillar att lägga på tunga flytlinor och kasta 40 meter – det går nämligen alldeles utmärkt med detta

kastverktyg. Däremot tycker FiN att fiskekastningen, utfiskningen och känsligheten som behövs för nättare fiske kommer på efterkälken. Pris: 4 225:-.

Betyg:

Speycaster II

The Michael Evans Speycaster II heter det andra spöt ur Elgecos kollektion FiN testat under en tid. Detta spö, som mäter 15 fot i klass 9/10, är alltså avsett för den nu så populära speykastningstekniken, varmed nästan alltid avses s k single spey. Och det är det kast av de två olika typerna av speykast, som inte bara är enklast att utföra utan också kräver minst av spöt. Detta innebär att det räcker ganska bra med en seg inledning på actionen längst ned i spöt, vilket åstadkoms med mindre diameter på klingan, och sedan snabb och distinkt avslutning i toppdelen, vilket lätt kan fixas med dagens styva grafitfibrer. Om man däremot vill ha ett bra double-spey spö, måste man göra två spön i ett, vilket inte alltid låter sig lätt göras. Nå, hur förhåller det sig då med Michael Evans Speycaster II? Det tillhör utan tvekan det översta skiktet bland single-spey spöna, de som förutom de goda speykastningsegenskaperna också ger kastaren gott utbyte av såväl underhandskastning som diverse trickande i gräzonen mellan roll-, underhands-, och speykast.

Spöt svarar dessutom bra på distinkta överhandskast utan att falla igenom vid hård ansträngning, vilket många speyspön har för vana att göra. Spöt har en personlig design med ett särskilt drill- och kasthandtag skilt från nederdelen, vilket kan ge lite bättre

Masterline Pioneer öringlinor är 20 meter långa, medan laxlinorna mäter 25 meter.

Ovan t v: Brownings hopfällbara vadarstav håller fint för normalvadning. Ovan t h: Stradic Traveller är ett resespö med utmärkt kastförmåga. Nedan t v: Torrflugeasken Mighty Tuff tillsammans med Bio:s eleganta väst-jacka Ultra. Nedan t h: Elgeco:s 15-fotare är ett kraftfullt spö för tungt fiske.

mjukhet i nederdelen, något som speykastare uppskattar. Det har keramisk linförare och snakeringar upp till toppöglan som är av pärontyp. Lindningarna är limmade i dubbelkomponentlack, vilket ger tjockt och bra skydd; klingen däremot har lämnats olackad, vilket kanske ger ett lite proffsigt intryck, men enligt vissa bedömare lämnar klingen mer oskyddad. Pris: 4 880:-.

Betyg:

Bios väst-jacka

Bios i Malung fortsätter att i snabb takt utöka sitt redan efter två verksamhetsår mycket omfattande sortiment. FiN har testat en del intressanta produkter, bl a en nydesignad flugfiskeväst, i form av en jacka utan ärm. Västen, eller jackan, har den fördelen framför många andra västar, att den genom sin utformning blir betydligt lättare att bära med alla de askar, prierter o dyl som så småning fyller upp

varje väst. Västen är tillverkad av kraftigt, canvasliknande material som grund och har sedan skinnklädsel runt alla kanter samt som ok över axlarna. Dessutom är alla yttre fickor tillverkade i skinn. Västens insida är fodrad med ett tunt, slitstarkt material, som dessutom har försetts med stort antal både större och mindre fickor. Allt material verkar mycket slitstarkt och stabilt, och tillsammans med det eleganta utseendet blir detta en väst lite utöver det vanliga. En nackdel med denna typ av väst är förstås att den lätt blir alldeles för varm under sommarfisket, samt att den inte kan användas vid djupvadning. Men för lättare vadning och för kallt vårfiske är detta utan tvekan ett utmärkt alternativ. Pris: 998:-.

Betyg:

4-delad vadarstav

BIOS kommer också med en intressant hopfällbar vadarstav av märket Browning. Denna stav är delad i fyra

delar, har ett kort elastiskt band för fastsättning i livrem eller dylikt, samt en bra doppsko av gummi och ett rejält gummihandtag. Hopfälld kan staven placeras i ett litet hölster som hängs i livremmen. Liksom alla hopfällbara vadarstavar har även denna nackdelen att den inte tål rejäl vadning, eftersom dess skarvar inte är tillräckligt stabila för att tåla hård belastning; den är dock inte avsedd för denna typ av verksamhet, det framgår av den relativt ringa längd staven har fått, cirka 1,5 meter. Men för normal vadning är detta ett utmärkt alternativ. Pris: 698:-.

Betyg:

Flugaskar

En serie med läckert formgivna flugaskar kommer också från BIOS – under märket Flambeau. Askarna är tillverkade av plast och har i vissa fall designats att passa kroppens/magens välvning. De är med andra ord något väl-
forts på nästa sida

forts från föreg sida

da. Inuti är de försedda med en plastfyllning, s k foam. Den minsta asken för torrflugor och nymfer, nr 2020, har foamen i vågform för att inte pressa ihop hackel o dyl. Nästa storlek, nr 2040, är tjockare, men välvd, och har alltså betydligt större djup för större, alternativt fler flugor. Även denna är avsedd för flugor av typen våtflugor, torrflugor, nymfer och streamers. Den största asken, nr 3020, är extra tunn för att lätt kunna stoppas i fickorna och är även den avsedd för mindre flugor. Gemensamt för askarna är att de har en elegant design, är tillverkade av okrossbart material, samt flyter om de tappas i vattnet. Priser: nr 2020: 129:–; nr 2040: 79:– och nr 3020: cirka 140:–.

Ytterligare en ask kommer från samma företag, nämligen torrflugeasken Mighty Tuff. Den är betydligt större till format, tillverkad av genomskinligt plastmaterial, och indelad i ett flertal fack, där man lätt kan se de olika flugorna. Som torrflugeask fungerar den mycket bra, är lättöverskådlig och har rejält lock med distinkt låsning. Pris: 99:–.

Travelpack från Normark

Travelpack från Normark kommer denna gång i Shimanos utförande, ett spö i 9 fots längd och klass 6–7, kallat Shimano Stradic Traveller. Spöt, som är 6-delat, har en mycket hög finish, där varje detalj verkar noga genomarbetad. Handtaget faller kanske lite utanför det gedigna intrycket som finishen i övrigt ger, beroende på att korken inte är av allra högsta kvalitet. En mycket god sak med detta spö är den extra omsorg om holkarna som tillverkaren lagt ned; förutom de extra långa hanholkarna, och djupa honholkarna, har de en väl tilltagen slitmån, vilket ger god tillit till hållbarheten i framtiden. Rullfästet skruvas underifrån in i handtagets fot, men saknar butt, vilket är en nackdel. Ringarna är, förutom linföraren, av snaketyp.

Spöt har en mycket snabb halvaktion och kastar linorna mycket precist, distinkt och med hög känslighet. Laddningszonen är kort, men inte okänslig, och ger kastaren stora möjligheter att täcka även avlägsna ståndplatser utan alltför mycket arbete. Överhandskast och rullkast, liksom underhandskast, ormkurvekast, stoppkast och skruvade kast ger spöt ifrån sig utan att gnälla, men vill inte gärna dra upp alltför långt nedsjunkna

sjunklinor. Trots det fungerar sjunklinor bra, men bäst går utan tvekan både kastning och fiske med flytlinor i klass WF7. Pris: 1 490 kr.

Betyg:

Vadare i goretex

TIERRA heter ett företag med erfarenhet framför allt från tillverkning av kläder för tuff bergsbestigning. Under den innevarande säsongen kommer man att presentera en del nya produkter för flugfiskaren – speciellt kläder och vadare i goretexmaterial. FiN har haft tillfälle att titta på några av de nya produkterna, som ser mycket intressanta ut, och kommer i nästa nummer att ge en mer utförlig presentation och test.

Golden Eagle 967

Zebco har också ett nytt resespö i sin kollektion. Detta spö är ett 6-delat 9-fotsspö i klass 6–7 med namnet Golden Eagle 967. Det är ett litet trevligt spö i

god finish, med fin passform i topp-överholkarna. Däremot är finishen inte av allra högsta kvalitet. Handtaget är av modifierad cigarrmodell och rullfästet stabilt och skruvat underifrån in i underdelen på korkhandtaget samt försett med inläggning av trä. Spöt är på det hela taget en mycket trevlig bekantskap, med mjuk följsam helaktion som ger bäst betalt vid roll och switchkastning, men som också fungerar fint vid normala överhandskast, där dock den mjuka underdelen sätter stopp för alltför våldsamma kastlängder. Det är dock fullt möjligt att kasta 25–30 meter utan alltför stor ansträngning, och på normalt fiskeavstånd, dvs 15–20 meter, är spöt en god fiskekamrat som gör vad man kan förvänta av ett spö i denna klass. Isärtaget blir spöt inte mer än en och en halv fot, varför man lätt kan stoppa det i innerfickan på rocken vid nästa tjänstresa och plocka fram det när lämpligt vatten serveras. Pris: 1 798:–.

Betyg:

Ekonomiliner från Masterline

I Fly-Dressings nyutkomna katalog finner vi några linnyheter, däribland ekonomilinan Masterline Pioneer, som beroende på linklass säljs för det facila priset av 95–125 kronor. Pioneer finns i flytande, intermediate och sjunkande utförande i både DT- och WF-utförande från linklass 4 upp till klass 12.

Pioneer kan säkert bli en populär nybörjarlina, eller för flugfiskare, som önskar en lina för några enstaka fiske tillfällen per år – till exempel för fiske vid kusten, då man kanske inte vill blöta sin favoritlina i det salta vattnet. Men Pioneer kan samtidigt vara ett intressant alternativ för de flugfiskare, som syr sina egna linor genom att experimentera med klumpar i olika längder och tyngder, och som med Pioneer kan hålla "experimentkostnaderna" nere.

Pioneer-linan kom medan isen ännu låg tjock på våra vatten och därmed inte medgav någon realistisk test, varför vi avstår från att dela ut något betyg till den nya ekonomilinan.

U-formad flytring

Flytringar blir allt mer populära som instrument för framför allt sjöflugfiskarna, men kanske även för kustfiskarna.

forts på sid 54

Lappeasuando

FISKE I MIDNATTSSOLENS LAND LAPPLAND!!

Lappeasuando fiske och vildmarkscamp.

Mitt i vildmarken en härlig orörd natur med endast 15 meter till älvstranden och Kaitum samt Kalixälv. Fjärran från civilisationen fiskar och bor du i midnattssolens och norrskenets land. Fiskemöjligheterna är mycket bra med omedelbar närhet till Kalix och Kaitum älv. Veckopriser 7 dygn i timmerstuga från: 1.725:-/person.

Veckotur "Drifting" med egen gummibåt!!

Kaitum, Kalix och Lainio älvar.

En fantastisk fiske och vildmarksupplevelse på någon av Europas fritt strömmande älvar. Välj mellan flera olika sträckor där ni färdas med god säkerhet. Samtliga sträckor har ett bra fiske efter harr och öring.

Veckopriser 7 dygn inklusive gummibåt med utrustning samt alla transporter, färdbeskrivning och fiskekort.

Pris från: 2.510:-/person

Detta och mycket mer erbjuder vi Er i Lappeasuando, Lappland.

Ring bums för ytterligare info och broschyr.

Lappeasuando

LAPPEASUANDO AB, LAPPEASUANDO 3.

982 99 GÄLLIVARE

Tel: +46(0)970-501 70. Fax: +46(0)970-503 50.

Inbjudan till rikskonferens om fisketurism i Göteborg

Fiskeriverket och Turistdelegationen inbjuder till en rikskonferens i Göteborg den 9 oktober i år. Avsikten med konferensen är att belysa fisketurismen som en naturlig och viktig näring med en mångfald fiskarter och fiskevatten fördelade över hela landet, och att sportfisket därmed är en stor inhemsk naturresurs för turistnäringen, men också viktigt ur social-, arbetsmarknads-, miljö- och hälsosynpunkt. En mängd exempel på lyckade satsningar kommer att redovisas.

Konferensen, som invigs av jordbruksminister Annika Åhnberg, vänder sig till organisationer, myndigheter, intressenter inom turistsektorn, vattenägare, opinionsbildare och politiker – men också till enskilda sportfiskare – och det är ingen tvekan om att arrangörerna genom konferensen kommer att flytta fram sportfiskets positioner. Konferensen ligger rätt i tiden. Allt fler börjar inse att turismen – och därmed också fisketurismen – är en viktig näringsgren, men att den senare bygger på en naturresurs, som kräver långsiktig vård för att ge ett ekonomiskt uthålligt nyttjande.

Intresserade FiN-läsare kan för närmare information och bokning kontakta: Bo Bengtsson, Fiskeriverket, telefon 031-63 03 00 eller Dennis Bederoff, Turistdelegationen, telefon 08-678 34 00.

Red.

MALINGSBO

CAMPING

PärLAN i Bergslagen

- **Kronofiske**, flugfiske i både sjöar och strömmande vatten efter naturlig öring och röding samt "Put and Take", **hysjöar**, korttidsjakt
- **Kanoter**, båtar.
- **Vandringsleder**, kanotleder med raststugor.
- **Värdshus**
- **Camping**, stugor, herrgård.

MALINGSBO CAMPING

777 93 Söderbärke

Tel 0240-350 98 Fax 0240-350 10

Grundmodell av mjukhacklad "halvpalmerfluga" utan huvud och avslutad bakom kroppen.

Mjukhacklade torrflugor

Text & foto: Gunnar Johnson

Det är förvånansvärt många insekter som ligger lågt på vattnet. En del flyter till och med närmast halvdränkta, och de utgör naturligtvis ett särskilt lätt byte för fisken. Det kan vara spent spinnare eller myror, för att nu nämna några exempel. Men även många andra smådjur – både vatteninsekter och terrestrials – ligger med magen i vattnet och kämpar med sprattlande ben för att komma loss.

Sedan många år har jag därför vid vissa tillfällen fiskat med flymfer och andra mjukhacklade flugor, infettade som torrflugor, flytande just i vattnets ytfilm. Det var från början helt vanliga flymfer – enda åtgärden var att jag fettade in dem. Men med tiden började jag bättra på flytförmågan genom att linda det mjuka hacklet på "halvpalmervis" för att öka stödytan mot vattnet, och de allra senaste säsongerna har jag också experimenterat en del med CdC, som fått komplettera mina mjukhacklade torrflugor både som dubbing, inslag i hacklet och som vingmaterial.

Orsaken till mitt intresse för mjukhacklade torrflugor är flera. Först och främst mitt allmänna förtroende för fiske med flymfer, men också min tro på enkla, allmäninsektlika flugor, där flugornas egenrörelse och livfullhet är deras viktigaste egenskaper. Men också därför att en mjukhacklad fluga inte gör lika stort motstånd, då fisken suger den i sig, medan ett styvt tupphackel ibland kan fungera som ett effektivt krokskydd – speciellt på små krokstorlekar. Ett

mjukt hackel tillgodoser däremot alla de egenskaper jag vill binda in i mina flugor, såväl våta som torra.

För inte särskilt många år sedan ansågs det allmänt att en torrfluga skulle "rida högt på vattnet". Idag finns det troligen inte många flugfiskare, som okritiskt skriver under på ett så kategoriskt påstående. Richards och Swisher lanserade sina No-Hackle Flies, och idag binder allt fler upp hacklet på sina torrflugor. Vi har alltså erfarenhet av flugor, som flyter lågt på vattnet – eller just i ytfilmen – bästa exemplet på det senare är kanske Lennart Bergqvists Superpuppa...

Att ta steget till att binda mjukhacklade torrflugor är därför inte särskilt avskräckande långt, speciellt inte som vi idag har många material, vilka påtagligt bidrar till att öka våra flugors flytförmåga; icke-sugande dubbing, som dessutom genom krusiga fib-

rer skapar luftiga hålrum i flugkropparna, eller CdC-fjädrar, som med sina ytförstorande små bistrålar får flugan att vila på ytspänningen, och som dessutom som vinge eller hackel ger ett virrvarr av lufthållande smårum. Genom att förse flugan med utspridda stjartspröt kan man ytterligare öka stödytan. Möjligheterna är många, och rätt infettade är det ingen svårighet att få också en mjukhacklad torrfluga att flyta bra.

Mjukhacklad torrfluga med vingar av CdC och bunden med huvud på traditionellt sätt. Den tunna siluetten och allmänt "spretiga" bindstilen är mycket medvetet vald. Efter impregnering plattar jag till flugan ovan- och underifrån mellan tumme och pekfinger, så att den flyter just i ytfilmen.

minimerar luftkasten, då man fiskar en mjukhacklad våt-fluga för att inte onödigtvis stänka ur vatten och bibehålla sjunkförmågan.

Den vanligaste orsaken till att en mjukhacklad torrfluga flyter dåligt är inte valet av material, utan att tafsen påverkar flugan vid fiske i strömmande vatten och drar ner flugan under vattnet, eller vid upprepade rollkast i stilla vatten, då tafsen också gärna drar ner flugan vid förnyat kast.

De mjukhacklade torrflugorna har sina främsta förtjänster vid korthållsfiske med lätt utrustning. Men det har inte enbart med kasttekniken att göra. Eftersom flugorna ligger lågt i ytfilmen, så är de svårare att se än en högflytande torrfluga av traditionellt slag. Men detta kompenseras mer än väl av de mjukhacklade torrflugornas övriga förtjänster – och speciellt då vid fiske på extra sparsmakad fisk, som ratar det mesta i flugväg...

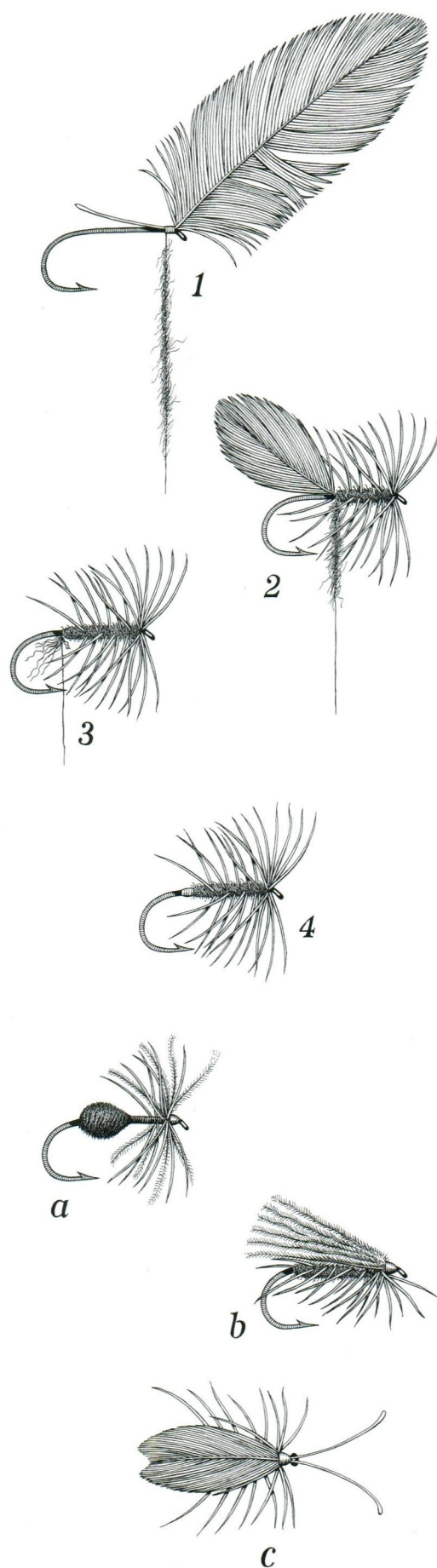
Det var faktiskt vid ett sådant tillfälle mina flugor fick sitt första verkliga elddop, då jag tog en svårtrugad öring i Emån och förstod att det var väl värt att försöka utveckla den här flugtypen ytterligare. Men också vid ett fiske efter hopplöst svårkrokad sik i ett jämtlandsvatten. Stor sik gick på ett sel och vakade nätt och försiktigt bara centimetern från min fluga. Sådana fiskar kan göra varje flugfiskare mer än frustrerad, och den gången räckte det inte att gå ner i krokstorlek. Fisken tog först när en mjukhacklad flymf flöt halvdränkt just i ytfilmen.

Andra tillfällen, då en liten mjukhacklad torrfluga fungerar mycket bra, är då regnbågen på senhösten ofta går bara halvmeter från land och lugnt och stilla smuttar i sig diverse småinsekter. En mjukhacklad torrfluga bunden på krok 18 eller 20 – eller ännu mindre – kan då vara den rätta medicinen. En sådan fisk "hugger" inte flugan – den suger den i sig – och ett mjukt hackel gör då inte samma motstånd som ett styvare. Fisken upptäcker inte lika lätt bedrägeriet, eftersom det mjuka hacklet känns mer naturligt att ta i munnen, och fisken spottar därför inte ut flugan lika snabbt, som då den tar en fluga lindad med styvt tupphackel. Ett styvt hackel kan dessutom göra att flugan glider utan att få fäste, medan det mjuka hacklet inte ger något motstånd – vare sig då fisken tar eller man själv gör mothugget.

En enkel modell av "halvpalmerfluga" binder jag med en metod, som var vanlig för några hundra år sedan. Hackelfjädern fästs längst fram på krokskaftet – utan att lämna plats för något huvud (1) – varefter bindtråden dubbas med en krusig dubbing, till exempel Seal-Ex (direkt på tråden och inte på flymfvis i en ögla) och lindas till cirka halva krokskaftets längd. Därefter lindar jag hacklet och binder ner hackelspetsen med ett par varv av den dubgade bindtråden (2). Hackelspetsen klipps av, varefter jag lägger ytterligare något varv med den dubgade bindtråden, varefter överflödigt dubbing pillas bort (3) och jag lägger den avslutande whipfinish-knuten *bakom* kroppen (4). Kanske var det så bruket att förse en del flugor med tag uppstod. Tidigare var metoden att avsluta flugan baktill – istället för vid huvudet – vanlig, och med en bindtråd i avvikande färg fick man då automatiskt en tag.

På en mjukhacklad flygmyreimitation formar jag endast en rund bakkropp och låter några få fibrer CdC ingå i det glea fronthacklet (a).

Längst ner visas en mjukhacklad sedge-fluga med vinge av CdC-fibrer (b). Ibland förser jag också en sådan fluga med övervinge av hönshackel med urnupen spets (c). Med två små hönshackel lagda ovanpå varandra får man till och med två antenner på sin fluga – om man nu har sådana böjelser...

med angivande av den naturliga insektens förekomst och levnadssätt, lite historik med bl aflugans kreatör och slutligen materialbeskrivning. Förutom originalmönster lämnas ett stort antal förslag till varianter.

För den entomologiskt intresserade finns en utmärkt identifikationstabell över de dagsländor som förekommer i Storbritannien med såväl det engelska som latinska namnet angivet tillika med geografisk spridning, habitat, kännetecken m m. Boken avslutas med en innehållsrik ordlista över flugbindningsmaterial och termer, index över flugor med hänvisning till färgplansch samt en alfabetisk personförteckning.

Trots de många och tydliga färgåtergivningar boken innehåller, är den inte en bok att sätta i händerna på en flugbindarnovis, eftersom den helt saknar bindinstruktioner. Däremot borde en relativt erfaren bindare ha stor glädje av boken då det gäller att få tips om nya mönster eller mönstervariationer men även vid bindning eller identifiering av dem vi kallar klassiker.

Jan Sekander

Little Rivers

Margot Page: *Little Rivers*. Nick Lyons & Burford Publishers, 31 West 21 Street, New York, NY 10010, USA. Pris: USD 16.

Little Rivers är en speciell bok. Men det mest speciella med boken är inte att den är en skönlitterär flugfiskebok eller de vackra akvareller som pryder bokens sidor. Nej det mest speciella med den är att den är skriven av en kvinna. Precis som många andra är flugfisket en mansdominerad sport. Margot Page uttrycker just detta i boken. Hon säger där att det är synd att så få kvinnor ägnar sig åt fiske. Hon framhåller vidare att det är viktigt att bestämma vad man vill ha ut av fisket och sedan hålla på sin linje. I och med att kvinnor ofta har ett större ansvar för barn och hem kan de kanske inte gå in i sporten lika helhjärtat som

sina manliga kollegor. Men det gäller då att ge sig själv rätten att gå hem efter halva dagen. Hon säger också att flugfiske inte bara handlar om att fiska utan dessutom får man en fantastisk naturupplevelse varje gång man är ute. Orkar man inte stå och kasta hela dagen kan man sätta sig på flodbanken

Toms skull, även om hon medger att äktenskapet nog inte hade fungerat annars.

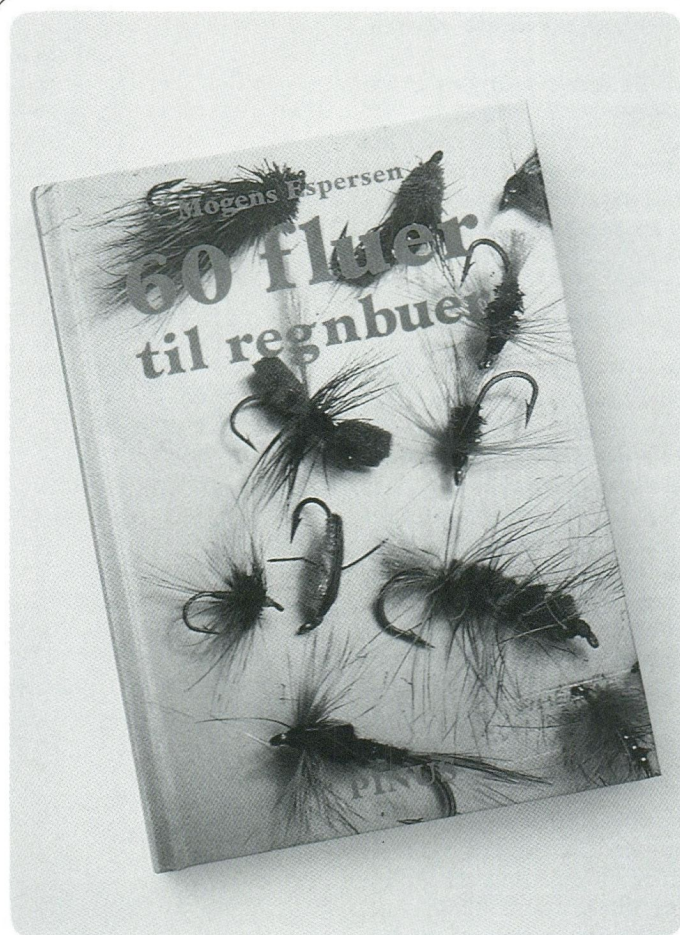
Margot Page berättar om många olika platser hon fiskat på. Hon ger en levande beskrivning av åar, floder och sjöar. Särskilt kapitlet om resan till Montana är fylld av vackra tankebilder och lustiga passager. Man kan med lätthet se skönheten i platserna och höra hur linan viner innan den ljudlöst landar på vattnet för att förföra öringen som gömmer sig i vattnets mörker.

Boken handlar mycket om hemmet i Vermont, och att floderna där ligger henne varmt om hjärtat märks tydligt. Som Verner von Heidenstam skrev "Jag längtar marken, jag längtar stenarna...".

Little Rivers är en mycket trevlig bok. Efter några kapitel får man uppfattningen att man känner författaren. Hon skriver som om hela hennes läsekrets var hennes vänner som har rätt att dela hennes tankar om fisket och livet. Att boken är skriven av en kvinna märks på det sätt hon delar med sig av sina funderingar, inte bara om flugfisket utan även om sitt vardagliga liv och vilka besvär som här kan uppstå. Boken är även fylld med stora portioner humor och den är synnerligen underhållande. Eftersom den inte innehåller alltför mycket tekniska detaljer har den även ett värde för alla kvinnor som har fiskande män.

Kanske kan den väcka ett intresse eller kanske kan den skapa en viss förståelse för männen. Men den är även viktig för de manliga fiskarna att läsa. Den kan ge dem vetskap om hur en kvinna kan se på fisket och hur en sådan kan tänka om sporten och de intressekonflikter som uppstår. Little Rivers är lättläst och fylld med vackra akvareller av Anton Stetzko. Den är sprudlande och ett fräscht tillskott till flugfiskelitteraturen. Margot Page har verkligen lyckats att tränga in i en mansdominerad sport med den äran.

Maria Hederstierna

Mogens Espersens "60 fluer til regnbuer" är skriven på en föredömligt enkel och lättläst danska, som gör boken lättillgänglig också för icke-danska läsare.

och t ex njuta av uttrarna som leker i vattnet.

Margot Page har att brås på när det gäller flugfiske. Hon är barnbarn till Sparse Grey Hackle, en känd författare, och hade en mormor som var hängiven flugfiskare. Men själv började hon inte fiska förrän hon mötte sin blivande make Tom, vars böcker förlaget där hon arbetade gav ut. Hon fick av honom fiskelektioner, och även om det gick trögt i början, insåg hon snart tjueningen med sporten och var även hon fast. Hon fiskar av det skälet att hon tycker att det är roligt och inte för

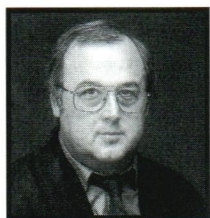
Iår är det *Scott* år

Scott erbjuder 66 olika spömodeller i fem olika serier, tillverkade i grafrit med olika typ av aktion som motsvarar dagens krav vad gäller spänst och styrka, samt en spöserie med en helt ny typ av glasfiber. Alla Scott spön har livstids garanti till första ägaren, oavsett hur spöt har gått sönder.

Fråga efter gratis katalog hos din närmaste Scott butik.

Det finns spöserie från Amerikanska Scott som passar din smak oavsett om du föredrar snabba spön eller lite långsammare. Självt har jag valt ett 10 fots spö ur ARC-serien för mitt fiske av lax och havsöring

–Flugfiskare och flugbindare
Lennart Bergqvist

Scott RODS FOR SERIOUS ANGLERS

General agentur: OPM, Box 54, 91060 Åsele, Telefon: 0941-45100

Hos följande butiker hittar du Scott spön, och kunnig personal som kan hjälpa dig i ditt val av Scott spö: Arvika Fiskecenter, Arvika, 0570-23047 • Elge Sportfiske, Göteborg, 031-220570 Sportbutiken, Lycksele, 0950-38120 • Sportfiskehuset i Lund, Lund, 046-145275 • Olas Sportfiske, Motala, 0141-219718 • Sundbyberg Sportfiskecenter, Sundbyberg, 08-289623 PO's, Sundsvall, 060-615811 • Norrlands Jakt & Fiske, Umeå, 090-710160 • Spinnflugan, Örebro, 019-184086 • Benerus Marin/Fritid, Örnsköldsvik, 0660-18222 Fiske Service, Östersund, 063-106822

S. A. ULTRA 3

fluglina, OBS priset!

Vårt pris: 395:-

(rek.pris 598:-)

FLUGSPÖN

Loomis GL3, byggs. #5, 9'.....1960:-
Loomis GL3, byggs. #10, 14'....2785:-
St Croix Legend, spö, #6, 9'.....3130:-
St Croix Legend, klinga, #6, 9'.1455:-
Guideline ProCast, spö, #6, 9'...855:-

PRIS PRESS!

Nordflugan erbjuder Sveriges lägsta priser på flugfiskeutrustning. Vårt mål är att försöka matcha alla andra firmors priser. RING för mer information!

CORTLAND 333 HT

världens mest sålda fluglina

Vårt pris: 295:- (rek.pris 395:-)

FLY - RITE

portfolio, alla färger

Vårt pris: 355:- (rek.pris 442:-)

RULLAR, LINOR MM.

Bauer WF11 + 200 yds.....3595:-
S.A. System2 56L.....920:-
Leeda Dragonfly kassett.....520:-
Fenwick fluglina LowStretch.....445:-
Flugbindningstråd kevlar.....15:-

LEEDA RIMFLY

flugrulle, kassett

Vårt pris: 310:-

STREAM DESIGNS

vadarjacka

Vårt pris: 495:-

vadarväst, Deep Wader

Vårt pris: 310:-

Beställ **gratis prislista** över vårt omfattande och kompletta sortiment, till otroliga priser !!!

Vi för produkter från: Loomis, STH, Abel, Guideline, Scott, Teeny, Orvis, S.A., Cortland, St Croix, Stream Designs, Ross, Blackmaster, Leeda, Fenwick, Powell, Hodgman, Airflo, Rio, Shakespeare, Hebert, Struble, Bellinger, Climax, Caddis, Kobuk, Danville, Pacific Bay, FlexCoat m.fl.

NORDFLUGAN

Box 119, 776 23 Hedemora

Tel. 0226-20201, Fax. 0226-20201

Jämtländskt silver och guld

forts från sid 26

skrattar när någon av oss kommer ihåg renkalven som försökte springa ifrån bilen på grusvägen istället för att vika in i skogen, och som vi rullade bakom i flera hundra meter.

Vi talar också om sådant som hör natten till, märkligheter och skeenden vi inte kunnat förklara och minnen från andra platser, långt härifrån.

Vi gör minnesanteckningar om stenar där flugorna fastnar och om hålor där vi skymtar större vak. Vi vadar runt i mörkret med vatten upp till bröstet, och trots respekten för vattnet driver oss nyfikenheten och adrenalinet ständigt vidare. Allt längre ut, allt djupare. I timmar fortgår detta magiska skeende, så svårformulerat och obegripligt för icke initierade. Alltjämt ackompanjerat av forsens tunga andetag.

Detta tillstånd av upphetsning och total tillfredsställelse som blandas med ett behagligt, märkligt lugn. En känsla som kan jämföras med det euforiska tillstånd man ibland

uppnår vid löpning och fysisk träning; utanförskapet kombinerat med den extrema närvaron, koncentrationen. Att vara fjärrad från allt och samtidigt så fokuserad på en enda handling – fiskandet.

När man står med älvvatten upp till bröstet, omgiven av mörker och diffusa trädtoppar som avtecknar sig mot nathimlen är det lätt att känna sig delaktig, lätt att känna samhörighet och samförstånd men det stora väsen som utgör naturen. Denna stund låter vi ingen stjäla för oss, det är knappt att vi vill dela med oss av denna andäktiga upplevelse av rädsla för att den ska förlora sitt värde, drabbas av inflation eller dömas ut som kliché. Det här är naturreligion och det handlar om något som inte gärna låter sig kläs i ord. Det går inte att återge och kan inte återberättas. Detta är hemligheten vi flugfiskare delar – men kanske inte så ofta diskuterar. Detta är elden och glöden vi gömmer bak diskussioner om storlek och vikt, flugor och kasttekniker...

Sveriges Flugfiskares Förening

Limnolog Anders Eklöv har tillträtt som ny ordförande efter Mats Redeby i Sveriges Flugfiskares Förening. Sedan föreningen bildades 1993 har Anders varit en drivande kraft i styrelsen och var initiativtagare till föreningens fiskevårdsfond. Under 1996 kommer 35 000 kronor att delas ut från fonden till fiskevårdsprojekt som gynnar naturliga fiskpopulationer runt om i landet. Målsättning för närmaste året blir att ytterligare förstärka fondens tillgångar, genomföra en fiskevårdskonferans i Ljusdal under augusti samt anordna träffar för medlemmar bl a i Skåne, Jämtland och vid Vättern.

Från 1996 disponerar föreningen en sträcka av 5 km längs Alsterån. I samarbete med Domänverket ska föreningen bevara och förbättra det ursprungliga öringbeståndet som finns inom området. Fisket kommer att styras efter beståndets bärkraft med ett begränsat fiskedagar och ett högt minimimått. Under första året genomförs inventering vad gäller öringbeståndets storlek, födoresurser samt tillgängliga lek och uppväxtområden.

Från april 1996 har föreningen en hemsida på internet med adressen; <http://omega.studo.mh.se:80/~janlis/>. På denna hemsida ska en databas byggas upp med information om fiskevård, fiskevatten och olika diskussionsgrupper där medlemmar kan nå varandra för utbyte av information vad gäller flugbindning, spöbyggnad m m.

Föreningen kommer att verka för ett samarbete med Sportfiskarna vad gäller flugfisket som fiskevården. Bl a har föreningen under april tillsammans med Sveriges Sportfiskeförbund och Älvräddarna kraftfullt protesterat mot Naturskyddsföreningens klassning av vattenkraft som bra miljöval (grön el).

För mer informaiton om föreningen och dess aktiviteter ta kontakt med Peter Larsson på föreningens kansli i Järvsö. E-post flugfiskarna@ljusdal.se eller på tel. 0651-418 15. Red.

Idé & teckning: Einar S Ofstad

Fiskets Dag i Vemdalen

Fiskets Dag anordnas även denna sommar traditionsenligt på skolan i Vemdalen den 9 juli. Dagen går i harrens tecken under medverkan av flugbindaren och författaren Lennart Bergqvist, som ger tips och berättar om sina egna erfarenheter från svenska och norska harrvatten. Det blir dessutom tillfälle att binda harrflugor under hans sakkunniga ledning.

Fiskets Dag avslutas på kvällen med praktiskt fiske vid något av Vemdalens fina harrvatten.

Intresserade kan ringa Vemdalens Turistbyrå, telefon 0684-302 70, eller Ekbergs Fiske, telefon 0684-300 36, för närmare information och bokning.

Red.

SPOBYGGNAD. Vi har en massa trevliga detaljer att välja på. Bl. a. en ny enbent "snake" ring från **SEYMO**, som håller ut linan från klingan. Liksom övriga ringar från **SEYMO**. Bra rullfästen i olika utföranden från olika tillverkare, bl. a. från **BELLINGER**, i nickelsilver och aluminium med dom vackraste träbitarna och "uplooking" slidingringfästen i nickelsilver. **SUPER SWISS** nickelsilverholkar för träspöbyggarna. Världens bästa holkar till Sveriges bästa pris. Bra kork och handtag. De flesta färgerna spöbindningstråd (även silke!) från **GUDEBROD**. Klingor har vi mycket att välja mellan. Från dom flesta av dom stora tillverkarna **SAGE, LOOMIS, FISHER, POWELL, LAMIGLAS, BRUCE & WALKER, HI LEVEL, MM.** **NYA ELGECO HI-P-S!!** 4 nya klingor i grön färg. Kan även levereras i matt utförande. 8"9" för lina 3-5 och 5-7. 9"3" för lina 5-7 och 6-8 **NYA ELGECO 48 & 58 !!** Nya klingor från USA i "G3" & "G4" material. Bl. a. nya 3-delade 48-or. Gröna till färgen. Och bra pris !!

FLUGBINDNING. Nya trevliga material har kommit hem. T.ex. **FINE PURE ANTRON SPARKLE YARN**, ett mycket fint garn som provats på allt från vävda puppor till laxflugor. Eller dra ur som mycket fin dubbing. 39 färger varav flera fluoriserande. **CUBIC HAIR**, bättre än SLF Hanks & 5 gånger mer för pengarna. Flera färger i samma härva. Eller 39 enfärgade. **OLIVER EDWARDS SPARKLING YARN, LAGARTUN TINSEL MM.MM!!** Vår **BINDTRÅD** i 3 tjocklekar. Som många anser bättre än UniThread & Benecci! Verktyg från bl. a. **GRIFFIN & TIEMCO. HOFFMAN HACKLE!!!**

Regal Flugbindarstad av högsta kvalitet. "världens bästa" tycker dom som väl kommit in i tekniken. Håller alla krok i ett "järngrepp". Oavsett krokstorlek! Snabbjobbat, enkelt och outslitligt. Bäst !! Det måste väl finnas något skäl till att proffsbindare som Torill Kolbu, Rolf Ahlqvist och Kent Johansson använder **REGAL** Vi kan inte tänka oss ett bättre stad. Och priset är lågt i förhållande till andra topptäd.

SPRITE!!! Krok av högsta kvalitet. Kemvässade. Väl värda att prova. Från öring till laxtrekrok! **BLIND EYE LAX !** Till dessa **SILK WORM GUT !**

BRA BÖCKER FÖR BRASFISKET TILL BRA PRISER

KLÄDER FÖR UTEFOLK !

NY JACKA FRÅN TOUCHSTONE!!!! FÖR JAKT, FISKE OCH UTEBRUK I ALLMÄNHET. 3/4 LÄNGD, VIND- OCH VATTENTÄT, FODRAD, HÖG HALS, HUVA OCH MÄNGDER FICKOR ! I ETT MATERIAL SOM ÄR TYST !! HI-COUNTRY HETER DEN !!

Men **TOUCHSTONE** har mycket bra kläder för flugfiskaren som vill fiska oavsett vädret. Mycket hög kvalitet till bra pris. **CHINOOK** heter den praktiska vadarjackan, "världens bästa", **TUNDRA** heter en "förlängd" version i 1/2 och 3/4 längd. Men man gör även fleeecejackor, fiskevästar, byxor, mm.

LIFEJACKET !! Fiskevästen med mängder av fickor för allehanda prylar. Delbar, till kort vadarväst. Inbyggd automatupplåsbär kol-syrepatron. Något för flytringsfiskarna. Och bra pris 1995:- !!

MICHAEL EVANS & CO. Nya flugspön som båda fått fantastisk kritik i England. Klart bättre än föregångarna. 15' **SPEYCASTER MK2 #9-11** och **ARROWHEAD 9'3" #6-7**. Vi har båda till ett mycket bra pris. Även **MICHAEL EVANS SPEYUNOR** och **VIDEOFILMER!**

MILL END Fluglinor i 2:a sortering. Oftast obetydliga fel. Finns hemma i flyt, inter-med., sjunk, sink-tip, longb. flyt. Pris 88:- / st., 240:- / 3st., 380:- / 5st. och 650:- / 10st.

"KOMMA IGÅNG PAKET" !! Vi plockar ihop bra spön, rullar, linor & tafs. Och till ett mycket bra pris. Även om det inte är säsong, så lönar det sig.

BESTÄLL VÅR PRISLISTA. I DEN FINNER DU MYCKET MERA TILL BRA PRISER !!

ELGECO

Box 8012 S- 421 08 Västra Frölunda Sweden
Tel 031-473560 Fax 031-493581

innovation. not imitation.

flugbindning och flugtafsar

General agentur: OPM, Box 54, 91060 Åsele, Telefon: 0941-45100

Prestigefyllda tyska kvalitetsprodukter!

Ur 1996 års katalog!

Spön i särklass:

RST-Feeling • RST-M3 och nya fantastiska MPL-serien.

Kvalitetsrullar:

RST-Highlight • RST-Koh-I-Noor • RST-Regent och antireversrullen RST-Mogul

- Finns hos RST-handlarna -

Familjearrangementet

De 34:e Nordiska Jakt- och Fiskedagarna

på Norsk Skogbruksmuseum i Elverum 8-11 augusti 1996 (32 000 besökande 1995).

Över 70 aktiviteter/200 utställare inom jakt, fiske, vildmarksnäring, miljö och friluftsliv. Bland nyheterna: Norges Jäger- och Fiskerförbunds jubileumsutställning (125 år). Centrala aktiviteter: **8/8: Skogens och familjens dag. 9/8: Rovdjur - hjortvilt. 10/8: Nordens största jakthundutställning.** Program efter förfrågan efter 20/5-96. Norsk Skogbruksmuseum, P.b. 117, N-2401 Elverum. Tlf. +47 62 41 02 99 Faks +47 62 41 30 15

Arr.: Norsk Skogbruksmuseum · Norges Jeger- og Fiskerforbund · Norges Skogeierforbund

U P P L E V E L S E

re – med säkerhetslina förhoppningsvis. Ringen ger fiskaren fantastiska möjligheter att utöka sitt revir – och skrämmer inte heller fiskarna lika lätt som en båt. Från Normarks kommer en ny flytring tillverkad av Creek Company i USA. Ringen som har U-form, och därför underlättar fisket på många sätt, har mycket hög flytförmåga, ger god stabilitet och hög komfort. Det sistnämnda åstadkoms bl a genom ett högt ryggstöd, som ger stöd och vila åt trötta ryggar. Ringen är tillverkad av mycket kraftig nylon, under vilken ett par stycken bärkraftiga, uppblåsbara ringar sitter dolda, väl skyddade för krokarna och vassa stenar. Vidare är denna flytring försedd med ett praktiskt bord som kan spännas ut framför fiskaren. Flera mycket stora fickor ger transportvolym. Här finns också cellplastbitar för flugor och hållare för spön. Under transport från bil till vatten kan ringen bäras – den väger cirka 2,5 kilo – på ryggen i bärremmar, ungefär som en ryggskack. Den lätta, fina konstruktionen, den höga komfor-

ten och omsorgen om detaljer gör att FiN ger denna flytring näst högsta betyg. Pris: 1 995 kr.

Betyg:

Browning neoprenvadare

Neoprenvadare av intressant snitt presenteras av Browning, genom Bios, Malung. Dessa byxor, som är avsedda för vadarskor, eller simfenor för flytringsfiskaren, har skurits speciellt högt i ryggen för att ge skydd vid fiske från flytringar. Detta innebär att bakdelen är lite högre än framsidan på byxorna, vilket ju också kan komma väl till pass vid djupvadning. Önskvärt hade dock varit att ge även framsidan en liknande skärning, med en hög "haklapp". I övrigt är byxorna gediget byggda av 3 mm neopren med dubbel svetsning i sömmarna. Detta ger en förtroendeingivande hållbarhet. Förstärkningar på knäna ökar ytterligare

detta intryck. En tillslutningsbar bröstficka finns också – bra för bilnycklar etc, som annars har en tendens att ligga i byxficka under vadarbyxorna, nästan omöjliga att komma åt utan att ta av sig hela utrustningen. Breda hängslen av konstfiber, försedda med kraftiga spännen, håller byxorna uppe. Passformen är också god. FiN har testat den största varianten, enligt tillverkaren avpassad för fiskare runt 100 kilo. Eftersom testfiskaren vägde ytterligare ett tiotal kilo, blev byxorna ganska trånga, men för mindre storlekar (av fiskare) är passformen med alla säkerhet ganska bra.

En specialitet med dessa byxor är att de är vändbara, vilket gör att man lätt kan få ett par helt "nya" byxor, eftersom färgerna på de båda sidorna skiljer sig kraftigt åt. Ena sidan har nämligen "höstkamouflagefärger", medan den andra är grafitgrå. Sammanfattningsvis ett par vadarbyxor av god kvalitet. Pris: 1 698:-.

Betyg:

SUCCEN FRÅN SOLLENTUNA MÄSSAN FORTSÄTTER

GATTI FLUGSPÖN MED LIVSTIDS GARANTI

GATTI erbjuder ett sortiment på ca: 100 olika spännande spömodeller och klingor. Sandro Gatti har under 25 års tid forskat fram de bästa spöna och rullarna på marknaden, en helt ny garafit som gör att man i dag kan tillverka en klinga som är till 100% rund. D.V.S. för alla spöbyggare behöver Ni ej taga ut någon ryggrad för att den kan ej hittas (HELA KLINGAN ÄR EN ENDA RYGGRAD)

GATTI
UTS

CONVENTIONAL
KLINGA

flygplans aluminium. (ring för mer information om rullar och spön)

ÅTERFÖRSÄLJARE SÖKES

ITTAG PRO SHOP AB

Östra Förstadsgatan 13, 211 31 Malmö Tel. o fax 040-237120 Int.+ 46 40 237120
Box 6108, 200 11 Malmö

Pris ex. flugspö med tub i aluminium från 3500.00
upp till ca: 4000.00 Klinga ca: 1300.00

2 delat tippaction 3 delat progressive action finns
från klass 3-15 även i laxspö klass 8-9 o 9-10
spö längd 13.6 respektive 14.6 pris 5.500.00.

Gatti tillverkar även världens lättaste flugrullar i.

VESTLI's Flugfiske och Fritid AB (Specialaffären i Dalarna för flugfiskeintresserade på alla nivåer)

IP Städet med kulle

Tillfälligt parti Ord. pris 650,00 Nu **450,00**

Giorgio Benecchi's

Flugbindningsstad från 1959,00

Bare vadarbyxor 5 mm 2985,00
3 mm 2870,00

Supra light lättviktsvadar 1250,00

Wychwood vadarjacka

För normal vädning 1630,00

Extra kort modell 1785,00

Tel + Fax 0243-37486 Glättargatan 41 784 67 Borlänge Öppetider mån-tis 10-18 ons 10-20 tor-fre 10-18 lör 10-14.

Hoffman Nackar #3 från 498,00

Hoffman Saddle #3 från 390,00

Imperial Nackar #2 från 430,00

#3 från 250,00

Imperial Saddle #1 från 226,00

SPINN, HASPEL och METE

Stor sortering för vinterfiske, egna pirkar och

pimpelpön, (Vm-spöt)

Stor sortering på flugbindmtrl, klingor + tillbehör

REDINGTON !!!

Vi är auktoriserade återförsäljare av succe spöet från USA !

Kan fås som klinga, byggsats eller färdigt spö. Till våren kommer Red Start Flugfiskeset:

Kampanjpris 1615,00 (1998,00)

Endast spö

Ex 9" kl 5-6 **999,00** (1299,00)

I priset ingår den otroliga Redington-garantin.

MILITÄRKLÄDER

BDU Byxa 6-ficksmodell. Enfärgade i svart, grön, blå, kaki eller i Woodland-, City- och Tiger-camouflage. Stl: 46-56. NY 430:-

M/59 Skjorta Grön bomull. Stl: 37, 39, 41. Klassisk modell. Beg. 35:-

M/65 Jacka 4-ficksmodell. Enfärgade i svart, grön, blå, kaki eller i Woodland-, City-, Tiger- och Trebarkcamouflage. Stl: 46-56. NY 775:-

Armébälte Kraftig tygväv. L 115 cm, Br 3 cm. Grönt. NYTT 42:-

Bergsjägerbyxa Camouflage. Rejälä fickor. Stl: 46, 48, 50, 52, 54. Beg. 145:-

Bergsjägerjacka Camouflage. Dragkedja och hel knäppning. Rejälä fickor. Stl: 46-56. Beg. 195:-

Juniorbyxa 6-ficksmodell i woodland-camouflage. Stl: 110-170 cl. NY 298:-

Natokänga Svart fodrad läderkänga med snabbnsörning. Stl: 38-46. NY 670:-

M/90 Jacka original, NY 740:- • M/90 Fältbyxa original, NY 600:- • M/90 Uppdragssäck camouflage, NY 385:- • M/39 Tri-kåskjorta stl: 4, 5, 6, Oanvänd 35:- • M/59 Byxa stl: 46, 48, Beg. 145:- • M/59 Sommarmössa stl: 55-59, Beg. 30:- m.m. Ovanstående är endast ett litet axplock ur vår katalog. Beställ katalogen genom att skicka 15:- i frimärken. Glöm inte att ange ditt namn och adress.

LEVERANS OMGÅENDE. FULL RETURRÄTT. Minsta order 200:-. Porto och postförskottsavgift tillkommer. **FRAKTFRITT VID ORDER ÖVER 1.000:-.**

Personlig telefonid: månd - fred 8-17.30 • Lördagar 10-13.00
Butikstider: månd - fred 10-17.00 • Lördagar 10-13.00
(Lördagsstängt under sommaren, 1/5 - 1/9).

Garderoben

Box 223, 734 25 HALLSTAHAMMAR
(Besöksadress: Västeråsvägen 5, Hallstahammar).

Tel. 0220-170 70
Fax 0220-136 37

Aluminiumtuber

Enhetspris: **295:-**

Finns i ϕ 40,50,60 mm. L.66cm -158cm

Gatti succén från Sollentuna

Vi har hela Gattis flugfiske sortiment.

Flugor till fantasipriser

75:- för 25 st Våt Torr eller Nymfer.

2:a Sorterings fluginor från 80:- st.

Ring och beställ 042-340601

(Telefontid månd-torsd kl.17-21)

Dan-Tackel Sweden

NORDENS BÄSTA PRISER PÅ G. LOOMIS & ORVIS ?

Robichaud	Thomas&Thomas
Mc Neese	Diamondback
Steel Fin	G. Loomis
System 2	Hardy
Godfrey	Powell
Bauer	Orvis
Abel	Scott
ATH	
Loop	

Flyfishing Masters - René Palmér
Östersjöv. 44 A
236 36 Höllviken
Tel: 040-82365 Fax: 040 453045

Nordreisa elva Nord Norge

2 stk kort på 3,1 km elv, 2 mil

opp i dalen. fluefiskestrek **laks**

sjørøye Overnatting hotell/hytte

Jan Tørfoss telf.77765446

UNNA DIG DET BÄSTA

Spön&Klingor: G.Loomis,Redington,Sage, Winston,Blackmaster,Powell,Scott,Loop.

Rullar: Marryat,Ross,Loop,System Two.

Vadare,Västar,Linor,Tafsar,Tillbehör,mm.

Gratis!!! Postorderbroschyr/prislista

FISKE&FRITID 0150/167 14

Säbygatan 7 641 48 Katrineholm

Köp, Sälj & Byt

De första fem raderna under denna rubrik är gratis för FiN:s prenumeranter. Ytterligare rader debiteras med SEK 30:- per rad. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Annonser, vars innehåll tyder på någon kontinuerlig verksamhet i inkomstsyrftas endast emot av FIN prenumeranter såsom betalda radannonser.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Violg. 7, 343 34 Älmhult, fax 0476-160 64. Uppge namn o fullst adress!

Säljes: Split canespö byggt -96 av Boström 2-toppar, 8,3' #6 med lädertub ev byte smuggler 9,5' #7. Jonas, tel (S) 019-12 32 47.

Välbundna kvalitetsflugor. Dagsländor, nattsländor, puppor, nymfer, streamer. Torrfl bundna med Hoffman/metz 6 kr/st. Skriv el ring kvällar Niklas Karlsson, Billingsdalsvägen 18, 541 57 Skövde, tel (S) 0500-43 34 26.

Säljes: Marryat flugrulle MR 9 med X-spole bronsfärg. Marryat flugrulle MR 8,5 med X-spole bronsfärg. Fly-Tools flugbindningsstöd med träbordsplatta & X-chuckar. FIN-NOR *4 Tarpon. System 2 rullar 4-5, 6-7, 8-9. Tel (S) 036-71 16 66 eller 0370-127 73.

Säljes: Välvärdad Rackelhanen 11' #7-8, pris: 1 600:-. **Köpes:** Välvärdad Sage GIIIRPL 9,6' #7-8, 4-delat. Martin, tel (S) 090-12 21 18.

Äldre Recordrullar och fiskekataloger. G. Loomis IM6 11'2" #8, 1 800:-. Hexagraph Bruce 10'3" #7-9, 1 800:-. Pateke Morton 10' #7-9, 400:-. Hörgård laxsnelle, 700:-. Flytring Caddis, 500:-. Säljes eller bytes mot äldre flugfiskegrejor. Tel (S) 0454-512 92.

Säljes: Rackelhane 9'6" #4-6 jub mod '92 en säs anv 2 300:-. Sage "Custom" 6100 gr III RPL 3-delad 3 300:-. Marius, tel (S) 0270-101 84, sena kv.

Köpes: Extraspole till Ross S-2. Ring Sem, tel (S) 0340-382 36.

Sälges: Flugfiske i Norden, årg 80-93, samlet dkr 2 000,-. Fluestang, Bruce & Walker, Bruce - Cordon Bleu 131/2' #8-10, dkr 1 200,-. Steen Ellemose, tel (DK) 8686 7304.

Säljes: Enhands lax-havsöring Loomisklinga byggt av Löfdal 9'6" #8, oanvänt 2 000 kr. Rulle System two 89 med x-spole oanvänt, 1 200 kr. Tel (S) 013-10 54 53.

Selges: Custom bygg. R L Winston LT, 3 pc 9' #7; Sage G3, 3 pc 6100; J K Fisher GT40, 4 pc 9'6" #8/9; East Branch, 3 pc 9' #3 og 2 pc 8' #1, av Vidar Tøsse. Tel (N) 56 14 43 25.

Köpes: Pebeco 4 o 5 flugrulle, Record Precision flugrulle. Antika drag. Ring Hans-Erik, tel (S) 060-12 52 91 bost, 060-12 78 70, arb.

Säljes/Bytes: FiN 1979-92 säljes till h-bjud alt byte äldre flugfiskerullar. BERKLEY Lightning Rod LRE 40 15' #9-11, Nytt! Säljes till H-bjud. Även andra bytes förslag. Ring Jim, tel (S) 0320-602 09.

Säljes: Garnkrok, Rödingkrok, Gammarus och Kvalitetsflugor bindes till bra priser. Jag binder flugor för t ex öring, regnbåge, harr, sik, röding, gädda, abborre m fl. Gratiskatalog skickas omedelbart på begäran, endast returporto skall bifogas (3:85). Jimmy Holm, Hedemorav 25, 738 25 Norberg. Tel/Fax (S) 0223-210 84.

Selges: LAMSON LP5 + extraspole, meget lite brukt. Pris 1 700,-. Tel (N) 63814195 (P).

Selges: G Loomis FR 18010/11-3 IMX, 15'-#10/11 Line, god stand. Pris 3 900:-. Tel (N) 2263814195 (P).

Säljes: Tio st olika akvoareller FLUGFISKE i format 40x50 cm. Alla med passepartout och ram ca 50x70 cm. Konstnärer som G Brusewitz, R Smedman, G Johnsson, L Sand, A Forsling, m fl. Tel (S) 08-711 77 05 e 18.

Selges: SAGE RPL 696 (#6-7, 9,6'). Pent brukt en sesong, 2 800,-, (nypris ca 4 200,-). André Brun, tel (N) 61 17 54 96.

Köpes: Defekt Orvis 13,6' dock med felfri mittel. Tel (S) 0652-242 46.

Köpes: FiN årgångarna 79-81 och 91, inbundna eller lösnnummer, i väldigt bra skick. Ring Stig, tel (S) 0243-340 02.

Säljes: 4-del, Sage GIII 9,5' #7-8, 2 500:-. Normark 15' #9-11, 2 200:-. Kaitum II 9' #6, sv ALS-ringar, 1 800:-. Tyfon sv delbar väst st 48; 300:-. Nya neoprenvadare 3 mm XL m v-skor stl 43; 950:-. Tel (S) 018-55 56 09.

Säljes: "Hodgman Classic" Neoprenvadarbyxor strumpmodell, storl 43-45 LL, 4 mm. Nypris 2 500:-/Säljes för 1 395:- aldrig använda. René, tel (S) 040-823 65, efter 18.00.

Köpes: Böcker av Gunnar Westrin. Hemma hos storharren. (Även på norska) Fiske i norr, Öringnatt, Vildmarksfiske. Tel (S) 0271-105 28 efter 14.00.

Säljes: B&W Trad de Luxe 10' #4-6, 2 000 kr. Daiwa osprey 12' #7-9, 1 000 kr, Lato 9' #7-8 inkl Abu Flymax 78 + extra spole, 1 000 kr. Tel (S) 031-12 38 71.

Bytes: ABU Ambassadør 650 Plus + Ambassadør 6500 C3 + ABU Pro Max, 10', 15-50 gr, byttes i SAGE tohåndsstang. Brukt i 10 timer. Evt selges. ABU Fly Max IM 6, 14', 1 000,-. Tel (N) 715 23491.

Säljes: Färnström: Från pool till pool. Lidman: En jägare, ungdomssynder, Nåda smulor m fl. Tel (S) 0303-552 35.

Säljes: Hardy Flyweight nyskick 700:-. Ryobi 444 med 3 x-spolar inkl 1 st WF8F 600:-, Rimfly Kingsize 150:-. Lina: SA Wet Cel WF7S oanvänd 250:-. Joakim, tel (S) 08-742 76 54.

Säljes: Loop 2 med ex spole som nytt med fodral pris 2 500:-. Loop 3 med ex spole och fodral pris 2 500:-, GFL 8113 G3 fodral och tub pris 2 800:-. Harry, tel (S) 0563-500 01 el 525 90.

Säljes: Orvis Limestone Special, splitcane, 8 1/2', HDG 6. Stefan, tel (S) 08-464 81 45.

Black Shadow

det bästa är gott nog

Solglasögon Polariserade och ger bättre sikt genom vattnet!

"Påhäng"	Fästes utanpå vanliga glasögon	(120:-)	Pris: 59:-
"Flip-Up"	Lätta och med uppfällbara glas	(150:-)	Pris: 79:-
"Pilot"	Väldigt lätta & behagliga	(175:-)	Pris: 89:-
"Flugfiske"	Med extra skydd runtom för ögon	(195:-)	Pris: 99:-

FLUGASKAR av ALUMINIUM

Torrflugeask	6-Fack	(230:-)	Pris: 145:-
Torrflugeask	8-Fack	(340:-)	Pris: 195:-
Torrflugeask	16-Fack	(360:-)	Pris: 215:-

NYHETER 1996

Isbjörns hår Härligt material för flugor.

Svart, Brun, Grön, Blå, Gul, Röd, Orange, Nat.
UPPGE FÄRG Per förp. **49,50**

Räv hår Mycket mjukt ock fint hår.

Svart, Brun, Grön, Blå, Gul, Röd, Orange.
UPPGE FÄRG Per förp. **34:--**

Silver Räv Som ovan men längre.

Svart, Brun, Grön, Blå, Gul, Röd, Orange.
UPPGE FÄRG Per förp. **34,50**

Lacewing Supermaterial för torrflugevingar.

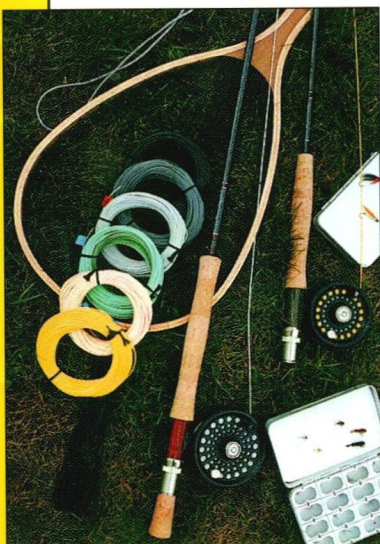
Segmenterat transparent. Svart, Brun, Grå.
UPPGE FÄRG Per förp. **29,50**

Sparkle Wing Som ovan men med pärlemoglittrande effekt. Finns i 7 färger.

UPPGE FÄRG Per förp **29,50**

Cul-de-Canard Den osänkbara fjädern för torrflugor och flymfer. Finns i alla färger!

UPPGE FÄRG Per förp. **19,50**

HÅV av trälaminat med djupt nät
37x32cm. längd 57cm. (299:-) **Pris: 145:-**

FLUGLINOR finns i DT, LB & WF
Från Högflytande till Extra Snabbsunkande
30 yds. (AFTM 4-9) **Pris: 395:-**
35 yds. (AFTM 10-12) **Pris: 445:-**

FLUGSPÖN i stor sortering bl.a.
Black Shadow, Redington & Ron Thompson

FLUGRULLAR finns i många pris-
lägen, både NYTT och BEGAGNAT!
RING OCH HÖR!

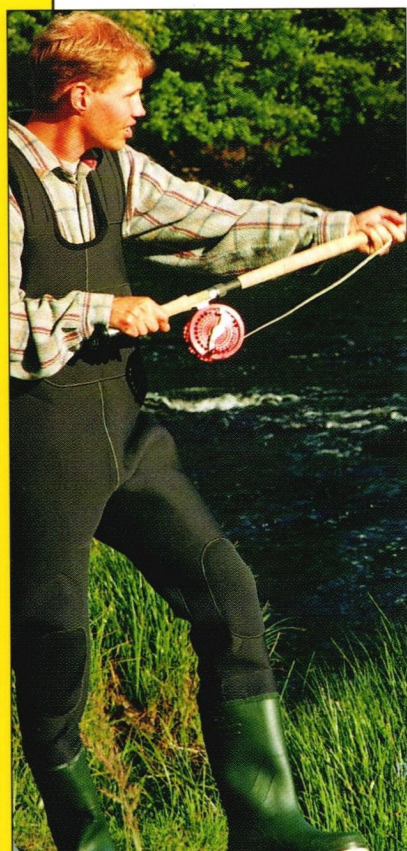
VADARBYXOR av NEOPRENE

4 mm. Neoprenevadare av
högsta kvalitet. Breda
hängslen med kardborre
knäppning. Neoprene hela
vägen ner runt foten.
Kraftiga och stabila
gummistövlar med
filsulor.

Samtliga storlekar finns nu
åter i lager, vadarna finns
med olika kroppsstorlek för
bästa passform.

995:-

*Affären är fullproppad med fler
intressanta nyheter*

Bringséns Sportfiske

Parkvägen 33

375 30 MÖRRUM

Fax: 0454-510 48

Tel: 0454-507 50

Ädla fiskar – och andra

Om ett opretentiöst fiske med äkta sommarglädje

Text & foto: Lars-Erik Andersson

Sommarlov och abborrmete från bryggan. Fortfarande, efter alla dessa år, kan jag känna glädjen att på sommarlovet's allra först dag gå ner till bryggan och sitta där med fötterna dinglande i vattnet och med en livlig lövmask trädd på kroken i änden av björnträden på mitt metspö. Det orangefärgade korkflötet, nyinköpt för den stora dagen, lyste sommar och ferie lång väg, och skolavslutningens "Den blomstertid nu kommer" kändes påtagligt närvarande i solvärmens på bryggan. Det här var sommarlovet's allra första dag och hösten oändligt avlägsen...

Idag har jag bytt ut långspöet mot ett flugspö och lövmasken mot en dunkrok, men känslan är densamma och sommarpsalmens budskap lika starkt närvarande, när jag vandrar den välkända stigen ner mot sjön och den gamla båt-bryggan.

Århandtagen är skönt åldrade med åren och väl formade till mina händer, och idag när jag också att ta spjörn mot bottenpantten med fötterna. Det är samma båt, men som grabb räckte varken armar eller ben riktigt till för att ro, och dessutom fick jag egentligen inte vara ute ensam på sjön för mina föräldrar. Jag fick vackert nöja mig med att fiska från bryggan, menade de. Men det hindrade inte att jag emellanåt i lönnedom tog en kort tur med båten till risvasen utanför bladvassen, där abborrarna var både fler och större än inne vid bryggan...

Risvasen är sedan länge försvunnen. Men varje sommar tar jag fortfarande gärna en roddtur ut på sjön i jakt på dess

randiga abborrar. Och numera går jakten alltid med flugspöet i hand.

Det började egentligen den sommar vi väntade vårt första barn. Medan kompisarna reste norrut på den obligatoriska fiskeresan, fick jag försöka finna mitt flugfiske på hemmaplan för att vara nära min fru. Tillsammans reste vi till mitt föräldrahem för att slippa gå kvar i stan under semestern, och jag provade flugfisket i min barndoms sjö – ett fiske som gav mersmak. Abborrfisket var opretentiöst och kravlöst på ett helt annat sätt än det flugfiske jag tidigare sysslat med.

Vanligtvis fiskar jag regnbåge, öring och harr, och jag har till och med varit på laxfiske i Norge ett par gånger. Men trots erfarenhet av "ädlare" byten, då jag inte så sällan känt förväntan – för att inte säga press – att lyckas, så känner jag idag en speciell tillfredsställelse i att helt kravlöst söka min barndoms abborrar med mina flugor. Inte som en ersättning för det vanliga fisket, inte som ett surrogat, utan som en fullt likvärdig upplevelse. Kanske är det en fråga om personlig mognad, men som så många flugfiskare före mig konstaterat, så konstaterar också jag att det inte är fångsten i sig – utan glädjen att få fiska – som räknas...

Abborren är egentligen en utomordentlig flugfisk. Den är huggvillig och präglad att ta bytesdjur, som vi lätt kan

imitera med våra flugor. Det kan vara små fiskyngel, men också en mängd olika vatteninsekter; dagsländenymfer och flicksländenymfer, corixor och andra skalbaggar – samt till och med en och annan insekt, som flyter på ytan, även om det inte är lika vanligt.

Abborren är dessutom starkt konkurrensinriktad, och när stimmet jagar hetsar fiskarna upp varandra och jagar flugan för att komma först till den. När man väl funnit ett stim kan man därför råka in i rena hugsexan, där det gäller att kroka av och snabbt kasta på nytt medan stimmet fortfarande är samlat och fiskarna upphetsade av jakten. Ofta slutar abborrarna att hugga lika snabbt som de börjar, och orsaken kan vara att man inte krockar av fisken och på nytt presenterar flugan tillräckligt snabbt. När abborrarna inte längre ser någon artfrände, som krokad rusar hit och dit i vattnet, så tycks jaktinstinkten avta och stimmet simmar vidare.

Några av mina största abborrfavoriter är välkända Black & Peacock tätt följd av Bradshaw's Fancy. Det är enkla hackelvåtflyg, som kan representera åtskilliga typer av små bytesdjur. Men viktigare än utseendet är säkert att man tar in sin fluga med små ryck, som hetsar abborren till hugg.

Ibland väljer jag också en liten guldhuvudnymf – gärna med svart kropp och röd tag – om jag vill fiska lite djupare. Men guldhuvudnymfen känns gärna lite knixig att kasta med lätt lina och tunn tafs. För att abborrfisket ska bli det lätta finlir, som gör att det bäst kommer till sin rätt, väljer jag helst en flytlina och flugor bundna på krok i högst storlek 10–12.

Andra flugor, som emellanåt sitter på min tafs då jag fiskar abborre, är en liten Sawyernymf eller en Black Martinéz. Men även en nedklippt hackelborste med röd garntofs som stjärt har ibland fiskat bra.

Endast undantagsvis knyter jag på en streamer, även om

jag inser att en sådan vid vissa tillfällen kan vara den bästa medicinen.

För en del år sedan präglades begreppet ädelfisk – ett uttryck som man lyckligtvis inte hör så ofta idag. Det är en absurd tanke att vissa fiskar ska anses "ädlare" och fisket efter dem därmed "finare" än fisket efter andra arter. Istället bör

vi eftersträva ett breddat flugfiske. Vi tar ju gärna intryck från USA – på gott och ont – men i det här fallet finns all anledning att ta efter de amerikanska flugfiskarnas bredd i sitt fiske efter allt från lax, steelhead, stationär regnbåge och strupsnittsöring till bass, crappie och bluegill – den senare närmast jämförbar med vår abborre – och den mängd olika flugor, poppers och bugs, som man utvecklat speciellt för det här fisket, där man inte gör vår indelning i ädla och mindre ädla arter.

I dagens kristider är det heller inte alltid självklart att ekonomin räcker för långväga fiske till vatten med laxartad fisk, medan nära nog alla har närbelägna hemmavatten

med vildfödd och nog så ädla inhemska fiskar, till exempel abborre. Låt det bli lika hög status att fiska också efter dem.

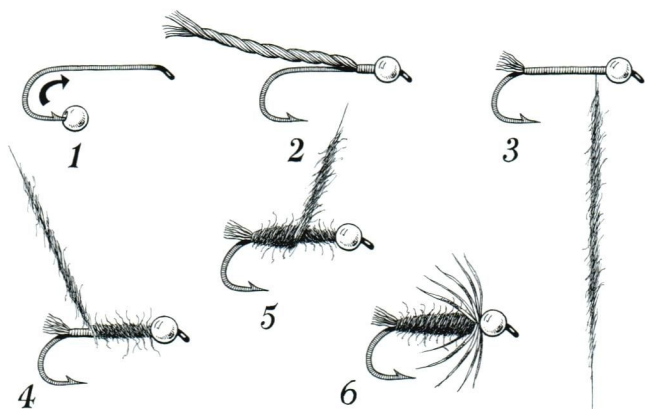
"Men abborren är så liten", sa en klubbkompis till mig, när jag berättade om mitt eget abborrfiske, "högst tre, fyra hekto."

"Och hur stora var de öringar du fick på norrlandsturen", blev min naturliga följdfråga, och han fick erkänna att de inte var större än mina abborrar...

Låt därför också dagens unga flugfiskare förknippa sommarens första skolfria dag med ett spännande, men opretentiöst, flugfiske – där sportens innehåll är viktigare än den fångade fiskens storlek och eventuella innehav av fettfena. För just det opretentiösa i abborrfisket är dess styrka – det ger en extra dimension av renodlad, kravlös sommarglädje...

Två favoriter för sommarabborren; Black & Peacock och en guldhuvudnymf med svart kropp och röd tag.

Guldhuvudnymfen

Mässingpärlan träs på kroken innan denna fästs i städet. Bind in det röda garnet till tagen längs hela krokskafet och linda fram bindtråden. Dubba bindtråden med svart kanin eller syntetull och linda först bakåt och sedan framåt igen. Avsluta med en whipfinish just bakom pärlan.

Guldhuvudnymfen får – genom att förtyngningen är koncentrerad till mässingpärlan – en speciell, knixig gång vid hemtagningen, som tycks vara särskilt upphetsande för abborrens jaktinstinkt.

Alternativt kan Guldhuvudnymfen förses med ett svart eller grizzle kraghackel för att ge den ytterligare liv i vattnet.

Försommar

Text & foto: Peter Sivam

Ån hade runnit genom det böljande landskapet ända från Linderödsåsen. Den hade passerat mellan fält och ångar, genom skogsdungar och vassruggar innan den nu porlande tog sig förbi ett stenparti och rann ner i höljan vid det gamla kvarnhuset. Höljan kantades av träd, och de solstrålar som tog sig igenom det frodiga lövverket skapade ett skirt ljus där den lille pojken satt på en gräsplätt vid kanten av ån.

Han hade nyss plockat både tusenskönor och smörblommor på ången ovanför. Nu lade han försiktigt ut blommorna över filten och på pappan som låg utsträckt med en urdrucken kåsa bredvid sig. De pratade om öringen och varför de inte hade slagit den i huvudet och tagit med den hem, så som de faktiskt brukade göra när de metade abborre. Pappan sa att det inte fanns lika mycket öring som abborre. Inte här – i Skåne. Här kunde man inte ta med sig lika mycket öring som de hade tagit abborre norrut.

Sebastian – pojken hette så – hade först inte varit riktigt nöjd med svaret. Det blev han först när pappan efter en stund förklarade att de nu kunde komma tillbaka imorgon och dagen efter det och nästa dag också – och alltid skulle de kunna fånga den fina öringen igen. Om den bara fick vara kvar i höljan. Pojken nickade tankfullt medan han noga sorterade in blommorna i sin sagobok.

Plötsligt ropade mamman till. Hon stod utvadad i ån. Hennes svar på mannens och sonens frågor var osammanhängande. Men när de ställt sig upp och kikat ut mellan pilens grenar behövde ingen av dem fråga något mer.

"Titta! Mammans spö är alldeles böjt!" skrek Sebastian.

"Ja, titta", sa pappan. "Nu har hon nog kroat en fin öring."

Därefter följde goda och mindre goda råd från både pojken och hans pappa. Men lyckligtvis togs ingen notis om dessa, utan mam-

man tog resolut in öringen som uppvisades för de två på åbrinken innan den sattes tillbaka igen. Det var ingen omslagsöring. Men samtidigt tillräckligt stor och tillräckligt vacker för att skänka betraktaren ett svårförklarligt välbefinnande.

Vad fick du den på?" frågade han när de satt i gräset och väntade på kaffet.

"Den lilla bruna nymfen."

"Den i storlek sexton?"

"Jaa", svarade hon och sträckte ut sig i gräset för att återigen berätta hur hon fick öringen. Linan hade löpt ostört fram och tillbaka och fram igen. Den hade rullat ut flugan strax nedanför stenarna – precis dit hon ville. Det var vackert. "Där fanns samma skönhet som när jag lägger an en pil på strängen till kyudobågen... Som när jag långsamt spänner bågen och slutligen befriar pilen och ser den vina iväg mot målet. Alla pilar träffar ju inte sina mål. Det är väl egentligen inte det som är syftet heller."

"Nej, men den här pilen träffade sitt!"

Hon nickade och försökte inte dölja sin glädje. "Någonstans i mitten av höljan stannade tafsens till och den här gången höjde jag armen så försiktigt jag kunde. Jag är glad att jag fick den just här. I kvarnhöljan."

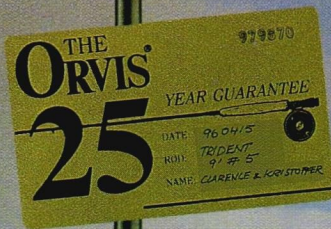
De satt sedan tysta och tittade länge bort mot stenarna och höljan. Kanske var det för att de hoppades att få se kungsfiskaren. Kanske för att de inte förmådde sig att lämna höljan. Till slut blev de varse att Sebastian hade somnat på filten med sagoboken bredvid sig. När det blåste sattes trädgrenarna i rörelse ovanför honom, vilket fick solljuset att spela över hans kläder. Han skulle säkert vara hungrig när han vaknade.

Pappan bar den sovande pojken som en ryggsäck när de vadade över ån mot de väntande cyklarna. Han stannade upp och tittade en sista gång mot höljan innan den skymdes av kvarnhuset. De enda ljud som hördes, där han stod framåtlutad i ån och tittade uppströms i eftermiddagssolen, var det svaga porlandet av vatten och pojkens jämna snusningar mot hans nacke.

Vattnet delades vid de större stenarna och valde olika vägar genom höljan. Det dröjde sig kvar i bakvatten, för att återigen flyta samman, ut ur höljan. Och sedan passera genom den mörkare alskogen. Långsamt ner mot den stora ån.

Det skulle bli en fin sommar.

ORVIS TRIDENT årets spösensensation

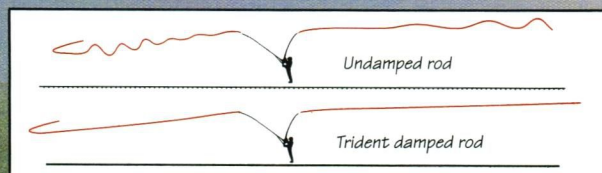

En helt ny revolutionerande idé som Orvis har fått patent på. Efter 2 års utvecklingsarbete i samarbete med amerikanska ubåtstillverkare för att dämpa vibrationerna i flugspöet har MVR-tekniken (Maximum Vibration Reduction) äntligen blivit en realitet.

Med s.k. dämpningskuddar placerade på speciella ställen i klingen har vibrationerna dämpats med över 50%. Tack vare den mindre friktionen i öglorna, och energin i kastet blir riktad rakt fram, gör att du kastar mycket längre, samt att du kan styra din fluga på ett helt annat sätt.

Att där sedan sitter monterat titanium nitrid-behandlade öglor samt ett 100% titanium rullfäste, gör inte saken sämre.

Trident 905	9' för lina WF5	Pris 4.995:-
Trident 906	9' för lina WF6	Pris 4.995:-
Trident 908	9' för lina WF8	Pris 5.150:-

POWER MATRIX NYHETER

Tre underbart fina, följsamma och kraftfulla laxspön i den populära Power Matrix-serien.

Power Matrix 149-3	14' för lina WF-9	5.350:-
Power Matrix 1410-3	14' för lina WF-10	5.500:-
Power Matrix 1510-3	15' för lina WF-10	5.595:-

Besök någon av våra Orvis återförsäljare och kolla Orvis alla nyheter. Eller ring oss och beställ Orvis nya katalog -96. (Pris 20:-)

Generalagent

Fiske & Fiskar

Box 5194 200 70 Malmö
Tel. 040-26 06 77
Fax 040-26 68 47

Många nyheter inför 1996 för mera information kontakta oss eller någon av våra återförsäljare. **Älnö** Älnö Sport & Fiske. **Borlänge** Olles Fiske & Fritid. **Eskilstuna** Jakthuset. **Göteborg** Strömwalls Sportfiske. **Helsingborg** Sportfiskedeppan. **Luleå** Vildmark & Fiskeshop. **Malmö** Fiske & Fiskar. **Mörum** Rekord Fiske. **Stockholm** Fiskarna Redskapshandel, Regal Sportfiske. **Västerås** Willys Sportfiske.

NYA ÅTERFÖRSÄLJARE VÄLKOMNA.

Slimmad Superpuppa Variant

När jag först kom i kontakt med Lennart Bergqvists fantastiska Superpuppa vid fiske i Glomma för fem, sex år sedan, föll det sig naturligt att själv experimentera vidare med olika varianter. Det visade sig då att en grönbrun variant bunden på krok nr 12, *men med extra tunn kropp*, var speciellt fångstgivande vid harrfisket – faktiskt klart outstanding – och den har blivit min absoluta favorit under de senaste åren.

Eftersom min variant nämns både i artikeln om Vättern och Håelva i det här numret, så följer här bindmönstret:

Krok: Mustad 94833 nr 12.

Bindtråd: Svart.

Bakkropp: Fly-Rite Caddis Pupa Green nr 40.

Framkropp: Fly-Rite Chocolate Brown nr 6.

Hackel: Svart tupp, som klipps över och under.

Flugan är en god allroundfluga, och med sin tunna kropp kan den också imitera diverse andra insekter, t ex små terrestrials eller fjädermyggor. Till sjöfisket efter regnbåge binder jag den gärna på mindre krok, vanligtvis nr 14–16.

Olof Jakobsson

Stöd
Insamlingsstiftelsen
FISK
–Fiskevård
i Skaraborg–

genom att sätta in ett bidrag på
Bankgiro 315-30 20

Redaktionen har fått
nytt postnummer

Redaktionen finns på samma adress och telefonnummer som tidigare – men har fått nytt postnummer:

Gunnar Johnson
Box 22
571 06 Bodafors

Flugfiske
i Norden

Nr 3 juni 1996
Årgång 18

Redaktör:
Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

PRENUMERATIONER, BESTÄLLNINGAR, ANNONSER, KASSA:
Anne-Marie Skarp, Violgatan 7,
343 34 Älmhult, tel. 0476/160 90.
Fax 0476/160 64.

REDAKTION: Gunnar Johnson,
Box 22, 571 06 Bodafors, tel
0380/311 25.

Prenumerationspris: för kalenderår
1996 SEK 270 i Skandinavien, SEK
370 i Europa och SEK 440 i övriga
världen. Våra postgironummer är:
i Sverige 10794-6
i Danmark 5 00 21 33
i Finland 1099 515
i Norge 0806 1931377.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 770, S-251 07 Helsingborg, Sweden.

Zahlungen aus Deutschland auf Postgiro Nr 5993 12-205, Hamburg, Bankleitzahl 200 100 20.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA
SKRIFTLIGT NÄR DU FLYTTAR.
UPPGE OCKSÅ ALLTID GAMLA
ADRESSEN.

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 770, 251 07 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Sättning: Art Graphia AB.
Repro: Reprografen AB.
Tryckt 1996 hos On Paper, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 4 av Flugfiske i Norden
1996 beräknas utkomma i okt.

VÄLKOMMEN TILL HOUSE OF HARDY.

Specialbutiker för finmakare.

SÖREN COIRING-SKÄRGÅRDSFOTOGRAFEN

NU LIKSOM tidigare finner du House of Hardys högkvalitativa flugfiskeutrustning i sportfiskebutiker över hela Sverige.

Nytt för i år är däremot att några särskilt utvalda butiker kan erbjuda dig avsevärt mer av House of Hardys heltäckande program för flugfiske.

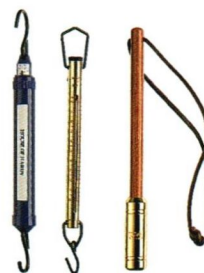
I dessa butiker har du extra goda möjligheter att få se och diskutera House of Hardys produkter med kunniga flugfiskare. Få kan som House of Hardy förena högteknologi med känsla och tradition. Besök någon av butikerna nedan och ta samtidigt gratis ditt exemplar av House of Hardys katalog "The Fishing Tackle"!

LINOR:
ULTRALITE, SOVEREIGN,
DeLuxe CLASSIC,
DRY FLY, WET FLY

KLÄDER:
AUTOMATISK RÄDDNINGSVÄST,
VAXADE JACKOR,
HATTAR, TRÖJOR

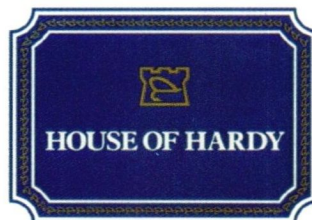
TILLBEHÖR:
VASKOR, RULL- OCH SPÖFODRAL, FLUGASKAR,
TAFSAR, FJÄDERVÄGAR, VERKTYG, HJÄLPMEDEL MM

HARDY DeLuxe CLASSIC SMUGGLER

FLUGRULLAR:
SOVEREIGN,
JLH,
MARQUIS,
ULTRALITE

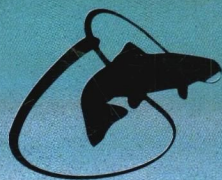

FULLSORTERADE HOUSE OF HARDY FINNS I UPPSALA: MÅ FISKE OCH FRITID, TEL. 018-102650.
STOCKHOLM: SPORTFISKE ELDORADO, TEL. 08-6420017. SÖDERTÄLJE: SÖDERTÄLJE FISKEREDSKAP, TEL. 08-55066375.
FALKENBERG: BROFÄSTET SPORTFISKE, TEL. 0346-15757.

NORmark®

KLASSISKT SORTIMENT FÖR FINSMAKARE FLUGSPÖN FLUGRULLAR

ULTRALITE SOVEREIGN DELUXE SMUGGLER FAVOURITE JLH MARQUIS GOLDEN PRINCE GOLDEN LIGHTWEIGHT

Scientific Anglers

"The science behind your art"

I över 40-år har vi uteslutande arbetat med flugfiske. Vårt mål i allt vi gör, är att öka Ditt utbyte av flugfisket och på så sätt ge Dig större fiskelycka. I dag är vi världens största tillverkare av fluglinor och vi har linor för alla tänkbara situationer. Vi har även ett brett sortiment flugrullar. Vi är stolta över att kunna förvalta och utveckla denna tradition.

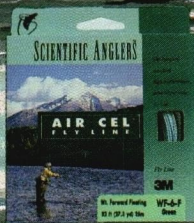

ULTRA-FLEX ADHESIVE

För lagning av hat, reyor och läckande sömmar på vadare, och stövlar mm.
Kan användas på de flesta ytor som neopren, gummi, filt, vinyl, canvas, läder och nylon.
Förblir flexibel och kan användas redan efter 3 timmar.

FLY FLOTANT

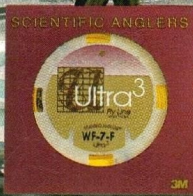
Lätt att använda och fungerar lika bra i kallt som varmt väder.
INGA LÖSNINGSMEDEL!

AIR CEL

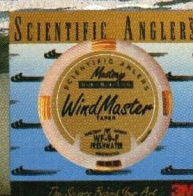
Världens mest populära flytande lina, som varit på topp sedan den såg dagens ljus som världens första syntetiska lina. En mycket prisvärd lina som presenterar flugan ypperligt och glider lätt i ringarna.

ULTRA 3 - Scientific Anglers främsta lina med det bästa av allroundegenskaper: Långkastande, högt-flytande, självsmörjande, mycket bra presentation, mjuk och behaglig även i kallt vatten.

System^{TM2}

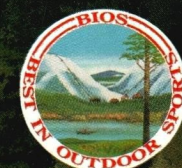
Rullen för Dig som tänker fanga storöringen. Den har ett förnämligt skivbromssystem, som sätter stopp för även de tyngsta bestarna samtidigt som den ger säkert skydd även om Du fiskar med 6x tafspets. En slitstark rulle med ett vackert utseende. Extra spole finns att tillgå.

WINDMASTER

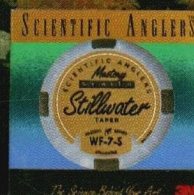
En tapering designad att leverera flugor genom vinden bättre än någon annan lina. Kort fronttapering och större spets bevarar kastenergin och ger kraft och mjuk presentation även vid tidigare svårhanterliga vindar.

MASTERY XPS Designad för vatten med skygga fiskar. En smidigare coating. Minimalt minne och en speciell tapering som hjälper dig att presentera flugan på samma sätt som naturen själv.

BIOS AB

Box 106 782 23 MALUNG
TEL.0280/102 00
FAX.0280/102 41

STILLWATER

För sjöar och Put and Take vatten. Stillwater är tack vare sin kristallklara färg och sin långsamt sjunkande action praktiskt taget osynlig för fisken. Taperingen kombinerad med den ovanligt smala diametern ger toppegenskaper att kasta med.

